

Fugle i Danmark 2010

Årsrapport over observationer – meddelelse nr. 38 fra Rapportgruppen

Redigeret af Jørgen Staarup Christensen og Peter Lange

Hærflugl, Hanstholm, 7. oktober 2010. Foto: Jens Kristian Kjærgaard

Indledning

Hermed præsenteres den 33. årsrapport fra Dansk Ornitologisk Forenings Rapportgruppe. Teksten præsenterer en samlet oversigt over forekomsten af en række udvalgte fuglearter- og racer i Danmark. Årsrapporten omhandler de fåtallige arter, som hverken dækkes af Punkttællingerne (de almindelige arter) og Sjældenhedsudvalget (de meget sjældne arter og racer). I alt omtales 155 arter, hvilket er omtrent samme antal som i den seneste udkomne Årsrapport (Lange & Christensen 2010). Datamængden, der lå til grund for Årsrapporten var fortsat meget stor. For første gang oversteg antal indtastede observationer på www.dofbasen.dk ikke det foregående års resultat (som var på knap 1,2 millioner obs.), og indtastningsaktiviteten ser dermed ud til at have fundet et stabilt niveau.

For 2010 fandtes der således 1.135.010 poster i DOF-basen, indtastet af i alt 1503 observatører. Hertil kom 8410 poster med ynglepar. Observationerne fordelte sig på 10.978 lokaliteter.

Ændring af rapportregionerne

Rapportgruppen besluttede forud for udarbejdelsen af årsrapporten 2010, at ændre rapportregionerne, således at disse blev i overensstemmelse med lokalafdelingerne i DOF. Dette har hovedsageligt betydning for Sjælland, der fremover opdeles i 4 rapportområder. Gruppen har således taget konsekvensen af, at der ikke længere udgives lokalrapporter for Sjælland, samt det faktum at ændringen vil betyde en betydelig lettelse i artsskribenternes udsøgning af data på DOFbasen.

Fugleåret 2010

I 2010 blev der ifølge DOFbasen registreret i alt 352 fuglearter i Danmark. Heraf var 52 arter på SU's liste, og det endelige antal arter i landet i 2010 afventer derfor SUs godkendelse. 11 af arterne var med sikkerhed undsluppet fra fangenskab eller efterkommere efter

fugle, der er udsatte eller udslupne, fx Magellangås, Moskusand, Rødhøne og Tamdue.

2010 blev rekordår for Skestork, Dværggås, Nilgås, Havørn, Vandrefalk, Trane, Lille Præstekrave, Sortgrå Ryle, Kærløber, Odinshane, Thorshane, Lille Flagspætte, Sydlig Blåhals, Sortsrubet Bynkefugl og Lapværling, mens yderligere 16 arter, heriblandt f.eks. Islom, Nordiske Lappedykker, Rødhalsed Gås, Sort Glente, Lærkefalk, Pomeransfugl, Rovterne og Stor Tornskade forekom i antal langt over middel og tæt på rekord.

På denne liste ses en række arter, der er i gang med at øge deres bestand i Danmark eller under indvandring, fx. Sølvhejre, Skestork, Havørn, Sydlig Blåhals samt igen i år den invasive art Nilgås.

Der var igen i 2010 en række arter, som forekom meget fåtalligt og langt under gennemsnittet. Decidert bundrekord satte Hvidvinget Måge og Markpiber, mens Mallemuk, Silkehejre, Sort Stork, Amerikansk Skarveand, Aftenfalk, Engsnarre, Gråmåge, Sandterne, Lunde, Slørugle, Storpiber, Høgesanger, Lundsanger, Nøddekrige og Hvidvinget Korsnæb også forekom i antal langt under middel. På listen over arter i tilbagegang bemærkedes fortsat en del arktiske ynglefuglearter samt gamle danske ynglefuglefauna såsom Hvid Stork, Toplærke, Markpiber og Høgesanger, der desværre nok er på vej ud af den danske ynglefuglefauna. For nogle arter skyldes tilbagegangen og de lave antal formentlig

det forhold, at der både først og sidst på året forekom rigtigt vintervejr for første gang i en årrække. Dette gælder f.eks. Silkehejre og Slørugle, hvis bestand blev reduceret med næsten 90% i 2010.

Vejret 2010

Set som en helhed blev Danmarks årsmiddeltemperatur for 2010 opgjort til 7,0°C. Det er 0,7°C under normalgennemsnittet (7,7°C), beregnet over perioden 1961-90. Otte måneder var koldere end normalt, hvor januar, februar og december 2010 endog blev meget koldere end normalt. Marts, april, juli og august 2010 var varmere end normalt, og juli var meget varm. Den laveste temperatur blev registreret om morgenen den 22. december ved Holbæk på Sjælland med -23,0°C, imens den højeste temperatur på 34,1°C blev målt ved Hammer Odde på Bornholm den 11. juli. Nedbørsmængden fik landet i gennemsnit 726 millimeter, hvilket er 14 millimeter eller 2 % over normalen. Specielt august blev våd. Der blev registreret 1.669 solskinstimer over Danmark i 2010, hvilket er 174 timer eller 12 % over normalen. Der var ingen alvorlige storme i Danmark i 2010, men det var ret blæsende den 23. august med hård kuling langs den jyske vestkyst og den 15. september blev ligeledes blæsende med stormende kuling og vindstød af stærk storm.

Kærløber, Rødhus Strand, 24. august 2010. Foto: Søren Kristoffersen. 2010 blev et rekordår for Kærløberen i Danmark.

Januar og februar var en meget kold affære med is og snedække, men også med et overskud af sol og underskud af nedbør. Marts var temperaturmæssigt lidt varmere og med mere sol og mindre nedbør end normalt. Påsken lå tidlig i 2010 (ultimo marts-primo april) og var skyet med perioder med regn, især i Jylland, og kun op til 13°C, og lidt blæsende med vind fra syd og øst. Foråret gjorde sig for alvor bemærket i april, som blev varm, tør og solrig, imens maj var kold med overskud af regn og underskud af sol. Der blev ikke registreret sommerdage, og også juni blev koldere end normalt. Sommeren kom for alvor til Danmark efter Sankthans aften og årets første sommerdag (> 25°C) blev registreret den 28. juni. Juli blev meget varm med mange sommerdage, men også med mere nedbør end normalt, og vil blive husket for flere kraftige regnvejr (skybrud), især i det østlige Danmark. August blev meget våd og solfattig, dog med overskud af varme. Igen var der flere kraftige regnvejr, især i Østdanmark. September blev meget normal hvad angår både temperatur og nedbør. Der var kun passage af et enkelt stormlavtryk den 15. september med op til kuling med enkelte vindstød i kategorien stærk storm. Oktober var koldere end normalt med overskud af nedbør og sol. Efterårets første frost kom natten til den 12. oktober og 21. oktober kom sæsonens første sne, og det kolde vejr med sne fortsatte i november, så vinteren kom tidligt i 2010. December blev en kold og snerig måned med flere vejrrekorder (solskinstimer, hidtil næstkoldeste, største døgnnedbør). Der var landsdækkende hvid jul for andet år i træk, og på Bornholm lukkede en snestorm øen trafikalt op til og i juledagene. Julevejret var mest klart og meget koldt, mellem -2 og -10°C om dagen med blæst fra nordøst (Kilde: DMI).

Artsliste

Samlet omfatter Rapportgruppens artsliste nu 193 arter/racer (ekskl. træktabeller) fordelt på de følgende 5 kategorier. Senest er Blå Kærhøg og Dværgfalk tilføjet listen igen. Arter/racer omfattet af Caretaker-projektets overvågning af sjældne og truede ynglefugle (tidligere kendt som DATSY) er markeret med (D) og af Punktællingsprogrammet med (P). Arter/racer, hvor kun yngleforekomst behandles i Årsrapporten, er markeret med (Y).

1. Sjældnere yngle-/træk-/vintergæster (< 100 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Islom, Hvidnæbbet Lom, Almindelig Skråpe, Lille Stormsvale, Silkehejre, Sølvhejre, Sort Stork (D), Grønlandsk Blisgås, Dværggås, Sortbuget Knortegås, Rødhalsed Gås, Rustand, Amerikansk Krikand, Rødhovedet And (D), Kongeederfugl, Amerikansk Skarveand, Steppenhøg, Kongeørn (D), Aftenfalk, Plettet Rørvagtel (D), Stribet Ryle, Tredækker, Islandsk Stor Kobbersneppe, Damklire, Odinshane, Thorshane, Mellemkjove, Lille Kjove, Sorthovedet Måge (D), Sabinemåge, Middelhavssølv-måge, Hvidvinget Måge, Gråmåge, Baltisk Sildemåge (D), Sandterne (D), Rovterne (D), Hvidvinget Terne

(ekskl. invasioner), Lunde, Turteldue, Stor Hornugle, Perleugle (D), Biæder (D), Hærfugl, Toplærke (D), Rødrygget Svale, Storpiber, Markpiber (D), Rødstrubet Piber, Gulhovedet Gul Vipstjert, Sortrygget Hvid Vipstjert, Sydlig Nattegal, Sydlig Blåhals, Nordlig Blåhals, Grønlandsk Stenpikker, Flodsanger, Savisanger, Drosselrørsanger (D), Høgesanger, Lundsanger, Fuglekongesanger, Hvidbrynet Løvsanger, Sibirisk Gransanger, Hvidhalsed Fluesnapper, Fyrremejse, Pirol (D), Nøddekrige, Rosenstær, Gulirisk, Hvidsisken.

2. Fåtallige yngle-/træk-/vintergæster (< 1000 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Sortstrubet Lom, Nordisk Lappedykker, Sorthalsed Lappedykker, Sodfarvet Skråpe, Stor Stormsvale, Rørdrum (P), Hvid Stork (D), Skestork (D), Nilgås, Atlingand (P), Sort Glente, Havørn (D), Hedehøg (D), Lærkefalk (D), Vandrefalk (D), Vagtel, Engsnarre (D), Lille Præstekrave, Hvidbrystet Præstekrave (D), Pomeransfugl, Sortgrå Ryle, Kærløber, Enkeltbekkasin, Storkjove, Kaspisk Måge, Sortterne (D), Slorugle, Kirkeugle (D), Mosehornugle (D), Natravn (D), Isfugl, Vende-hals (D), Sortspætte (P), Grønspætte (P), Lille Flagspætte, Bjergpiber, Vandstær (D, P), Sortstrubet Bynkefugl, Rødtopped Fuglekonge, Lille Fluesnapper, Pungmejse, Stor Tornskade (D, P), Hvidvinget Korsnæb, Stor Korsnæb, Karmin-dompap, Laplandsværting, Hortulan.

3. Regelmæssige, ret almindelige arter/racer (> 1000 fugle årligt – seneste 10 års gennemsnit): Rødstrubet Lom, Gråstrubet Lappedykker (P, Y), Malle-muk (D), Sule, Pibesvane, Tajgasædgås, Tundrasædgås, Kortnæbbet Gås, Blisgås, Canadagås (Y), Bramgås, Lysbuget Knortegås, Mørkbuget Knortegås, Pibeand, Knarand (Y), Spidsand (Y), Bjergand (Y), Havlit, Sortand, Fløjsand, Lille Skallesluger (P), Rød Glente (D, P), Blå Kærhøg (P), Fjeldvåge (P), Fiskeørn (D), Dværgfalk, Trane (D), Hjejle (D), StrandHjejle, Islandsk Ryle, Sandløber, Dværgryle, Temmincks Ryle, Krumnæbbet Ryle, Almindelig Ryle (D), Brushane (D), Skovsneppe, Stor Kobbersneppe (D), Lille Kobbersneppe, Storspove (D), Lille Regnspove, Sortklire, Hvidklire, Svaleklire (D), Tinksmed (D), Mudderklire (Y), Stenvender (D), Almindelig Kjove, Sildemåge, Dværgmåge (D), Ride (Y), Splitterne (D), Dværgterne, Sortterne (D), Lomvie (Y), Alk (Y), Tejst (Y), Sokonge, Hedelærke (D), Bjerglærke, Skærpiber (Y), Ringdrossel (Y), Vinddrossel (P, Y), Skægmejse (P), Korttået Træløber (P, Y), Sortkrage, Kvækerfinke (P, Y).

4. D/E-arter

Alle D/E arter, som ikke behandles af SU. Det vil sige Flamingoer (Europæisk, Lille, Caribisk), Sort Svane, Indisk Gås, Snegås og Mandarinand. For definitioner af D/E-arter henvises til Rapport fra Sjældenhedsudvalget.

5. Tabeller

Rovfugletræk.

Kategori 1 og 2 omfatter i alt 116 arter/racer, hvor den årlige gennemsnitlige forekomst er under 1000 fugle

Sydlig Blåhals, Lille Vildmose, 1. juni 2010. Foto: Jan Skriver. Sydlig Blåhals ekspanderede fortsat mod nord i 2010, og blev i Nordjylland registreret både omkring Vejlerne og som her ved Lille Vildmose.

(inkl. ynglefugle) set over de seneste 10 år. Få store eller små år kan hurtigt ændre det samlede forekomstbillede i Danmark, hvorfor det som minimum er målsætningen, at alle disse arter/racer er omfattet af årlige bearbejdnings i Årsrapporten. Der er foretaget mindre opdateringer mellem Kategori 1 og 2, således er Sort Glente, Kærløber, Sortstrubet Bynkefugl og Rødtoppet Fuglekonge, da forekomst har været i positiv udvikling og nu konstant er > 100 fugle årligt i Danmark, og dermed er flyttet til Kategori 2. Modsat er det gået for Plettet Rørvagtel og Mellemkjove som nu typisk ligger < 100 fugle årligt.

Alle kategori 1 og 2 arter/racer, på nær Sortstrubet Lom, er i år med i Årsrapporten. Herudover er arter, som er omfattet af DATSY, kun sparsomt behandlet i Årsrapporten, med henvisning til afsnit om truede og sjældne ynglefugle for detaljeret omtale af disse arter.

Kategori 3 omfatter 68 regelmæssige arter/racer, hvor alle arter/racer principielt burde være omfattet af årlige opsummeringer, hvilket dog ikke er realistisk set i forhold til de nuværende redaktionelle ressourcer. Behandlede arter/racer vil blive udvalgt ud fra en faunistisk vurdering i form af

- tilfældige, fåtallige/sårbare ynglefugle
- væsentlige ændringer i forekomstbillede (hyppighed, geografisk)
- danske forekomster er væsentlige for vurderingen af den samlede bestand og/eller udvikling/yngheds succes.

I de årlige bearbejdnings vil arter/racer, som er omfattet af Caretaker (DATSY) og Punkttælling, generelt ikke blive prioriteret. For gruppen af tilfældige, fåtallige/sårbare ynglefugle behandler Årsrapporten yngleforekomster (og evt. sommerfund) af Gråstrubet Lappedykker, Canadagås, Knarand, Pibeand, Spidsand, Bjergand, Mudderklire, Ride, Dværgterne, Lomvie, Alk, Tejst, Skærpiber, Ringdrossel, Vindrossel og Kværfinke, som ikke overvåges af Caretakere (DATSY). Arter/racer, hvor det samlede forekomstbillede skønnes at være under forandring, vil også blive prioriteret. For alle øvrige arter/racer vil en bearbejdning kun finde sted, såfremt der kan findes en redaktør for art / artsgruppe (eksempelvis gæs, Mallebuk, Fiskeørn).

Kategori 4 omfatter primært D/E arter, som enten kan tænkes at forekomme spontant, eller hvor der i nærgeografier findes C-bestande (fritlevende bestande), som muligvis vil brede sig til Danmark i fremtiden.

Kategori 5 omfatter indtil videre alene tabel over Rovfugletrækket på de vigtigste lokaliteter. Udover arter allerede nævnt ovenfor er det Hvepsevåge, Rørhøg, Duehøg, Spurvehøg, Musvåge og Tårnfalk. SU-arter medtages ikke i tabellen, her henvises til SU-rapporten.

Baggrundsstatistikker

Årstotalen skal udtrykke det samlede antal fugle set pr. år i Danmark renset for gengangere. For visse arter/

racer er der usikkerhed omkring opgørelse af årstotaler fra år til år, hvorfor baggrundsstatistikker for visse arter/racer ikke er medtaget.

Ved læsning skal følgende bemærkes:

- En parentes omkring et tal betyder, at ikke alle år i 10-års intervaller indgår. Det vil være anført i kommentarfelt, hvilke år der mangler i statistikken. Gennemsnit for et 10-års interval er alene udregnet for det antal år, hvor årstotal er til rådighed.
- < 1 betyder, at der er færre end ét fund pr. år i et 10-års interval (samlet 0-9 fund). > 1 betyder, at der er mellem 10-14 fund i et 10-års interval, mens 15-20 fund er rundet op til 2 fund. Det samme gælder ynglefund.
- For år, hvor årstotal er angivet i interval, fx 70-74 fugle, er maksimumantal anvendt.
- Hvis det samlede antal fund overstiger 100.000 fugle, opsummeres artstotalen ikke.
- For tidligere SU-arter/racer medtages kun fund godkendt af SU.

Usædvanlige forekomster og svært bestemmelige arter/racer

Kvalitetskontrol af data i DOFbasen varetages af DOFbasens Kvalitets Udvalg (DKU). Med hensyn til svært bestemmelige arter/racer, fænologi og usædvanlige antal har Årsrapportens redaktører ligeledes foretaget en kritisk gennemgang i forbindelse med udarbejdelsen af manuskripter, da DKU ikke har nået at behandle alle forekomster. Dog er udeladelse af observationer, som hovedregel sket i overensstemmelse med DKU.

Især for sjældnere arter/racer (Kategori 1 < 100 fugle årligt i Danmark) er alle fund kritisk vurderet, og alle opfordres til ved fund af disse arter/racer, at tilføje kommentarer i DOFbasens kommentarfelt. Fund, der er stadig er under behandling af DKU, medtages som hovedregel ikke i Årsrapporten. Vi skal i den forbindelse gøre opmærksom på, at for Storlommerne, Kongeederfugl, Steppehøg, Aftenfalk, Kjøver (ekskl. Almindelig Kjøve), Hvidvinget Måge, Kaspisk Måge, Middelhavssølvmåge, Gråmåge og Hvidvinget Terne medtages som hovedregel kun observationer med køns-, alders- og/eller dragtangivelse, da disse med rimelighed må kunne forventes noteret, før en sikker bestemmelse har kunnet finde sted.

Årsrapportens forfattere

Forfattere og bearbejdere af artsgennemgangene er, i alfabetisk rækkefølge: Lasse Braae (nogle rovfugle), Thorkil Brandt (sædgæs, svaner), Ursula Burmann (Hedelærke, sangere, fluesnapper), Jørgen S. Christensen (stormfugle), Peter S. Christensen (ænder), René Christensen (nogle rovfugle, måger, ternere, alkefugle, Gulirisk), Hans Christophersen (Kongeørn, Alm. Ryle, Kærløber, spætter), Klaus Dichmann (Slørugle), Henning Ettrup (gæs), John Hansen (nogle rovfugle, mejser), Tina Høeg Hansen (skrigefugle, Pivrol), Ulla Munch Hansen (nogle rovfugle, nogle mejser, Stor Tornskade), Henrik Møller Hestbech (nogle vadefugle), Inger F. Jensen (Lille Præstekrave, Hortulan), Ole Jensen (Nat-

ravn, kragefugle, Rosenstær, Kvækerfinke, korsnæb og Karmindompap), Tommy Kaae (nogle ryler), Peter Lange (Rørdrum, Skestork, flamingoer, hønsefugle, kjøver), Arne Bo Larsen (drosler), Mette Lauritzen (Sort Stork, hvide hejrer), Leif Novrup (Fiskeørn, Vendeheals), Søren Peter Pinnerup (lappedykkere), Hans Pinstrup (Stor Hornugle), Palle A. F. Rasmussen (lommer), Hans Skov (Hvid Stork), Poul Ulrik (Turteldue, Lapværling, Hvidsissen), Egon Østergaard (Pomeransfugl).

Materiale

Rapportgruppen har udarbejdet Årsrapporter siden 1970. Fra og med 1978 er rapporterne udarbejdet efter stort set samme retningslinjer, og hovedsageligt baseret på samme kilder som nærværende rapport. Grundlaget for rapporten er data i DOFbasen suppleret med informationer fra DOFs lokalrapporter samt fuglestationsvirksomheden og de rutinemæssige trækobservationer ved en række træksteder.

Ved udarbejdelsen af artsoversigterne drager Årsrapportens skribenter stor gavn af og sætter stor pris på de lokale bearbejdninger af det store materiale i DOFbasen, som foretages af de lokale rapportgrupper, og publiceres i lokalrapporterne. Det er et savn for Årsrapporten, at denne lokale bearbejdning desværre kun foregår i et mindretal af landets rapportregioner, og herfra skal der lyde en opfordring til de faunistisk interesserede feltornitologer ude i regionerne om at melde sig til dette arbejde. Det er både lærerigt og gavnligt at deltage i den proces, som det er, at skabe et overblik over fuglenes forekomst, på baggrund af de mange indtastede observationer i DOFbasen. Redaktionen vil opfordre til, at publikationen af lokalrapporterne forgår på internettet, således at teksterne bliver tilgængelige for offentligheden så hurtigt som muligt.

Der er ved redaktionens slutning i september 2011 kun udgivet en lokalrapport for 2010: *Fugle og Dyr i Nordjylland 2010*. Redaktionen har haft adgang til dele af manus til *Fugle i Østjylland 2010 samt Rørvig Fuglestation 2010*. Lokalrapporterne fra Fyn og Bornholm nåede ikke at udkomme tidnok til at blive anvendt under udfærdigelsen af Årsrapporten 2010. Data fra øgruppen Ertholmene, herunder Christiansø, er tildels hentet fra *Christiansøs Naturvidenskabelige Feltstation* via hjemmesiden www.chnf.dk.

Det skal her præciseres, at det ikke er muligt for Årsrapportens medarbejdere at gennemgå de mange hjemmesider på internettet, hvor der offentliggøres aktuelle observationer. Oplysninger herfra er for det meste kun medtaget i det omfang, de lokale rapportgrupper har indsamlet dem, eller hvor observatøren også har indsendt sine iagttagelser direkte til den lokale rapportgruppe eller har brugt DOFbasen. Det er overladt til Årsrapportens skribenter selv at afgøre, om de vil eftersøge observationer af deres arter på andre hjemmesider end www.dofbasen.dk.

Fuglestationsvirksomhed og rutinemæssige trækobservationer på en række lokaliteter har bidraget med et stort materiale, i de fleste tilfælde via DOFbasen. Der henvises til afsnittet om årets fuglestationsvirksomhed i *Fugleåret 2010*.

Tak

Tak til Timme Nyegaard for stor hjælp med udfærdigelse af kort. Tak til Lasse Braae, Bent Jacobsen, Dennis Langholz, Jacob Sterup, Knud Pedersen, Steen Søgaard, Morten Rasmussen og Tim Andersen for hjælp med sammenstilling af data for udvalgte lokaliteter og arter. Tak til Kent Olsen, Inger F. Jensen og Palle A. F. Rasmussen for at have brugt meget tid på korrekturlæsning. En stor tak til de mange, der har indsendt deres oplysninger via www.dofbasen.dk, til medarbejderne i de lokale rapportgrupper samt til observatørerne på fuglestationer o.lign. Uden dem var denne rapport ikke blevet til.

Forkortelser

Følgende forkortelser anvendes i rapporten.

ad.	adult, voksendragt.
imm.	immature, dragter mellem juv. og ad.
juv.	juvenil, den første fulde fjerdragt.
pull.	pullus, dunungedragt.
2K	aldersangivelse i kalenderår (fuglen "fylder år" ved årsskiftet).
3K+	Fuglen er mindst i sit 3. kalenderår.
pri.	Primo, de første 10 dage i måneden.
med.	Medio, den 11.-20. dag i måneden.
ult.	Ultimo, fra den 21. og måneden ud.
NNØ	Trækretning, verdenshjørne (også S, Ø, SV osv.).
SU	Dansk Ornitologisk Forenings Sjældenhedsudvalg.
DATSY	Caretakerprojektets artsdel, med overvågning af truede og sjældne ynglefugle (tidligere DOF's Arbejdesgruppe for Truede og Sjældne Ynglefugle).
DKU	DOFbasens KvalitetsUdvalg.
sdr.	sommerdragt.

odr.	overgangsdragt.
vdr.	vinterdragt.
h	fuglen er hørt.
R	rastende
RI	ringmærket (fuglen er fanget til ringmærkning).
fou.	fouragerende.
sy.	syngende.
T	trækkende.
TF	trækforsøg.

Regionsinddeling anvendt i denne rapport

Hvidhalset Fluesnapper, Harager Hegn, 14. maj 2010. Foto: Thomas Kehlet

Artsgennemgang

Islom *Gavia immer*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	2003	2010	
66	NA	3	13	34	53	66	56	76	74	66	1111

Rettelse til 2009: De store forekomster fra farvandet ved Anholt bør godkendes af SU for publicering. Indtil det er sket fastsættes forekomsten i 2009 til 76 fugle, hvilket med en margen på to fugle er årsrekord. Data i baggrundsstatistik ovenfor er justeret herefter.

I 2010 blev der registreret i alt 66 fugle fordelt med 43 i første halvår og 23 i andet halvår. Helt typisk var størstedelen af fundene i første halvår fra Nordjylland. Heriblandt årets eneste reelle vinterforekomst, der drejede sig om en fugl (2K+), som 7/2 blev fundet druknet i bundgarn på 22 meters dybde fem sømil ud for Skallerup Klit. Forårstrækket ved Skagen (NJ) bemærkes typisk først fra ultimo april, men i år var der følgende tidligere forekomster: 11/3 1 3K+ i vdr. R, 12/3 1 3K+ i vdr. Ø, 25/3 1 3K+ i odr. NV, 4/4 1 1 3K+ i odr. NV og 12/4 1 ad. i sdr. NV. Ved Skagen noteredes yderligere i perioden 28/4-16/6 i alt 20 ad. i sdr. og 1 2K NV samt 2 2K Ø med max. 20/5 2 ad. i sdr. NV, 24/5 4 ad. i sdr. NV og 28/5 1 ad. i sdr. + 1 2K NV. I Nordjylland bemærkes desuden under forårstrækket 26/4 1 ad. i sdr. SV Hirtshals Fyr, 6/5 1 ad. i sdr. NV Hirtshals Fyr, 12/5 6 ad. i sdr. N Syrodde, Læsø, 13/5 1 ad. i sdr. N Gerå og 31/5 1 ad. i sdr. N Stensnæs. Her skal især fremhæves forekomsten 12/5 ved Syrodde på Læsø, idet der herhjemme kun tidligere er registreret tilsvarende høje dagstotaler af trækkende fugle i tre tilfælde ved Skagen (17/5 2006 6 NV, 9/5 2009 6 NV og 14/5 2009 6 NV). I øvrigt er det tankevækkende, at der 12/5 ikke blev set en eneste trækkende Islom ved Skagen til trods for tilstedeværelsen af adskillige fuglekiggere på Grenen denne dag. De eneste fund fra første halvår uden for Nordjylland var følgende fra Blåvands Huk (SVJ): 29/3 1 ad. i odr. N, 28/4 1 ad. i sdr. N og 15/5 1 2K N samt 23/5 1 ad. i sdr. SV Gedser Odde (ST).

Første forekomsten i andet halvår var et usædvanligt sommerfund: 23/7 1 3K+ i sdr. ØSØ Køge Sydstrand

Regional fordeling af Islom 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	54	2	5	0	0	0	0	0	1	3	1	0	66

Hvidnæbbet Lom *Gavia adamsii*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	1991	2004	
21	21	4	10	17	21	18	19	37	35	26	523

Islom, adult, Skagen, 15. juni 2010. Foto: Eva Foss Henriksen

(KBH). De øvrige i alt 22 fund i andet halvår blev registreret i perioden 19/9-31/12 fordelt med september (2), oktober (13), november (6) og december (1), hvilket tidsmæssigt var en ret normal fordeling. Skagen (NJ) var også bedste lokalitet i andet halvår med i alt 10 fund i perioden 4/10-31/12, hvor største dag var 4/11 1 ad. i odr. SØ og 3 1K V-NV. Derudover skal fra efterårstrækket nævnes 11/10 1 ad. i sdr. og 1 ad. i odr. NØ Hirtshals Fyr (NJ). De øvrige i alt 10 efterårsfund var alle fra den jyske vestkyst mellem Hanstholm og Blåvands Huk (7 fund) og den sjællandske nordkyst (3 fund). Aldersfordelingen blandt de 22 efterårsfugle var i øvrigt 11 adulte (4 i sdr., 6 i odr. og 1 i vdr.), 3 2K, 6 1K og 3 1K+.

I DOFbasen var der yderligere i alt seks observationer, som på baggrund af mangelfulde oplysninger om alder og dragt ikke er medtaget her. Der skal derfor her opfordres til, at der ved observationer af Islom og Hvidnæbbet Lom altid oplyses fyldestgørende om alder og dragt. Det er især vigtigt når det drejer sig om fugle, som ikke er i sommerdragt. I disse tilfælde er artsbestemmelse af de to storlommer ikke så ligetil, som det almindeligvis antages.

(Palle A. F. Rasmussen)

Rettelse til 2009: De store forekomster fra farvandet ved Anholt bør godkendes af SU for publicering. Indtil det er sket fastsættes forekomsten i 2009 til 25 fugle, hvilket er lidt over gennemsnit. Data i baggrundsstatistik ovenfor er justeret herefter.

Årets forekomster var fordelt med 19 i første halvår og 2 i andet halvår. Størstedelen af årets fugle blev ikke overraskende registreret i Nordjylland under forårstrækket i april-maj, hvor der ved Skagen i perioden 12/4-10/5 blev noteret 10 østtrækkende og 1 nordvesttrækkende, alle adulte i sdr.: 12/4 1 NØ, 22/4 1 NV, 23/4 1 Ø, 26/4 1 Ø, 29/4 2 Ø, 2/5 1 Ø, 3/5 1 Ø, 6/5 1 Ø, 8/5 1 Ø og 10/5 1 Ø. Desuden blev der ved Hirtshals Fyr set flg.: 26/4 1 ad. i sdr. NØ, 3/5 2 ad. i sdr. NØ og 6/5 1 ad. i sdr. NØ. Bemærk, at der 26/4, 3/5

og 6/5 registreredes trækkende fugle ved både Hirtshals Fyr og Skagen, hvorfor der skal tages forbehold for gengangere i materialet. De eneste sikre fund uden for Nordjylland i 2010 var 18/4 1 2K N Vejlbj Klit (VJ), 19/4 1 2K Ø Tontoft Nakke (SJ), 16/5 1 2K T Christiansø (B), 29/5 1 2K N Blåvands Huk (SVJ), 13/11 1 1K S Vejlbj Klit (VJ) og 22/11 1 1K Ø Ålebæk Strand (ST). I DOFbasen var der yderligere et par observationer, som på baggrund af manglende oplysninger om alder og dragt ikke er medtaget her. Desuden er der fra forårstrækket i Skagen i DOFbasen for 2010 indtastet observationer af fire fugle fra 26/4 (1) og 10/5 (3), hvor næbfarve ikke er set. Disse fugle er således udelukkende artsbestemt på jizz og flugt (og trækretning), hvorfor fundene ikke kan accepteres her.

(Palle A. F. Rasmussen)

Regional fordeling af Hvidnæbbet Lom 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	15	2	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	21

Gråstrubet Lappedykker *Podiceps grisegena* (yngleforekomst)

Der blev i 2010 indtastet knap 3 gange så mange fugle (20595) ind som året før, fordelt på nogenlunde det samme antal lokaliteter (779). Der blev indrapporteret ynglepar fra 84 lokaliteter, hvoraf der på de 12 er foretaget bearbejdnings. Et forsøg på at estimere ynglebestanden på baggrund heraf gav 205 – 260 ynglepar, og 110 – 425 estimerede par ud fra angivelser af ynglefugle (YF-koden); i alt 315 – 685 par, hvilket er på niveau med bestanden i 2009, dog med en større spredning. Et mere præcist tal er svært at give, da mange kun har oplyst om ynglefugle. Der blev registreret 330 unger ved 94 – 154 par, hvilket giver 2,1 - 3,5 unge/par.

Lokaliteter med flest indrapporterede ynglepar var: Rørdal Lergrave (NJ) 14-15, Lidsø – Tjørnebjerg (ST) 12-15, Åen, Årø (SJ) og Kramnitze Nor (ST) 10-12 og Sundet – Faaborg (F) 10. Derudover var der lokaliteter med over 20 registrerede ynglefugle: Halkær Sø og Ådal (NJ) 82 (34 ynglepar), Fyrkat Engsø (NJ) 36, Vitsø (F) 31, Mile søerne (NJ) 28, Bygholm Vejle (NJ) 26, Sundby Sø (NJ) 25, Hornbæk Enge, v. Gudenaåen (ØJ) 21 samt Fredsmaj, Sønderkoven (SJ) 21. Fra Vestamager (KBH) blev der kun indrapporteret om få ynglefugle 8-12 i Hejresøen og 1 ynglepar i Klydesøen, på trods af mange observationer. På flere lokaliteter var der ret store (vinter)bestande af rastende fugle, således 2/11 68 R Klint (VSJ), 26/10 51 R Lystrup Strand (ØJ), 10/11 51 R Kysten ved Sandflugtsplantagen (NSJ), 17/10 48 R Sejrbugten (Ramsaromr. 17) (VSJ), 25/3

46 R Stege Sukkerfabriks jordbassiner (ST) og 10/11 44 R Ordrup Næs (NSJ).

De bedste træklokaliteter skal også lige omtales: 5/8-28/12 i alt 481 trækkende i sydvestlige retninger Gedser Odde (ST), med max. 7/11 47 SV, 7/3-14/5 i alt 383 Ø Hyllekrog (ST), med max. 15/4 77 Ø, 7/8-13/11 38 S Blåvands Huk (SVJ), med max. 19/10 7 S samt 24/1-4/5 i alt 23 trækkende østlige-sydøstlige retninger Grenen (NJ), hovedsagelig enkelt fugle.

(Søren Peter Pinnerup)

Gråstrubet Lappedykker, juvenil, Vestamager, medio juli 2010. Foto: John Larsen

Regional fordeling af ynglepar af Gråstrubet Lappedykker 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010 YF+YP	66-222	0-6	9-14	22-51	7-16	35-52	42-69	10-33	49-84	9-23	64-113	1-2	315-685

Nordisk Lappedykker *Podiceps auritus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2007	2010	
309	NA	(64)	79	134	234	309	254	385	309	307	(5221)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Med mindst 309 fugle på 114 lokaliteter blev 2010 det næstbedste år, kun overgået af 2007 med 385 fugle. Fordelingen på individer var stort set lige på de to halvår med 157 i 1. halvår på 71 lokaliteter og 152 i 2. halvår på 43 lokaliteter. I 1. halvår blev den sidste fugl set 11/5 R ved Lønborggård / Stavsholm (VJ). I 1. halvår blev der ikke set flokke på over 10, de største forekomster har været rastende fugle: 19/1 7 Lund, Stevns (KBH), 31/1 7 Kysten ved Sonnerup skov (NSJ) samt 13/4-15/4 9 Borre Mose, Ålebæk Strand (ST). Det har stor set ikke været rapporteret trækobservationer fra 1. halvår: 31/3 og 15/4 2 Ø Hyllekrog (ST), 10/4 2 Ø Hammerodde (B) og 2/1 1 SV Gedser Odde (ST) foruden yderligere 5 trækobservationer af enlige fugle. Der blev ikke rapporteret om ynglefund i 2010.

De første fund i 2. halvår var 2/9 1 R Vandet Sø (NJ), 12/9 1 R Borre (Horsens Fjord) (SØJ) samt 19/9 2 R Bankel Nor (SJ). 2. halvårs største forekomster af rastende fugle var 27/10-16/11 op til 11 R Borre Mose, Ålebæk Strand (ST), 16/11 13 R Østlige Vejler (NJ) og 8/12 5 R Kysten ved Sandflugtsplantagen (VSJ). Efterårstrækket blev indledt 28/9 1 V Dueodde (B), 29/9 2 SV Gedser Odde (ST) samt 30/9 1 V Hammerodde (B). Der er ikke blevet observeret mere end max 2 fugle ad gangen under trækket. Enkelte lokaliteter havde træk af betydning: 29/9-13/12 23 SV Gedser Odde (ST) og 12/10-12/11 6 S Blåvands Huk (VJ).

(Søren Peter Pinnerup)

Regional fordeling af Nordisk Lappedykker 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	14	3	0	7	3	8	4	22	16	4	34	42	157
2. halvår	29	5	8	3	8	5	4	12	4	14	46	14	152

Nordisk Lappedykker, Thorsminde, 6. Februar 2010. Foto: Carsten G. Laursen

Sorthalset Lappedykker *Podiceps nigricollis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2003	1983	1995 ft 2007	
129	NA	NA	(217)	268	268	129	254	321	311	300	NA

Kommentar: Tabel omhandler antal ynglepar. Disse er først opgjort i Årsrapporterne fra 1980 og frem, dog mangler årstotal fra 1984-86. Ynglepar er oftest angivet i interval, hvor max.tal er anvendt i tabellen.

Der blev noteret mindst 1150 Sorthalsede Lappedykkere på 117 lokaliteter, hvilket antalmæssigt var lidt mindre end de foregående år, men på betydelig flere lokaliteter end i 2008 og lidt færre lokaliteter end i 2009. Der blev indrapporteret 51-88 ynglepar (YP) fra 14 lokaliteter. Vurdering af de 112 indrapporterede ynglefugle (YF) giver 5-8 par fra 6 lokaliteter. Desuden blev der indrapporteret 20-33 par med unger fra 18 lokaliteter, men uden YF-koden. En forsigtig vurdering af det foreliggende giver en samlet ynglebestand på 76-129 par, hvilket er mindst en halvering i forhold til 2009. På de to største kolonier Sundet – Fåborg (F) og Egå Engsø (ØJ) blev der rapporteret om unger, henholdsvis 20 og 4, mens der ikke er rapporteret om unger fra Mossø (ØJ). De første fugle indfandt sig som normalt i begyndelsen af marts, 11/3 1 R Galløkken NV Mojan (B), 21/3 2 R Sundet Faaborg (F) og 21/3 15 R Birksø (ØJ). Det største antal set i første halvår var 22/4 60 R Sundet Faaborg, 1/5 94 YF Vilsted Sø (NJ), 22/5 64 R Brabrand Sø (ØJ) og 2/6 88 R Egå Engsø, hvilket var de sædvanlige lokaliteter med store forårstal. Efter yngletiden (15/5-15/7) blev der set større sommerflokke flere steder, hvor de største tal var 1/8 162 R Borre (Horsens Fjord) (ØJ), 19/7 53 FU Føns Vang (F) og 2/8 51 R i den nordlige del af Hjarbæk Fjord (NJ). Ud over de nævnte var der 7 lokaliteter med 10-45 fugle i løbet af juli/august. De sidste fugle blev set 29/9 1 SV Gedser Odde (ST), 16/10 1 R Sydhavnstippen (KBH) og 18/10 1 S Blåvands Huk (SVJ). Der blev således heller ikke i 2010 registreret egentlige vinterfund.

(Søren Peter Pinnerup)

Ynglelokaliteter for Sorthalset lappedykker 2010

Lokalitet	Region	min.YP	max.YP	max. YF	Unger
Sundet – Fåborg	F	15	20	25	x
Føns Vang	F	5	5	29	x
Søen, Valdemarslot	F	1	1	2*	
Vitsø	F			8	x
Keldsnor	F			5	
Østerådalen	NJ	3	3	5*	
Kogleaks/Kærup Holme	NJ	1	1	2*	
Halkær Sø og Ådal	NJ			4	
Viskum	NJ			2	
Gurre Sø	NSJ			6*	x
Slivso, Hoptrup	SJ			5	x
Sneum Digesø	SVJ			2	
Kongens Kær	SØJ	6	10	25	x
Nørrestrand	SØJ			3	x
Galtkær	SØJ			2	
Søndervese	VJ	1	1	5*	x
Vest Stadil Fjord	VJ	1	1	3	
Hestholm, Øster	VJ			10	
Skjern enge	VJ			4	x
Vesterenge	VJ			3	
Egå Engsø	ØJ	18	26	88	x
Mossø østende	ØJ	0	10	20	
Skanderborg Sø	ØJ	0	10	16	
Brabrand Sø	ØJ			64	x
Hornbæk Enge, v. Gudenåen	ØJ			2	
Mossø vestende	ØJ			2	
Total		51	88	342	
Antal lokaliteter	26				11

Tabellen er udarbejdet efter de samme principper som i Fugleåret 2007-2009. Dvs. at en lokalitet medtages, når der er gentagne indrapporteringer i yngletiden (her sat til 15/5 – 15/7), eller der er indrapporteret ynglefugle og/eller unger. Min. YP og max. YP angiver antal ynglepar indrapporteret i DOFbasen. Unger angiver, om der foreligger observationer af dununger eller juv./IK-fugle i tiden 15/5 – 15/7. Max. YF angiver det maksimale antal fugle på lokaliteten i yngletiden. * angiver at fuglene er indrapporteret i DOFbasen med adfærdskoden YF.

Mallemuk *Fumarus glacialis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1997	2007	1991	
2010	NA	(4305)	15.885	(24.013)	(28.255)	6129	17.566	71.532	65.213	40.846	-

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1975-76 og 1999-2003. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Med ca. 6000 fugle blev årstotalen for 2010 den fjerde laveste i Årsrapportens historie, vi skal således helt tilbage til 1993 for at finde en lignende lav årstotal. Især svigtede forårstrækket ved Skagen, hvor der kan tælles > 10.000 fugle i løbet af foråret, men også få stormlavtryk fra vest i efteråret, især oktober, satte sit præg på årets forekomst. Sædvanligvis sås hovedparten af alle fugle ved Grenen (NJ) og langs den nordvestjyske kystlinje (95 % af årstotalen). Månedsfordeling blev februar 1, marts 10, april 354, maj 477, juni 509, juli 22, august 1449, september 1643, oktober 162, november 1501 og december 1. Eneste større forekomster fra foråret var 16/4 272 V Grenen, 13/5 160 R Nordstrand (NJ) og 13/6 159 S Ørhage (NJ) + 101 NV Grenen + 31 N Vejlbj Klit (VJ). Der var kun 6 observationer i perioden 21/4-7/8 ved Bulbjerg (NJ), og igen i år ingen tegn på yngleaktivitet. Efterårets største forekomster blev 26/8 449 NV Grenen, 17/9 123 V Roshage (NJ), 19/9 501 V + 20/9 378 V + 21/9 189 V + 4/11 1366 V – alle fra Grenen. Mallemukken sås kun fåtalligt længere nede af den jyske vestkyst med i alt 127 fugle ved Lyngvig (VJ) og 55 fugle ved Blåvands Huk (SVJ). I 2010 var der kun meget få

observationer af fugle i indre farvande i 2010 (se regional fordeling). Årets sidste observation blev 31/12 1 SØ Grenen.

(Jørgen Staarup Christensen)

Regional fordeling af Mallemuk 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	5821	200	78	1	0	1	0	6	1	21	0	0	6129

Sodfarvet Skråpe *Puffinus griseus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1984	2002	2007	
2010	17	(75)	170	168	184	189	196	446	403	384	(5941)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Året indledtes med en usædvanlig vinterforekomst 12/2 1 SØ Grenen (NJ). Herefter fulgte forekomsten et helt normalt mønster med de første fugle i august 5/8 1 SØ Grenen, 11/8 1 S Blåvands Huk (SVJ) og 17/8 1 N Nordmandshage (NJ). Efterårets forekomst kulminerede medio september (14-21/9) med i alt 135 fugle, flest 15/9 44 S Blåvands Huk. Der blev igen ultimo oktober set lidt skråper, især i indre farvande

med 22/10 13 T Bøstrup Hage (NSJ) som største observation. Samlet månedsfordeling var februar 1, august 11, september 135, oktober 33, november 9, hvor årets sidste observation blev 13/11 1 N Blåvands Huk. Største lokalitet var som sædvanlig Blåvands Huk med i alt 73 fugle.

(Jørgen Staarup Christensen)

Regional fordeling af Sodfarvet Skråpe 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	59	22	75	1	0	1	0	15	0	30	0	0	203*

*) Regionalfordeling indeholder gengangere fra Nordsjælland/Vestsjælland (Rørvig/Korshage), som er frasorteret i årstotal

Stor Stormsval, Århus Nordhavn, 2. oktober 2010. Foto: Kent Olsen

Almindelig Skråpe *Puffinus puffinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1989	1998	2009	
43	NA	6	40	48	55	43	56	99	94	83	1526

2010 blev et relativt beskedent år med kun 43 fugle. Månedfordelingen var april 1, maj 1, juni 10, juli 14, august 6, september 9, oktober 1 og november 1. Første observation var usædvanlig tidlig med 24/4 1 R-V Horns Rev (SVJ) - set fra færge. De næste fulgte mere normalt mønster med 30/5 1 T Saltum Strand (NJ), og årets største dag blev 13/6 med 4 S Ørhage (NJ) + 4 V

Flyvesandet (F) + 1 NV Grenen (NJ). Fra juli var der en større dag med 16/7 7 N Bjerghuse (VJ), imens efterårets fugle især blev set i perioden 14-21/9 med i alt 9 fugle, flest ved Blåvands Huk (3 fugle). Årets sidste fugl var sen på færde med 3/11 1 S Vejers Strand (SVJ).
(Jørgen Staarup Christensen)

Regional fordeling af Almindelig Skråpe 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	17	12	10	0	0	0	4	0	0	0	0	0	43

Lille Stormsval *Hydrobates pelagicus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1990	1988	1985	
5	NA	(10)	13	11	5	5	5	50	36	32	(365)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Et år helt på gennemsnit med 5 fugle. Årets første fund blev en fugl fundet død 26/8 på Hjerl Hede (VJ) af lokal naturvejleder og skovfoged under ekskursion med skolebørn. Fundet er fotodokumenteret. De næste

observationer var 15/9 1 S Blåvands Huk (SVJ) og 16/9 1 S Blåvands Huk + 1 S Børsmose Strand (SVJ), samt samme dag 1 V Roshage (NJ).
(Jørgen Staarup Christensen)

Stor Stormsvaler *Oceandromoa leucorhoa*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2004	1997	
40	NA	(16)	99	115	143	40	138	902	624	313	(3714)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Et normalt år med i alt 40 fugle. Forekomsten faldt i 4 perioder; 15-21/9 med 23 fugle, en enkelt fugl 2/10 Århus Havn (ØJ), 21-23/10 med 4 fugle og igen 3-8/11 med 12 fugle. Årets sidste blev 8/11 1 N-S Gallohaven

(ØJ). Flest fugle blev noteret ved Blåvands Huk (SVJ) med i alt 13 fugle og langs Nordsjællands kystlinje med 9 fugle. Se i øvrigt regionalfordeling.

(Jørgen Staarup Christensen)

Regional fordeling af Stor Stormsvaler 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	2	7	19	2	0	1	0	0	0	9	0	0	40

Suler, Grenen, 22. september 2010. Foto: Knud Pedersen

Sule *Morus bassanus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2008	2009	
24.153	NA	(3144)	9757	(16.678)	(33.784)	24.153	NA	39.044	34.057	33.312	-

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1976, samt 1999-2004. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Sulen blev genoptaget i Årsrapporten fra 2005, og den gennemsnitlige årstotal fra 2005-2009 har været på 33.784 fugle. Med 24.153 fugle var årets total noget lavere, men Sulen optræder i dag i væsentligt større antal end tidligere i de danske farvande og træffes i alle årets måneder. Den lavere årstotal for 2010 kunne især tilskrives færre fugle i foråret. Månedsfordeling var januar 146, februar 200, marts 1837, april 3337, maj 604, juni 908, juli 3015, august 3752, september 5166, oktober 3040, november 1988, december 160. Årets første fugle (januar-februar) sås primært langs den nordjyske kystlinje, især ved Grenen (NJ) og i Kattegat, især ved Anholt (ØJ). Tiltrækket til danske farvande af fugle på vej til de nordatlantiske ynglepladser sås

sædvanligvis fra medio marts, og forårets forekomst kulminerede i april dog uden de helt store dage, hvor største forekomst blev 11/4 186 Ø Grenen. I forbindelse med hård vind fra vest i midten af juni sås 13/6 mange Suler langs vestkysten, flest 254 N Vejlbj Klit (VJ). I forbindelse med spredningen fra ynglekolonier stiger antallet normalt fra midten af juli, og 2010 var ingen undtagelse; største antal sås 16/7 157 N + 83 S Bjerhuse (VJ) og 20/7 225 R Grenen. Største forekomster i efteråret blev 15/9 313 S + 36 N Lyngvig (VJ), 21/9 409 V Lild Strand (NJ), 21/9 320 V + 150 R og 22/9 520 R begge fra Grenen. Årets sidste fugle (december) sås primært ved Grenen med 30/12 87 R som største antal.

(Jørgen Staurup Christensen)

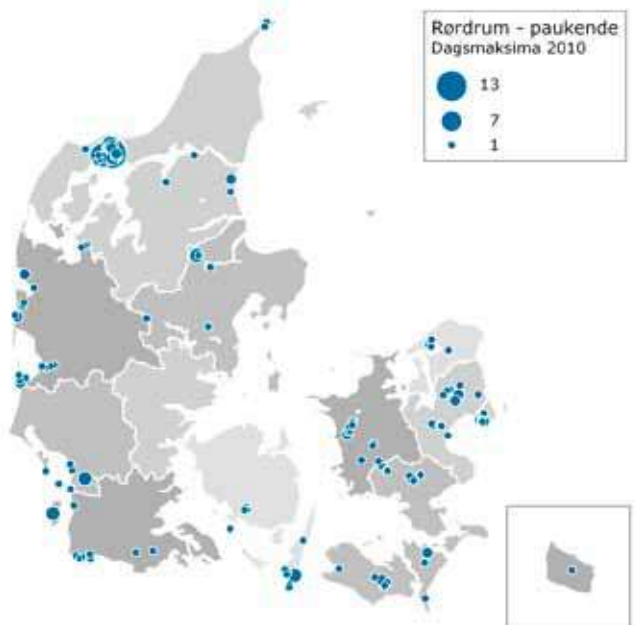
Regional fordeling af Sule 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	16219	3730	2108	632	6	9	7	165	33	1241	3	0	24153

Rørdrum *Botaurus stellaris*

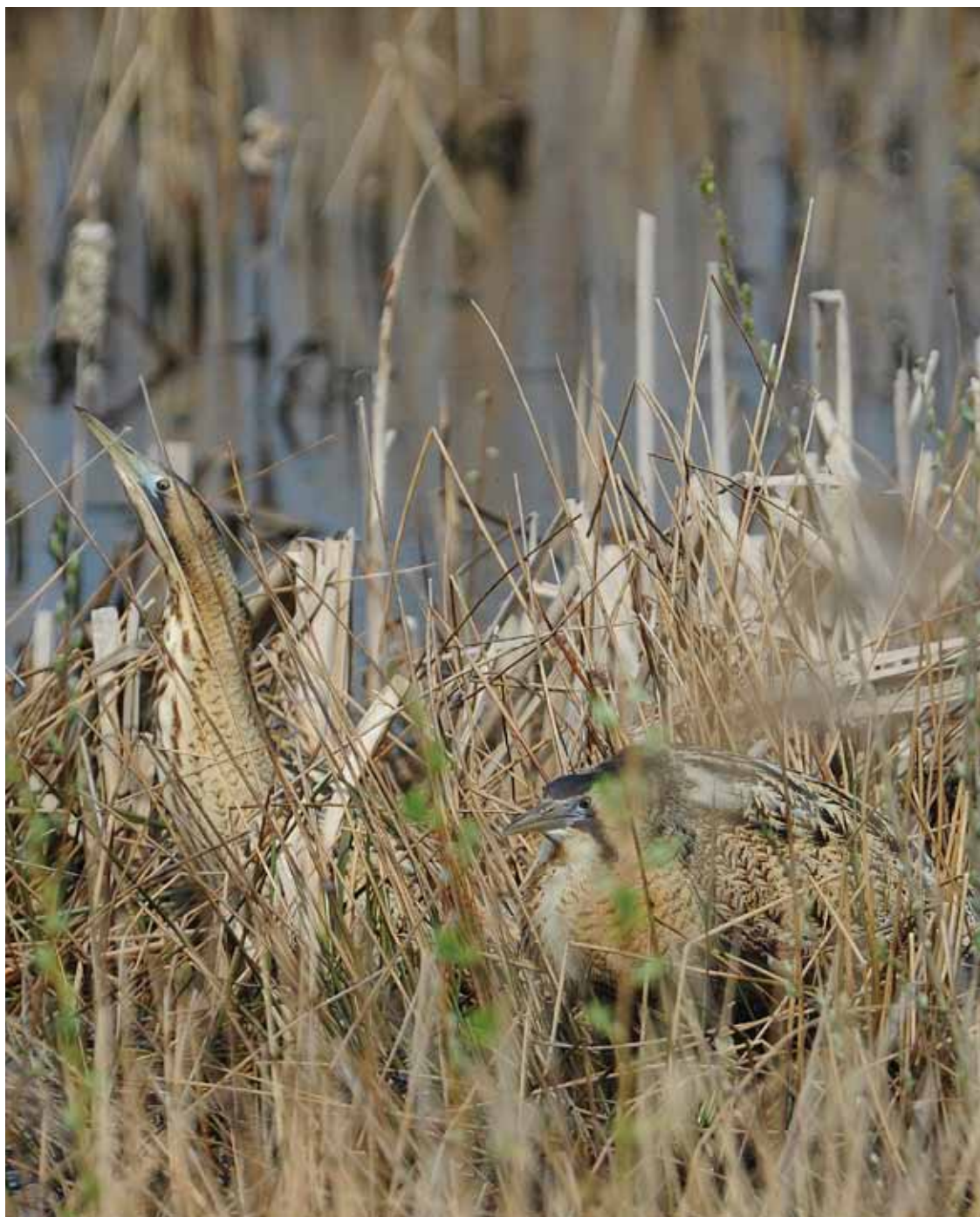
Forekomsten af paukende fugle på artens vigtigste lokalitet i landet; Vejlerne (NJ), faldt markant i 2010, hvor der kun blev kortlagt 61 paukende rørdrummer. I rekordårene 2002 og 2004 var der over 200 paukende fugle i området. Derimod var der mange fund i vintermånederne. De første paukende fugle blev hørt sent: 5/3 1 Arreskov Sø (F) og 16/3 1 Utterslev Mose (KBH). Herefter var der næsten daglige observationer fra omkring 20/3 og frem til ult. juni, med den sidste paukende 28/6 Arreskov Sø (F). De største optællinger af paukende fugle var alle fra Vejlerne, med max. 12/4 13 Selbjerg Vejle (NJ) og 14/4 13 Østlige vejle (NJ). Udenfor Vejlerne var de største enkeltfund af paukende fugle 3, som blev registreret både i Ribe Østerå (SVJ), Bjerregrav Mose (ØJ) og ved Lakolk Sø (SVJ). Udenfor yngletiden var der færre fund end de foregående år, især i september-oktober og november var der meget få fund. I december var der en del fund, hvilket formentlig skyldes at Rørdrummerne på det tidspunkt tvinges ud på iskanterne af is og sult, og dermed bliver meget synlige i landskabet.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Rørdrum 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
fugle	96	44	39	25	11	34	31	31	46	17	34	9	417
lokaliteter med pauk.	16	15	5	6	0	10	9	9	8	3	13	1	95

Rørdrum (par), Lille Vildmose, 29. april 2010. Foto: Jan Skriver

Silkehejre *Egretta garzetta*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	2009	2005	
7	5	2	2	7	27	7	26	42	39	36	385

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

I 2010 blev der set 6-7 Silkehejrer i Danmark. Alle fundene nævnes derfor herunder.

Årets første observation blev gjort den 22/4 ved Nyord Enge (ST). Fuglen rastede i området frem til 29/4. Det er muligvis samme fugl, der 5/5 blev set rastende ved Errindlev Havn (ST) og blev observeret i området omkring Saksfjed (ST) 6/5-17/5.

2 fugle blev observeret på Fyn: 6/6 1 R Lunkebugten og Nørreskov Nor (F) og 29/7 1 FU Arreskov Sø (F). Der blev også observeret 2 fugle i Sydvestjylland: 30/5 1 R Klæggrav nord for Kammerslusen (SVJ) samt 27/7 og igen i perioden 4/8-10/8 1 R Gl. Hviding Forland/ Gl. Hviding Engsø (SVJ).

Regional fordeling af Silkehejre 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	0	0	2	1	0	0	2	0	0	0	1-2 stk	0	6-7 stk

1 enkelt individ blev set i perioden 17/8-12/9 ved Norsminde Fjord (ØJ). Efter en række gode år blev der for første gang i 10 år ikke observeret Silkehejre i Nordjylland.

I perioden 2000-2009 blev der i gennemsnit set 27 Silkehejrer årligt, så antallet i 2010 var klart under gennemsnittet. Til sammenligning blev der i 2009 observeret 9 Silkehejrer i Sverige, hvilket ligger indenfor normalen (SOF 2010).

(Mette Lauritzen)

Sølvhejre *Egretta alba*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2007	2009	2010	
52	5	< 1	3	4	30	52	69	58	52	420	

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Silkehejre, Nyord, Møn, 23. april 2010. Foto: Per Schiermacher-Hansen

Sølvhejre kom pludselig overflyvende ved Svaneke fyr, 17. september 2010. Foto: Sune Riis Sørensen

I alt blev der observeret 52 individer, hvilket er inden for normalen for arten. Årets første observation blev gjort den 10/3 ved Gamst Sø (SVJ). Der var fund i samtlige lokalafdelinger i løbet af året. De største enkeltobservationer blev

7/10 5 ved Gl. Hviding Forland (SVJ) og 12/10 5 ved Hyllekrog (ST). Den sidste observation blev gjort den 22/12, hvor et enkelt individ rastede ved Skjern Enge (VJ).

(Mette Lauritzen)

Regional fordeling af Sølvhejre 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	6	3	5	2	1	8	3	5	5	3	8	3	52

Sort Stork *Ciconia nigra*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1995	2000	1996	
2010	NA	(16)	29	38	34	14	30	61	58	48	(1060)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

I 2010 blev der set 11-14 Sorte Storke i Danmark. Alle fundene nævnes nedenfor: Årets første observation var en NØ-trækkende fugl 6/5 ved Lunden (F). Ret usædvanligt blev det den eneste fugl fra maj, formentlig et resultat af den gennemgående kolde maj måned? 5/6 sås en rastende fugl ved Lunden (F). Det var sandsynligvis samme fugl der observeredes trækforsøgende 6/6 ved Bagenkop (F) og rastende 8/6 ved Søgård Mose (F). 2/6 rastede et individ ved Gårdbo Sø (NJ). Dette var muligvis samme fugl som sås 7/6 ved Åresvad Å (NJ). 26/6 sås en overflyvende fugl ved Lille Vildmose (NJ). Det var sandsynligvis samme fugl der sås trækkende 27/6 ved Skagen By (NJ).

15/9 rastede en 1K fugl ved Kærup (NJ). Samme fugl ses sandsynligvis igen 19/9 ved Fjerritslev (NJ). Dette var en relativ sen observation, og det blev også den sidste i 2010.

Øvrige observationer af Sort Stork var: 5/6 2 T Aborrebjerg (ST) og Møns Fyr (ST), 6/7 1 Donsmølle (SØJ), 27/7 1 R Margrethekog (SJ), 4/8 1 T Bøgeskov Havn (KBH), og 22/8 1 R Hesselholm/Hesselholm Made (ØJ).

De 11-14 individer er klart under gennemsnittet idet der i perioden 2000-2009 i gennemsnit blev observeret 35 individer.

(Mette Lauritzen)

Hvid Stork *Ciconia ciconia*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1984	2008	
2010	NA	(216)	(261)	(153)	208	119	196	454	362	346	(6250)
(1)	NA	40	17	6	1	(1)	1	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. For antal fugle mangler årstotal fra 1970-77, 1988-89, samt 1997-98. For antal ynglepar mangler der nøjagtige tal fra 1970-71. Tre største yngleår efter 1970 er 1970: > 60 par, 1971: 58 par og 1972: 38 par.

Antallet af omstrefjende storke var med kun 119 individer meget langt under det normale, som typisk ligger på godt 200 strejfstorke årligt. Storkesæsonen begyndte i 2010 med en strejfstork, der 1/1 blev set i Mørkhøj (KBH). Denne stork samt andre ved Hvedstrup-Gundsøllille (KBH), samt to storke i Vester Kippinge på Falster (ST), er helt sikkert storke, der med sikkerhed ikke har været på træk, men lokale overvintrende fugle (storkeparret i Gundsøllille, skånske projektstorke). Den første stork som kan være kommet ind med trækket syd fra kan være den, der blev set

i Mosede, Holmesø og Ringebæk Sø (KBH) i dagene 8-12. marts. Men nærheden til de skånske projektstorke kan også være forklaringen på denne stork. Den stork der dukkede op på Fyn d. 15/3 i Ristinge og siden blev set i Lundeborg d. 18/3, har helt sikkert været den første stork med vinterkvarter syd på. Det samme gælder de 3 storke der d. 18/3 blev set på Mårup Mark på Djursland (ØJ). Det sædvanlige forårsrykind af storke, der normalt finder sted fra midt i april til først i juni, kom slet ikke i år. Både april og især maj var for kølige og våde til at fremme et forlænget træk af storke

hørende til bestandene i Tyskland og Polen. Eneste spæde tilløb til en fast bosætning ud over storkeparret i Gundsølle, var en enlig stork der byggede på storke-reden ved Haderslevvej 109 ved Ribe (SVJ) fra d. 25/4 og nogle dage frem. De største storkeflokke var: 15/4

5 Hyllekrog (ST), 15/4 4 Søgård Mose, Aabenraa (SJ), 28/4 9 Torpe Bakker (B), med. juli-ult. sept. 5 Herring-løse og Gundsølle (KBH) og 27/8 21 Mandehoved, Stevns (KBH), og siden Rødby, Lolland (ST).

(Hans Skov)

Regional fordeling af Hvid Stork 2010.

Totaltallet er højere end angivet i teksten pga. en del omstrefende storke på Sjælland, der er talt med i flere rapportregioner.

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	4	11	4	9	3	13	14	10	36	15	20	10	149

Hvid Stork, Stenløse, december 2010. Foto: Lonnie Larsen. Det var en kold fornøjelse at overvintre på denne rede i Stenløse. Takket være udlagt foder overlevede storken.

Skkestork *Platalea leucorodia*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2009	2008	
2010	NA	(3)	8	18	194	1352	323	1352	564	355	3570
94	NA	0	0	> 1	29	94	37	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. For antal fugle mangler årstotal fra 1972 og 1976. Der er desuden usikkerhed om Nordjyllands tal indgår i Rapportgruppensmateriale fra 1970-79. Første ynglefund efter 1970 er fra 1996.

Totalen er hovedsageligt beregnet som sum af lokalitetsmax. pr. måned, hertil er lagt evt. trækkende fugle. Dog er der for ynglelokaliteterne og lokaliteter heromkring, kun anvendt det største antal fugle i området gennem hele sæsonen.

Det samlede antal fugle var rekordstort, der er dog ingen tvivl om at der er en del gengangere i materialet. Det vil være vanskeligt at udrense disse yderligere, da Skkestorkene har været spredt mere over flere områder

end tidligere, og det er uklart i hvor høj grad at landets gæstes af ikke-ynglende trækgæster, f.eks. fra den store voksende hollandske bestand (over 1800 par i 2007 ifølge Birdlife International websider).

Ifølge DATSY var der 94 ynglepar, der maksimalt fik 97 unger, hvorved den danske bestand i 2010 højst har været på 285 fugle excl. ikke ynglende fugle. Forekomsten er grundigt beskrevet i DATSY, som der henvises til.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Skkestork 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	553	330	309	24	0	90	15	5	9	10	7	0	1352

Stor Flamingo *Phoenicopterus roseus* (herunder medtages fund af ubestemte flamingoer)

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	1985	1995	
0	NA	> 1	2	2	1	0	1	7	5	4	54

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1971-72, 1974-76, samt 1990. Statistik omfatter kun Stor Flamingo

Der var ingen fund af denne art i 2010.

(Peter Lange)

Lille Flamingo *Phoeniconaias minor*

Der var en enkelt observation af denne undslupne fangenskabsfugl: 17/5 2 R Limfjorden udfor Bygholm Vejle (NJ). Der var også fund af arten i dette område i

2009, mon der er en fugleholder i området der ikke har styr på sine dyr?

(Peter Lange)

Lille Flamingo, Vejlerne, 17. maj 2010. Foto: John Kyed

Sort Svane *Cygnus atratus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2003	2005	
9	NA	(2)	NA	NA	40	9	29	49	46	43	(291)

Kommentar: Rapportgruppens materiale er særdeles mangelfuldt. Der er kun oplysninger fra 1977, samt 2003-2006.

Der foreligger fra 2010 kun 17 dataposter og rensset for gengangere tæller årstotalen blot 9 fugle. Alle forekomster er fra 1. halvår. Den gennemsnitlige årstotal for perioden 2000-09 er på 40 og 2010 er således et år langt under middel. Måske forklares det 'dårlige' år bedst ved de seneste to hårde vintre. Den største forekomst er 18/1 3 ad. Fårevejle, Langeland (F). De få øvrige

observationer drejer sig alle om enlige fugle. De Sorte Svaner, der ses i Danmark og Europa, er alle undslupne fangenskabsfugle eller efterkommere af undslupne fugle. Arten er naturligt hjemmehørende i Australien.

(Thorkil Brandt)

Regional fordeling af Sort Svane 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	1	0	1	0	0	0	3	0	0	1	3	0	9
2. halvår	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Pibesvane *Cygnus columbianus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1983	1982	
2010	NA	NA	(9296)	NA	(5261)	7552	29	10.827	9630	9159	-

Kommentar: Rapportgruppens materiale er særdeles mangelfuldt. Der er kun oplysninger fra 1980-83, samt 2007-10

Årssummen af rastende fugle var på 4779, heraf 2006 i 1. halvår og 2773 i 2. halvår. Det er den laveste årssum i de seneste 4 år. Forklaringen herpå er uden tvivl de relativt hårde og snerige vintre i begge halvår. Især i 1. halvår var rasttallene i landsdelene SJ, SVJ og VJ langt under normalen. Der er så vidt muligt rensset for gengangere inden for de enkelte lokalområder. Da en tilsvarende sortering er umulig for landet som helhed, indeholder årstotalen alligevel et ukendt antal gengangere. Årstotalen af trækkende fugle udgjorde 1334, heraf 681 i 1. halvår og 653 i 2. halvår.

Som sædvanlig var rasttallene størst i Jylland og træktallene størst i Østdanmark. I tråd hermed faldt hovedparten af rastforekomsterne i Østdanmark i de mest intense trækperioder og var generelt af væsentligt kortere varighed end rastforekomsterne i Jylland. Det er værd at nævne, at NJ tegnede sig for markant større forårstræktal end normalt.

Ungfugle udgjorde i 1. halvår 10,1 % og i 2. halvår 10,6 %. Beregningsgrundlaget er 1081 hhv. 1720 aldersbestemte fugle. Oplagte gengangere er frasorteret. De største rasttal i 1. halvår var 24/1 129 Ribe Holme (SVJ), 3/3 149 Burkal (SJ), 24/3 145 Gårde ved Ølgod (SVJ) og 26/3 157 Bolle Enge (NJ).

De største rasttal i 2. halvår var 16/10 155 Ørum Sø (NJ), 21/10 142 Stauning (VJ), 24/10 300 Skast (SJ), 6/11 200 Store Vildmose (NJ), 19/11 332 Skallebæk ved Toftlund (SJ), 25/11 400 Kongens Mose (SJ), 29/11 300 Holme ved Øster Højst (SJ), 9/12 430 Nørresø (SJ) og 12/12 120 Nørre Farup Enge (SVJ).

De største træktal i 1. halvår var 24/3 38 Halkær Sø (NJ), 26/3 70 Vestamager (KBH), 27/3 29 Galtkær ved Nr. Snede (SØJ), 29/3 70 Roneklint (KBH) og 41 Farum (KBH).

De største træktal i 2. halvår var 16/10 25 Gedser Odde (ST), 7/11 33 Kongelunden Amager (KBH) og 7/11 34 Gedser Odde.

(Thorkil Brandt)

Pibesvane, Krusaa, 21. februar 2010, med Sangsvane og Grågås. Foto: Klaus Dichmann

Pibesvane rast			
Område	1. halvår	2. halvår	årssum
NJ	419	833	1252
VJ	175	505	680
SVJ	577	334	911
ØJ	37	14	51
SØJ	81	8	89
SJ	450	900	1350
F	15	41	56
S	203	124	327
LFM	43	7	50
B	6	7	13
Sum	2006	2773	4779

Pibesvane træk			
Område	1. halvår	2. halvår	årssum
NJ	154	66	220
VJ	5	53	58
SVJ	29	110	139
ØJ	20	15	35
SØJ	72	2	74
SJ	6	9	15
F	2	13	15
S	363	269	632
LFM	30	100	130
B	0	16	16
Sum	681	653	1334

Tajgasædgås *Anser fabalis fabalis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1985	1987	
18.786	NA	(25.476)	(35.210)	(32.090)	(13.985)	18.786	NA	51.931	48.871	45.328	-

Kommentar: Tajgasædgåsen er kun inkluderet i Rapportgruppens Årsrapporter fra 1974, 1978-1987, samt 1991 og igen fra 2005. Ovenstående oversigt skal derfor kun anvendes med store forebehold. Samtidig er det usikkert, hvordan gengangere (rastende flokke) er behandlet fra år til år. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Årstotalen var 18.786, hvor 1. halvår tegnede sig for 9856, mens 2. halvår tegnede sig for 8930. Altså stort set samme årssum og fordeling på de to halvår som i 2009. Både 2009 og 2010 har Sjælland og Lolland-Falster som følge af de snerige vintre budt på væsentligt større forekomster end normalt. Tallene er så vidt muligt renset for gengangere. Hvad angår NJ er denne sortering temmelig sikker. For Sjælland og Lolland-Falster er det dog usikkert, i hvilken udstrækning fuglene har flyttet mellem de forskellige rastpladser.

I 1. halvår var der store forekomster på Stevns (KBH) frem til 10/3, maksimum blev 6/1 985 Råby (KBH). På Vestsjælland var der store forekomster frem til primo februar, maksimum blev 29/1 900 Storemose, Kældred (VSJ). De sidste større forekomster på Sydsjælland fandt medio marts, maksimum var dog allerede 9/1 1780 Gunderslevholm (VSJ). Øvrige meget store tal på øerne var 9/1 1260 syd for Nakskov Fjord (ST), 14/1 1270 Bøtø Nor (ST), 16/1 900 Fuglsang Gods (ST) og 17/1 1065 Rødby (ST). De største tal i det nordlige Jylland var noget under middel, således 6/2 616 Hanstholm (NJ), 13/3 550 Nørreådal (NJ) og 23/3 700 Lille Vildmose (NJ). De største tal udenfor kerneområderne i landsdelene NJ, Sjælland og ST blev 18/1 60 Søvind (SØJ), 6/2 135 Gasse Hede (SJ), 23/2 46 Vest Stadil

Fjord (VJ), 28/2 61 Føns Vang (F) og 2/3 62 Ørting (ØJ). I 2. halvår kom rasttallene på Sjælland og Lolland-Falster først op over 100 i løbet af december; de største blev 6/12 430 Transbygårds marker (VSJ), 7/12 560 Råbymagle (ST), 12/12 1250 Gunderslevholm (VSJ), 18/12 2300 Bøtø Nor (ST) og 28/12 1775 Stevns, dette tal er en sum af 5 dellokaliteter. Største tal på Vestsjælland blev beskedne 8/12 31 Tissø (VSJ). Maksimum for NJ blev 17/11 572 Lille Vildmose (NJ), 20/11 725 Rosvang (NJ), 27/11 840 Nørreådal (NJ) og 23/12 720 Tjele (NJ). Kun små rasttal fra lokaliteter udenfor ovennævnte områder, således 28/11 9 Vesteregn på Sydlangeland (F) og 10/12 14 Vesborg på Samsø (ØJ). Enkelte fugle med blåt halsbånd, ringmærket på forårsrasteplasser ved Umeå og Luleå siden foråret 2008 blev aflæst ved Thorup og Klim Fjordholme (NJ) i februar og ved Hanstholm (NJ) i marts. Endnu en svensk fugl med blåt bånd blev aflæst både i Lille Vildmose (NJ) og i Nørreådal (NJ), endda i begge halvår. Et par med gule halsbånd, mærket 8/5 2010 ved Rørvik i Nord-Trøndelag, Norge blev begge aflæst ved Rosvang (NJ) i september og i Sydth (NJ) i december.

(Thorkil Brandt)

Regional fordeling af Tajgasædgås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	S	LFM	B	Total
1. halvår	1575	105	15	68	100	141	150	3800	3900	2	9856
2. halvår	1635	3	0	18	1	0	13	4250	3000	10	8930

Tajgasædgås, Utterslev Mose, 2. maj 2010. Foto: Helge Sørensen

Tundrasædgås *Anser fabalis rossicus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2007	2006	2009	
7111	2	< 1	6	65	8238	7111	8941	18.384	17.637	13.860	90.200

Årstotalen var på 7111 med en ret lige fordeling på de to halvår, nemlig 3727 i 1. halvår og 3384 i 2. halvår. Som vanligt tegnede Vestlolland (ST) sig for de suverænt største forekomster. Tallene blev dog som følge af de snerige vintre noget lavere, end vi har været vant til i de senere år.

Største tal i 1. halvår var 16/1 450 Fuglsang Gods (ST) og 17/1 3070 Vestlolland. Men efter medio januar styrtdykkede rasttallene; maksimum herefter blev 26/1 100 Halstedkloster (ST). Forekomsterne i de øvrige landsdele var som vanligt beskedne, de største således 15/1 22 Sydlangeland (F), 9/2 15 Stevns (KBH) og 13/3 32 Tiselholt (F).

I 2. halvår blev der allerede fra 27/9 set mindre antal af trækkende fugle ved Stevns og Gedser (ST). Bestandsopbygningen på Vestlolland fremgår af flg. talrække, 9/10 270, 30/10 1200 og 16/11 2830. Herefter var der

meget usædvanligt ikke flere indberetninger fra Vestlolland, hvor bestanden ellers normalt først kulminerer hen i december. Årsagen var utvivlsomt den følgende periodes snerige vintervejr. Eneste større tal fra december blev 3/12 140 Busemarke (ST).

Der var enkelte spredte fund af enkeltfugle eller småflokke fra de øvrige regioner.

Observationer i perioden 3/1-16/12 Rønne Havn (B) skyldes en ikke-flyvedygtig fugl, der for tredje år holdt til på lokaliteten.

En Tundrasædgås med gult halsbånd blev aflæst 18/10 Bøtø Nor (ST). Den var blevet mærket i Nordnorge tæt ved den russiske grænse 27/7 2010 og siden aflæst i september ved Vättern og i oktober ved Hammersjön i Sverige.

(Thorkil Brandt)

Regional fordeling af Tundrasædgås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	S	LFM	B	Total
1. halvår	1	7	2	0	5	5	55	64	3585	3	3727
2. halvår	5	2	1	6	0	11	2	65	3270	22	3384

Kortnæbbet Gås *Anser brachyrhynchus*

Arten, der har udvidet sit overvintringsområde til at dække områderne langs Nordsøens kyst fra Holland i syd til nu også at omfatte Vestjylland i nord (Noer et al. 2009), har ligeledes spredt sig som ynglefugl fra at være tilknyttet Svalbard til nu også at yngle i Nordnorge (Madsen 2010) - måske fordi bestanden er vokset støt siden 1950-erne til i dag at udgøre op imod 60.000 fugle (Noer et al. 2009). Ikke kun derfor ses flere fugle langs den jyske vestkyst i træktiden og i vinterperioden, men også fordi der er udlagt stadig større arealer med vinterafgrøder. Etablering af foderpladser blev opgivet i 2009, fordi foderpladserne også tiltrak andre gæs, f.eks. Bramgås *Anser leucopsis* i stort tal, som derved også spredtes langs vestkysten (Madsen 2009). De manglende foderpladser har fået Kortnæbbet Gås til at optræde mere spredt i forhold til tidligere. Der sås i efteråret større antal end i foråret. Antallet af indrapporteringer lå på niveau med de seneste års meldinger. Der blev i første halvår ikke noteret trækbevægelser i større omfang før borttrækket satte ind. Derimod blev der i foråret flere steder i der vestlige og nordlige Jylland set større ansamlinger af rastende flokke (lok. max. > 4000): 24/1 5000 Ballum Forland (SJ), 20/3 5377 Torup/Klim Fjordholme (NJ), 29/3 4050 Bygholm Vejle (NJ) og 18/4 5000 Vest Stadil Fjord (VJ). Borttrækket indledtes i april og fortsatte gennem første halvdel af maj. Der registreredes i perioden 1. april til 15. maj i alt 12.026 trækkende, startende den 7/4 med 7750 Ø Bygholm Vejle (NJ). Derefter taltes kun mindre trækkende flokke, flest 14/4 210 trk Staun, Barmer og Valsted Enge (NJ), 20/4 1470 Saltum Strand (NJ) og 2/5 170 N Bulbjerg (NJ). Derimod blev der set større ansamlinger der rastede inden borttrækket, således (lok. max >2000): 8/4 2200 Tøtterne (NJ), 11/4 2700 Kærhuse v. Attrup (NJ), 13/4 2336 Ulvedybet (NJ), 14/4 2200

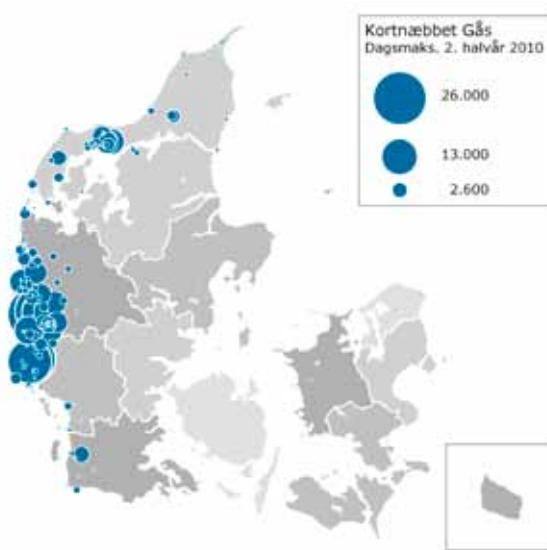
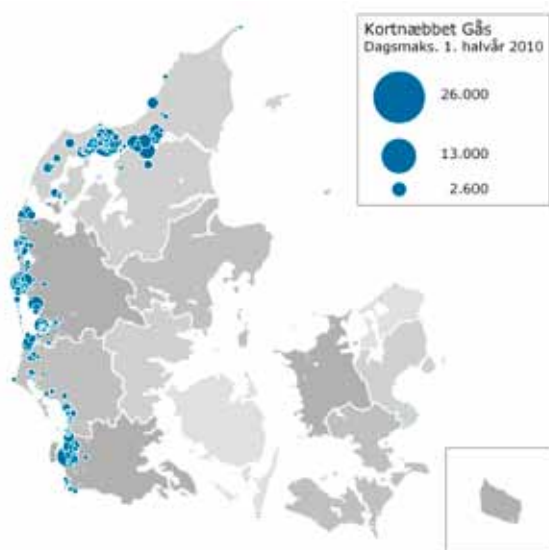
Klim Fjordholme (NJ) og 2295 Vestlige Vejler (NJ), 18/4 5000 Vest Stadil Fjord (VJ), 19/4 3000 Fuglsand, Skjern Å (VJ) samt 3100 Staun, Barmer og Valsted Enge (NJ). Herefter aftog flokstørrelserne hurtigt og den sidste flok på mere end 1000 fugle var 6/5 1400 Vest Stadil Fjord. De sidste rastende flokke var 12/5 100 Værnengene (VJ), 15/5 35 Kalvholm (VJ) og 17/5 25 Bygholm (NJ). Derefter 1-2 fugle frem til 8/6 flere steder i Vest- og Nordvestjylland.

Fra sommerperioden forelå følgende observationer: 16-22/7 1 Margrethekog (SJ) og 25/7-4/8 1 Strødam Engso (NS), formentlig af undslupne fangenskabfugle.

Efterårets første blev 1/9 1 Hovvig (VSJ), 13/9 2 Bjerregård (VJ) og 14/9 9 Vest Stadil Fjord (VJ). De første trækkende sås 17/9 44 S Hirtshals Østerstrand (NJ). Det egentlige tiltræk forløb derefter i perioden frem til midten af oktober. I perioden 19/9 – 15/10 taltes således 36.261 trækkende, med de største trækdage (> 1000): 19/9 1279, flest 600 SV Blokhus Klitplantage (NJ), 25/9 4854, flest 2095 Fjand (VJ), 1/10 1399, flest 1050 Blåvands Huk (SVJ), 7/10 2420, flest 600 V Idom (VJ), 9/10 14.705, flest 10.000 V Præstholm (VJ) samt 10/10 3624, flest 1390 Blåvands Huk.

Periodens første større rastflokke sås allerede 20/9 2300 Bygholm Vejle (NVJ), 25/9 2095 Fjand (VJ) og 26/9 4950 Filsø (SVJ). Efterårets største antal var (lok. max > 7000): 19/10 25.945 natrast Klægbanken (VJ), 16/10 20.000 natrast Velling Mærsk (VJ), 17/10 20.000 rst Filsø (SVJ), 20/10 15.000 natrast Gestenge (VJ), 29/10 7500 Dejbjerg (VJ) og 1/11 8500 rst Tipperne (VJ). På trods af vinterens tidlige start sås gennem december flere større ansamlinger i det vestlige Jylland på mere end 4000 fugle, max. 19/12 4780 Filsø.

(Henning Ettrup)

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	156935	124753	13784	25	3	26139	36	12	93	34	251	2	322067
2. halvår	111186	274825	227122	56	48	8254	1	50	5	40	193	0	621780

Blisgås *Anser albifrons*

Bestanden af Blisgås, der yngler i Rusland og vestlige Sibirien, er gået meget frem siden 90-erne, og er nu en af de talrigeste gåsebestande i Europa. Dette ses også i Danmark, hvor antallet af indrapporteringer er steget de senere år. Ifølge DMU kan op mod 10.000 fugle nu tælles rastende i træktiden (Noer et. al. 2009). Arten har en sydlig og østlig udbredelse i det danske vinterkvarter med det i år største rastende antal på Lolland og Falster med få undtagelser. Tidligere var Gyldensten Enge på Nordfyn den faste og største rasteplass. Her sås stadig nogle hundrede fugle - måske en delbestand? Spændende at følge udviklingen, når der igen etableres vådområde her. Hovedtrækket passerede, som det så ofte ses, syd om Danmark i foråret mens det i efteråret kunne betragtes langs Østersøkysten.

Der forelå i 1. halvår kun få og små trækbevægelser før forårstrækket så småt satte ind ultimo marts, flest 19/2 310 SØ Sølsted Mose (F) og 13/3 106 NØ Hyllekrog (ST). Der sås spredt i de sydlige egne større rastende antal allerede tidligt på året, således 2/1 1050 Bøtø Nor (ST). Øvrige større antal var (lok.-max. > 1000): 28/3 2500 Bøtø Nor, 2/4 1800 Jedsted Forland (SJ), 3/3 1600 Ubjerg Kog (SJ), 31/3 1200 Rudbøl (SJ), 30/3 1040 natrst Ny Frederikskog (SJ) og 31/3 1000 Hasberg Sø (SJ). Forårstrækket indledtes så småt med udgangen af marts, hvor mindre flokke sås trækkende mod nord og øst, i perioden 20/3-31/3 således 750 trækkende. De

største antal trækkende sås i perioden frem til midten af april med 2592 fugle, flest (lok.-max. > 200): 6/4 315 Faxe Ladeplads (ST) + 250 NØ Feddet (ST) og 240 Ø Vester Sømark (B) samt 8/4 459 Ø Hyllekrog (ST). Allerede omkring midten af april, havde de fleste gæs forladt landet, og de sidste trækkende småflokke var 27/4 27 Ø Hyllekrog og 1/5 20 N Hammeren (B), hvorefter der frem til 17/5 observeredes enkelte fugle på træk. I perioden 1/5 til 23/9 sås 1-2 (3) fugle rastende flere steder i landet, dog 18/5 15 Ramsøen (NSJ) og 20/8 9 Ø Stevns (KBH).

Efterårets første tiltrækkende sås i slutningen af september, således 25/9 29 SSV Feddet, med den første større dag 28/9 med 5779 trækkende, flest 3958 Dueodde (B). I første uge af oktober kom der for alvor gang i trækket, og i perioden 1/10 - 7/10 noteredes i alt 62.300 trækkende med Dueodde som den absolut bedste lokalitet med i alt 23.433 V til SV flest 3/10 13.692 V.

Øvrige større antal på træk var (lok max. > 1000): 3/10 6460 trk Ertholmene (B), 5400 Allinge-Sandkås (B), 1262 Gedser Odde (ST), og 1050 SV Hammerodde (B). Større antal af rastende flokke sås året ud i den sydøstlige del af landet (lok max. > 500): 10/10 1450 Gedser Agerland (ST) og 11/10 1100 Rødsand Øst (ST), 14/10 960 Maribo Sønder sø (ST), 23/10 650 Marrebæk (ST), 31/10 1000 Søholt (ST) og 7/12 2000 Bøtø Nor (ST).

(Henning Ettrup)

Blisgås, Ballum Forland, 11. oktober 2010. Foto: Bo L. Christiansen

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	1893	7733	9059	58	18	23347	4047	831	3950	684	20695	507	72822
2. halvår	340	325	301	147	91	2073	5445	631	4403	324	56477	66326	136883

Grønlandsk Blisgås *Anser albifrons flavirostris*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal	
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	1995	1989		
2010												
3	2	2	3	7	5	3	4	22	16	14	166	

Racen yngler i Vestgrønland, men den er de senere år presset på ynglepladsen af Kanadagåsen *Branta canadensis*, som er under voldsom ekspansion her. Den overvintrer i Skotland, Irland og fåtalligt på Island. Den træffes sporadisk og fåtalligt i vinterperioden

herhjemme. Desværre viser årets observation, at racen forveksles med andre gæs, idet årets observation var af skudte fugle: 7/10 3 skudt Bøvling Fjord (VJ).

(Henning Ettrup)

Dværggås *Anser erythropus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2003	1999	
2010											
67	41	< 1	3	10	16	67	21	67	32	28	361

Som noget ganske usædvanligt for de sidste mange år passerede en stor del af den stærkt truede skandinaviske delbestand af denne lille gås Vestamager på dens vej til ynglepladsen efter overvintring i Holland. Flokken ankom 10/4, hvor der blev set op til 64 rst Klydesøen (KBH) og blev frem til den 13/4 om morgenen, max. 67 rst sås 12/4 om aftenen. Derefter aftog antallet hurtigt og 14/4 sås 30-31 fugle, 15/4 max. 10 fugle,

hvorefter der frem til 25/4 blev set 6 fugle. De sidste var 27/4 2 rst Klydesøen. Der forelå ikke yderligere observationer af arten.

Arten er opdelt i flere delbestande, hvis yngleområder fordeler sig fra det nordlige Skandinavien østover til Taimyr. Den lille skandinaviske delbestand (50-60 par) overvintrer i Holland.

(Henning Ettrup)

Dværggås, Vestamager, 17. april 2010. Foto: Peter Dam

Indisk Gås *Anser indicus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	2010	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2003	2009	
47	5	(1)	(9)	(15)	44	47	48	83	65	59	(550)

Kommentar: Rapportgruppens materiale er særdeles mangelfuldt, da arten kun lejlighedsvis har været inkluderet i Årsrapporten. Der er oplysninger fra 1971, 1974, 1986, 1989, 1990, 1992, 1999-2009.

Denne art der yngler i Centralasien, ser ud til nu at optræde stabilt herhjemme med 40-60 fugle årligt. I år blev set ca. 47 fugle fordelt på 56 observationer gjort i hele landet, undtaget Bornholm. Fuglene, der oftest optrådte enkeltvist, sås det meste af året undtagen november og december. Der forelå ikke oplysninger om yngel, men dog oplysning om en enkelt ikke udvokset fugl, således 26/10 1 imm. Stubbe

Sø (ØJ). Der var én bemærkelsesværdig observation af en større flok, 13/6 11 rst. Margrethe Kog (SJ). Foruden de nævnte forelå der blot 6 observationer af mere end én fugl: 24/1 2 Damme (ST), 3/2 3 Ringkøbing Havn (VJ), 29/4 2 Lille Vildmose (NJ), 17/6 2 Bygholm Vejle (NJ), 21/6 2 Vest Stadil Fjord (VJ) og 2/10 2 Filsø (SVJ).
(Henning Ettrup)

Regional fordeling af Indisk Gås 2010.

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	11	8	3	2	0	14	2	1	0	2	4	0	47

Snegås *Chen caerulescens*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	2010	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2000	2009	
21	1	(7)	(13)	(20)	27	21	24	46	33	30	(609)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1975-76, 1978-79, 1988-89 og 1996.

Arten, der forekommer i to former (hvid og blå) forekommer ikke naturligt som ynglefugl i vores del af verden, men yngler i de arktiske dele af det nordamerikanske kontinent samt i det nordøstlige Sibirien. Fugle der ses i Danmark, stammer fra undslupne fugle fra opdræt og parker. Frem til ca. 2006 var der således en lille bestand i Olsøfjorden, som passerede det vestlige Jylland under trækket. Denne bestand er dog nu uddød (se Bergan 2010). Det kunne derfor være interessant, at få nogle flere beskrivelser af omstændighederne, hvorunder observationerne er gjort, specielt for fuglene udenfor det vestjyske. Den blev set i alle årets måneder, og hyppigst i de sydlige, vestlige og nordlige dele af Jylland. Den blev kun noteret fra 12 lokaliteter udenfor Jylland.

Arten optrådte (altid ?) i flok med andre gæs, og oftest da i et antal på 1 eller 2 fugle. En flok på 6 fugle (2 hvide + 4 blå) blev dog set i perioden 6/6 - 18/11 i området ved Vest Stadil Fjord (VJ) blandt områdets øvrige gæs. De hvide bar ring, og er formentlig de samme fugle, som blev mærket på lokaliteten i 2005. Observationer udenfor for Jylland: 21/1 3 Stjøvl (F), hvoraf den ene formentlig var hybrid med en blå fase fugl, 5/4 1 Arreskov Sø (F), 31/1 1 Åkær Enge (ØJ), 29/5 1 Ulfshale nordenge (ST), 17/7 1 Gundsømagle Sø (KBH), 7-9/8 1 Selsø Sø (NSJ), 11/8 1 OF Jyllinge (KBH), 16/8 1 V Utterslev Mose (KBH), 10/9 2 Tissø Enge (VSJ), formentlig tamfugle, 24/9 2 Flasken (VSJ), 28/9 1 SV Møns Fyr (ST) og 15/12 Bækkehave 2 (F).
(Henning Ettrup)

Regional fordeling af Snegås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	4	17	5	1	0	8	6	2	3	1	2	0	49

Canadagås *Branta canadensis* (yngleforekomst)

Selv om der vurderes at yngle 25-50 par i Danmark af denne art (Noer et al. 2009), der er introduceret til Sverige og andre steder i Europa fra Nordamerika, indrapporteres der sjældent ynglefund af arten. I år blev der dog indrapporteret flere ynglefund af arten. Desværre må det dog konstateres, at flere af parrene var blandingspar med andre arter. De registrerede par

var: 30/3 2 par Frederiksberg Have (KBH), hvoraf 3 var ringmærkede, 11/4 1 par Margrethe Sø (SJ), 1/5 1 par m 8 pull (blandingspar med Grågås) Vitsø (F), 11/6 1 par Ferskesø (B), 21/6 1 par m 7 pull (blandingspar med Grågås) Tange Sø (NJ), 3/8 1 par m 1 juv Smedeholm (ST).

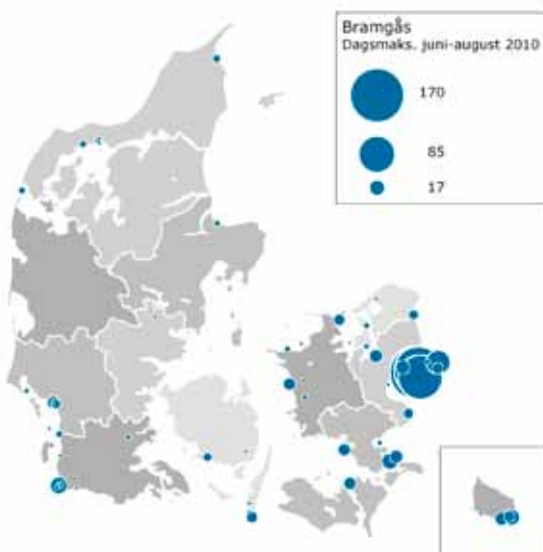
(Henning Ettrup)

Bramgås *Branta leucopsis* (yngleforekomst)

Der blev rapporteret ynglefugle fra to lokaliteter på Bornholm, samt Hylleholm (ST), Langli (SVJ) og Hov Røn (ØJ). Bestanden på Saltholm (KBH), hvor der i 2008 var 1317 par, blev desværre ikke optalt i 2009 og 2010, men er vurderet til at ligge på omkring 2400 par i 2010 (Mortensen 2011).

Herudover var der fund fra yderligere omkring 50 lokaliteter i sommerperioden 1/6 til 31/8. Der er således ingen tvivl om at denne art bliver stadig hyppigere som ynglefugl i landet.

(Henning Ettrup/Peter Lange)

Lysbuget Knortegås *Branta bernicla hrota*

Denne race af Knortegæs yngler på Svalbard og i NØ-Grønland og overvintrer primært i Danmark og Lindesfarne i det østlige England. Den udgør en lille afgrænset bestand på omkring 7000 fugle. Med baggrund i årets observationer kan man få det indtryk, at bestanden var for nedadgående eller var det et udtryk for, at den optrådte mere spredt end tidligere.

For udbredelsen i Danmark i vinterhalvåret se Fugleåret 2009. Dog ser det ud til, at Mariager-Randers Fjorde har mistet noget af betydningen for racen i efteråret, idet det største antal sås i Limfjorden. Ligeledes gjorde vinteren, at gæssene ved årsskiftet 2009/10 og 2010/11 søgte til isfrie områder som ved Fornæs (ØJ) og Limfjordens udløb ved Hals (NJ) inden borttrækket til Lindesfarne.

I årets første 2 måneder sås med få undtagelser relativt få fugle på grund af det kolde vintervejr. Undtagelserne var, at der i de isfrie områder ved Limfjordens munding ved Hals fra 1/1 – 14/2 og Fornæs fra 8/1-28/2 blev set større antal, f.eks. blev ved Hals i perioden 1/1- gjort følgende observationer (> 500 fugle): 1/1 1016, 2/1 1280, 7/1 1137 samt 9/1 med 282 rastende og 350 trækkende SV og ved Fornæs fra 8/1 – 28/2 (>

100): 8/1 105, 13/2 155 og 14/2 265. Øvrige rapporter fra andre lokaliteter af mere end 100 fugle var (lok. max.): 2/1 136 Egholm (NJ), 3/1 106 Venø (NJ), 6/1 134 Årgab (VJ), 8/1 122 Lystrup Strand (ØJ), 30/1 275 Agger Tange (NJ) og 14/2 265 Fornæs (ØJ). Primo marts begyndte man igen at se stigende antal efterhånden som gæssene returnerede fra vinterkvarteret i England, således 1/3 300 Sintrup Vejle (NJ) og 2/3 200 Karlby Klint (ØJ). Forårets bedste dage blev (lok-max > 1500): 11/3 1881 på 3 lokaliteter, flest 1870 Strande (VJ), 14/3 1719 fordelt på 12 lokaliteter, flest 1120 Plet Enge (VJ) og 29/3-31/3 2019 fordelt på 17 lokaliteter, flest 330 Nibe Bredning (NJ). Der observeredes således kun få store flokke i foråret. Fra den faste rastelokalitet på Nordfyn blev det største antal 5/3 98 Mågeørerne (F). Gennem maj opkoncentreredes flokkene i den vestlige del af Limfjorden, største antal sås 8/5 2639 rst, flest 1200 Agerø (NJ) og 385 Lindholm Vejle (NJ) samt 21/5 med 2282 fugle fordelt på 5 lokaliteter, flest 1500 Agerø og 502 Gjølbredning (NJ). Afrejsen skete de sidste dage af maj, således 27/5 980 NV Guderup Kær (NJ) og 120 N Vildsund (NJ). Derefter kun få fugle med periodens sidste efternølere

den 1/6 16 Feggesund (NJ) og 4/6 12 Agerø. To usædvanlige fund fra Østdanmark bør nævnes: 25/5 og 28/5 1 Ø begge Hyllekrog (ST) i flok med Mørkbuget Knortegås (!).

Gennem sommeren blev i perioden 6/6 til 30/8 set 1-3 fugle forskellige steder i landet, dog 8/6 6 Mandø Gammelkog (SVJ), hvoraf nogle må formodes at være undslupne fra fuglehold, idet de sås udenfor dens sædvanlige rasteplasser, f.eks. 7/6 1 Nivå Bugt (NSJ) og 31/7 1 Jedsted Forland (SVJ).

Det egentlige tiltræk skete i løbet af september, hvor der i perioden 2/9-30/9 blev talt i alt 1442 trækkende flere steder især langs den jyske vestkyst, flest ved Blåvand (SVJ). De største træktal var (lok.max > 50): 17/9 150 Roshage (NJ), 18/9 80 S Lyngvig Fyr og 21/9 73 S Blåvand (SVJ). De første mindre rastende flokke blev set 12/9 25 Overgårds Dige (ØJ) og 70 Aggersborg Vildtreservat (NJ) samt 13/9 13 Nordmandshage (NJ), mens lidt større antal blev set 17/9 135 Nissum

Bredning (NJ) og 163 Als Odde (NJ/ØJ) samt 18/9 150 Mellempoldene (ØJ).

Periodens største flokke var (lok.-max. > 500): 14/10 3300 Kytterne (NJ), 22/10 850 Nibe Bredning (NJ), 21/11 682 Mariager Yderfjord (NJ/ØJ), 7/12 735 Egense (NJ), 16/12 776 Hals (NJ) og 20/12 750 Nissum Fjord (VJ), mens de bedste 5-dages perioder var 4/10-9/10 3579, 17/10-14/10 4157 samt 4/11-8/11 2779.

Foruden større flokke i Limfjordsegnene året ud, blev der set flokke flere steder i landet, også udenfor de sædvanlige rasteområder – formentlig på grund af vinterens komme. Nævnes kan f.eks. 13/12 56 Mågeørerne (F), 17/12 80 Begtrup Røn (ØJ), 17/12 350 Gjerrild (ØJ), 21/12 25 Ebeltoft Færgehavn (ØJ), 26/12 75 Thyborøn Havn (NJ) og 26/12 225 Skæring Strand (ØJ). Hertil nogle få observationer fra utraditionelle lokaliteter: 12/12 6 Sanddopperne (VSJ) og 13 Vejlen, Reersø (VSJ) samt 31/12 27 Skærbæk (SØJ).

(Henning Ettrup)

Mørkbuget Knortegås, Ballum Forland, 2. maj 2010. Foto: Bo L. Christiansen

Lysbuget Knortegås, Grenen 17. marts 2010. Foto: Knud Pedersen

Regional fordeling af Lysbuget Knortegås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	26510	14759	237	5763	114	543	964	0	0	1	2	0	48893
2. halvår	30446	1393	632	5557	27	3	187	19	2	0	57	0	38323

Mørkbuget Knortegås *Branta bernicla bernicla*

Denne race af Knortegås, der yngler i det nordlige Sibirien er gennem de seneste årtier gået voldsomt frem og udgør i dag 250.000-300.000 fugle. Kun nogle små delbestande (?) overvintrer i Danmark på Samsø (ØJ), på Læsø (NJ) og ved Vendsyssels Kattegatkyst (NJ). Derimod kan der observeres store flokke trække over landet både forår og efterår til vinterkvarterene i Vadehavet syd herfor, hvilket også var tilfældet i år. Antallet af fugle, der under forårstrækker opholder sig i det danske Vadehav, er dog stigende.

Fra årsskiftet og gennem foråret blev fåtallige spredte flokke set over det meste af landet (undtaget Vadehavet), hvoraf de største var (lok.-max. > 100): 3/1 120 Ristinge Havn (F) og 18/1 320 Nærrå Strand (F), 27/3 158 Haurvig (VJ) samt op til 215 på rasteplassen på Samsø, undtaget dog 7/5 521 Barnekold (ØJ).

Fra starten af marts ankom de første flokke til Vadehavet, hvor de første (> 100) blev set 7/3 200 Sneum Sluse og 120 Sneum Engsø (SJ). Herefter øgedes antallet gennem foråret, og inden trækket mod ynglepladserne sås fra udgangen af april store flokke især i det sydvestlige Jylland. Det første fund over 1000 var 28/4 2465 Mandø (SJ), hvorefter de største tal var (lok.-max. > 1000): 1/5 1360 Skallingen (SVJ), 9/5 2765 Strynø (F), 20/5 3580 Mandø Gammelkog (SVJ), 22/5 1587 Langli (SVJ) og 24/5 1450 Rømdæmningen (SJ).

Trækket mod ynglepladserne passerede fra den 23/5 og fortsatte de første dage af juni, således trak i alt 55.488 i perioden 23/5-8/6, hvoraf flest (29.311 Ø) blev set ved Hyllekrog (ST). De bedste dage blev (lok.-max. > 1000): 24/5 7720 Hyllekrog, 28/5 18.900 Feddet (ST)

og 28/5 1200 Svendborgsund (F). De sidste sås 6/6 60 Ø Thurø By (F) og samme dag 25 SØ Arreskov Sø (F) samt 7/6 121 Ø og 8/6 70 Ø Hyllekrog. Sommeren igennem (1/6 - 1/9) sås 1-2 fugle raste flere steder over det meste af landet undtaget Bornholm. Eneste undtagelser var 6/6 15 Sneum Digesø (SVJ) og 7 Sneum Sluse (SVJ) samt 8/6 4 Mandø Gammelkog. Efterårets første småflokke blev set 4/9 50 V Thurø, 9/9 17 SV Feddet og 10/9 77 rst Nivå Bugt (NSJ). Først mod slutningen af september blev der observeret lidt større trækkende flokke i de sydlige og østlige egne, således 22/9: 525 V Dovns Klint (F), 162 SV Mandehoved (KBH) og 109 Gedser Odde (ST) samt 23/9: 356 trk Bøgeskov Havn (KBH). Forbitrækket kulminerede ultimo september og primo oktober, hvor der i perioden 27/9-7/10 blev set 62.000, flest (lok.-max > 2000): 27/9 7500 SV Feddet, 27/9 2779 S Blåvands Huk, 27/9 2394 SV Stevns (KBH), 28/9 2521 Dueodde (B), 28/9 2956 SV Hyllekrog, 3/10 3129 SV Tryggevelde Ås udløb (KBH), og 3/10 2040 Dovns Klint (F). Frem til slutningen af oktober sås enkelte steder rastende flokke, hvoraf de største var (lok.-max. > 1000): 29/9 1000 Juvre (SJ), 30/9 1100 Landsende, Rømhø (SJ) og 11/10 1300 Lunkebugten (F). Herefter rapporteredes der kun hundredtallige flokke fra de faste rastelokaliteter, med enkelte undtagelser, flest (lok Max > 150): 7/11 179 Bovet Bugt (NJ), 14/11 270 Siø (F), 19/11 179 Nørre Tvismark, Rømhø (SJ), 19/11 og 21/11 170 Nørreskifte, Samsø (ØJ).

(Henning Ettrup)

Regional fordeling af Mørkbuget Knortegås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	5642	1706	27428	4334	510	29347	9413	24	89	5	57180	36	135714
2. halvår	1211	558	8324	2242	435	7368	24247	443	18407	4255	30823	3066	101379

Sortbuget Knortegås *Branta bernicla nigricans*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2004	2007	
6	0	0	< 1	< 1	8	6	7	15	11	11	94

Kommentar: Første fund er 1983.

Denne nordamerikanske race af knortegås blev i 2010 set flere steder i landet, hvoraf flere af fundene formentlig var undslupne fangenskabfugle, herunder fuglene i Sydvestjylland og Sønderjylland (se Fugleåret 2009).

En enkelt fugl er blevet set på Samsø (ØJ) gennem flere år i selskab med de overvintrende mørkbugede knortegæs, både forår og efterår. I år var ingen undtagelse, idet én fugl blev set i perioden 15/1-7/5 og igen 2/11-15/12 i Stavns Fjord og ved Nørreskifte.

Foruden denne sås højest 5 individer fordelt på 6 lokaliteter. De jyske observationer kunne i princippet være den samme fugl, da der ikke forelå datooverlap. Fra forårsperioden 29/3-5/4 1 Sneum (SVJ), 5/4 1 Tjæreborg Vade (SVJ), 16/4 1 Mandø (SVJ), 30/4 1 Thurø Rev (F) og 11/5 1 Saksfjed Inddæmning (ST). Hertil i efteråret 14/11 1 Havneby, Rømhø (SJ) og 20-22/11 1 Tranevejle (VSJ).

(Henning Ettrup)

Rødhalsed Gås *Branta ruficollis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2001	2010	2007	
15	10	< 1	> 1	3	10	15	10	18	15	12	160

Artens yngleudbredelse er begrænset til området omkring Taimyrhalvøen i det nordlige Rusland og dens normale vinterkvarter er ved Sortehavets nordkyst. Alligevel optræder den næsten årligt i Danmark i træktiden med nogle ganske få individer i selskab med andre gæs. I år var således ingen undtagelse, idet der blev talt 1-3 fugle ved 76 observationer på omkring 20 lokaliteter. Det drejede sig om formentlig højst 15 individer, hvoraf mindst én var forvildet, da den sås i perioden 12/7- 27/8 i området omkring Margrethekog (SJ). De fleste blev noteret i foråret.

De første blev set 7/3 1 R Ballum Enge (SJ) og 7-8/3 1 R Husum Enge, Rømø (SJ), hvorefter sidstnævnte (?) også blev set i perioden 24/3-3/4 Helm Odde Marsk og flere andre steder på Rømø (SJ). Der var formentlig tale om 2 forskellige fugle, idet den sidste

foruden uspecificeret, blev noteret som ad og 2/4 som juv./2K, ligesom der 17/4 rapporteredes 2 Rømødæmningen (SJ). Hertil i perioden 26-28/3 1 ad. Vest Stadil Fjord (VJ), 28/3 1 juv. Bork Havn (VJ) samt 2/4 1 Ny Frederikskog/Margrethekog (SJ) og 18/4-29/4 1 Ballum Forland (SJ). Det største antal sås i perioden 3/4-21/4 1-3 R Fuglesand, Skjern Enge (VJ) og 11/4 og 23/4 3 Tipperne (VJ). 21-22/4 1 ad. Fjordholmene (NJ). Periodens sidste var 2/5 2 Margrethe Kog og 24/5 1 Rømødæmningen. Efterårets første sås 2-3/10 1 Ballum Forland og 10/10 1 Nyord Strandenge (ST). Derefter: 16/10 1 trk Vr. Vedsted Vade (SVJ) og 21/10 1 trk Skjern Enge (VJ). Årets sidste blev set 30/10-1/11 1 Nr. Farup Enge (SVJ).

(Henning Ettrup)

Regional fordeling af Rødhalsed Gås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	1	14	3	0	0	15	0	0	0	0	1	0	34

Rødhalsed Gås (med Bramgæs), Nr. Farup Enge, 30. oktober 2010. Foto: Sune Riis Sørensen

Nilgås *Alopochen aegyptiacus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2007	2006	
2010	1	0	0	(8)	168	470	256	470	400	354	2615
9	0	0	0	0	5	9	6	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Første gang arten omtales i Årsrapporten er 1996, men der er muligvis fund før 1996. Første ynglefund fra 2000.

Bekæmpelsen af denne invasive art, der har afrikansk oprindelse, tages ikke alvorligt, for igen i år blev der sat rekord med godt 470 fugle fordelt over hele landet. Der forelå meldinger om 7-9 ynglepar, hvilket formentlig ikke er retvisende for den reelle bestand, som vurderes at være 20 – 30 par (Tofft 2011). De indrapporterede par fordelte sig med 1 par Rødekro (SJ), 1 par med 6 pull. Slivsø (SJ), 1 par med 5 pull. Hindemaj (SJ), 1 par med 7 pull. Egå Engsø (ØJ), 1 par med 4 1K Mjøs Grusgrave (SJ) 1 par med min. 2 1K Røllum (SJ) samt 1 par m. 5 pull. Saltvandssøen (SJ) – måske tyske fugle. Hertil muligvis et ynglepar i Uge Grusgrave

(SJ). Som det fremgik af indrapporteringerne havde arten sit tyngdepunkt i Sønderjylland - et udtryk for, at indvandringen formentlig sker fra den tyske ynglebestand, der rummer flere tusinde par (Tofft 2011). Langt de fleste observationer var af 1-3 fugle, mens der af og til taltes 4-5 fugle sammen. Ved de større flokke drejede det sig oftest om familieflokke. Dog blev der indrapporteret enkelte større antal uden at der var oplysninger om sikre ynglefugle, således i perioden 4/7-28/8 10-25 fugle Uge (SJ) og 20/8 11 Røllum (SJ).
(Henning Ettrup)

Regional fordeling af Nilgås 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	89	26	30	40	29	222	16	5	7	10	4	1	479

Rustand *Tardorna ferruginea*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1994	1995	2007	
14	19	(5)	14	(28)	24	14	24	100	35	30	(686)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972, 1975-76, samt 1991. Årstotal fra invasionen i 1994 er kun opsummeret til ca. 100 fugle.

Med en årstotal på 14 fugle lå årets forekomst noget under årsgennemsnittet fra de seneste 10 år (24 fugle). Årets første observationer var 21-22/3 1 R ved Bygholm Vejle (NJ) og 26/5 1 Bygholm Vejle, måske den samme fugl?. 31/5 1 Klydesøen, Vestamager (KBH), blev fra 18/6 og frem til 3/7 set omkring Ølsemagle Revle (KBH).

Gennem juli og august var der regelmæssige obs. af op til 4 fugle i Vadehavsregionen (SVJ/SJ). Årets største observation kom dog fra Fyn 21/6 med 5 R Skarø (F), men disse mistænkes for at være udsatte fugle. Nogle

få obs. faldt udenfor ovenstående fundområder. Det gælder 7/8 1 han Store Vrøj (VSJ) og 7-28/9 2 Korsholm (NJ).

Herudover observeredes 3 ex. af hybrid med Gravand (Tardorna Tadoma), 1 fra Vejler-området (NJ) samt 30/10 2 Mandø (SVJ).

Sammenholdt med sidste år, hvor årets samlede antal muligvis også lå lavere end foregående år, kunne der være tale om en tendens til generelt fald i antal af observationer.

(Peter Staarup Christensen)

Mandarinand *Aix galariculata*

Årets forekomst blev på det halve af sidste års total, da kun 17 ex. observeredes. Hvor arten de seneste år har været en fynsk specialitet, var der kun melding om 3 fugle fra Odense Å/Fruens Bøge (F) i perioden 3/1-14/1. Der var ej heller registrering af ynglefund, så set i lyset af faldende antal indrapporteringer må det vurderes

som tvivlsomt, at det skulle lykkes arten at etablere en selvsupplerende bestand i Danmark.

De Mandarinænder, der ses i Danmark og Europa er alle undslupne fangenskabfugle eller efterkommere heraf. Arten er naturligt hjemmehørende i Asien.

(Peter Staarup Christensen)

Regional fordeling af Mandarinand 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	1	0	1	1	0	3	3	5	3	0	0	0	17

Knarand, han, Borreby Mose, 28. april 2010. Foto: Bo Tureby

Pibeand *Anas Penelope* (yngleforekomst)

For første gang siden 2003 (Lange et al 2005) forelå der indberetning om et sikkert ynglefund, da der 30/6 blev set en ungeførende hun med 3 pull. v. Glænø (VSJ). Der blev endvidere indrapporteret mulige ynglefugle (par)

fra et par lokaliteter, men ingen af disse blev dokumenteret yderligere. Arten træffes almindeligt oversomrende over hele landet.

(Peter Staarup Christensen)

Knarand *Anas strepera* (yngleforekomst)

Årets indberetninger af ynglefugle udgjorde 126-149 ynglepar fordelt på 56 lokaliteter, hvilket var en pæn stigning. Flest ynglelokaliteter registreredes i Storstrømsregionen og Fyn med hhv. 11 og 9. Årets største optælling af ynglefugle var 2/8 med 114 fugle - heraf 100 1K - i Borreby Mose (VSJ), der samtidig husede landets største bestand med 14 ynglepar.

Der var herudover en del observationer af fugle i yngletiden uden angivelse af om det drejede sig om ynglefore-

komster. Der blev bl.a. optalt 30/7 300 Hejrede Sø (ST), men der forelå ikke angivelse af ynglepar fra området v. Maribo-Søerne (ST)

Årets største antal af rastende fugle kommer fra Brændegård Sø (F), hvor der igen hele efteråret blev set store antal - flest blev set 9/10 955 samt 26-28/10 950.

(Peter Staarup Christensen)

Amerikansk Krikand *Anas carolinensis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år				Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1999	2001	2002	2004	
2	0	0	< 1	2	7	2	6	Alle år max. 9 fugle				95

Kommentar: Første fund er fra 1981. Årstotal i 2006 ændret fra 6 til 5 fugle. Desuden er tre største ændret i forhold til Fugleåret 2006.

Med kun 2 fund blev det et år noget under gennemsnittet for de seneste år, som har ligget på 7 fugle. Årets første forekomst var tidlig med 2/1 1 Følle Bund (ØJ). Det må dreje sig om samme fugl, der blev set efterår/vinter 2009 på samme lokalitet. Fuglen observeredes igen her i perioden 21-24/4.

Årets 2. fugl drejer sig om 2/7 1 Bygholm Vejle (NJ). Da hunner er meget svære at bestemme i felten, var årets observationer som vanligt hanner.

(Peter Staarup Christensen)

Spidsand *Anas acuta* (yngleforekomst)

Spidsand, han, Ballum Forland, 12. april 2010. Foto: Bo L. Christiansen

Der var fund af 10-11 ynglepar fordelt på 8 lokaliteter, flest fra Agger Tange (NJ) med 3 par. Herudover forelå en del observationer fra egnede ynglelokaliteter – flest i Vadehavs-regionen - sommeren igennem fra hele landet uden angivelse yngleadfærd.

Fra efterårstrækket nævnes 5/8-1/12 i alt 1668 T Gedser Odde (ST) og 17/8-2/11 347 T Blåvands Huk (SVJ), en forekomst som lå noget under sidste års antal trækkende fugle. Herudover blev der bl.a. optalt 16/8-12/10 667 T Dovns Klint (F). Årets største træktal kom fra Feddet (ST), hvor der 20/9 blev set hele 1155 T, fra denne lokalitet blev der talt i alt 1588 T i perioden 17/8-15/10. Den største observation fra 1. halvår af rastende fugle kom helt typisk fra Vadehavet med 28/3 2020 Ballum Forland (SJ). Fra 2. halvår blev 5/10 3330 Ho Bugt (SVJ) årets største optælling. Største forekomst uden for Vadehavet kom igen fra Agger Tange (NJ), hvor der 1/10 blev set 1245 fugle.

(Peter Staarup Christensen)

Atlingand *Anas querquedula* (yngleforekomst)

Bestanden af ynglende Atlingænder i Danmark blev i år 2000 anslået til at være ml. 300-500 par (www.dof.dk) og i fremgang (?), men dog mere realistisk vurderet til at ligge mellem 260-300 par under Fuglenes Danmark (Grell 1998). Derfor er årets indberettede 10-19 ynglepar fra 17 lokaliteter, formodentlig slet ikke dækkende for den reelle ynglebestand i DK – også selvom arten vurderes til at være i tilbagegang. På udbredelseskort over observationer gjort i yngletidsperioden 1/5-15/7 er der mange fund fra egnede lokaliteter – men altså stadig kun få faktiske ynglefund.

De første forårsfugle blev set 16/3 1 hun Vejlen, Tåsinge (F) og 19/3 3 Tontoft Nakke (SJ). 1. halvårs største forekomst var 9/5 12 Klæsø Nor (F), og samme antal udgjorde 2. halvårs største observation 7/8 12 Margrethe Kog Syd (SJ). Efterårets sidste blev 17/10 1 Varnæs Stormose (SJ).

(Peter Staarup Christensen)

Atlingand, han, Lille Vildmose, 7. juni 2010. Foto: Jan Skriver

Atlingand, hun, Lille Vildmose, 7. juni 2010. Foto: Jan Skriver

Rødhovedet And *Netta rufina*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	2006	2005	
2010	NA	(8)	12	12	28	33	30	65	50	40	(605)
6	NA	(2)	< 1	< 1	(6)	6	6	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-76. For ynglefugle mangler oplysninger fra 1971-1972 og 1974-76. Tre største år gælder kun forekomst efter 1970.

Når der blev set bort fra observationer fra Maribo-Søerne (ST) endte årets forekomst på 11-12 fugle, hvilket var samme antal som 2009. Der blev ikke gjort fund i Jylland, og alle observationer nævnes her kronologisk: 3/1-16/1 1 hun Furesø (KBH), 15-18/3 2-3 Nysted Nor (ST), 27/3 2 (par) Stege Sukkerfabriks Jordbassiner (ST), 11/4-1/6 2 (som indgår i årets DATSY-opgørelse som muligt ynglepar) Hvidkilde Sø (F), 27/6 1 hun Skarresø (VSJ), 11/9 1 han odr. Nakkebølle Inddæmning (F) og 26/9-9/10 1 han odr. Hvidkilde Sø (F) regnes som samme fugl og er nok identisk med han fra

parret, der opholdt sig på lokaliteten tidligere på året, 9-19/10 1 han Nørreballe Nor (F) og årets sidste blev 7/11 1 han Nexø Sydstrand (B). Årets observationer fra Maribo-Søerne (ST) kunne ikke helt leve op til den rekord-agtige forekomst i 2009. Første observation herfra var 18/3 1 par Maribo Sønderø og sidste udgøres af 31/10 4 Hejrede Sø. Den største observation her fra kerneområdet var 7/10 21 (heraf 3 1K) Hejrede Sø (ST). Yngleforekomst behandles under (DATSY).

(Peter Staarup Christensen)

Kongederfugl *Somateria spectabilis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2003	1996	Flere år	
2010	NA	> 1	4	11	12	6	11	20	19	16	278

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-76.

Årets forekomst på 6 fugle, fordelt på 3 observationer forår og 3 efterår, ligger helt på linie med artens optræden de seneste år med en klar faldende tendens i forhold til gennemsnittet for de seneste 10 år. Årets fund var: 2/1 1 3K+ han N Korshage (VSJ), 3/3 1

ad. han R Bagenkop (F), 30/3 1 2K han Ø Dovns Klint (F), 13/10 1 ad. hun Gedser Odde (ST), 19/10 1 2K han V Korshage (VSJ), 6/11 1 3K han S Højerup, Stevns (KBH).

(Peter Staarup Christensen)

Lille Skallesluger *Mergus albellus*

Med en samlet årstotal på 10.897 fugle endte tallet tæt på den rekord-agtige forekomst fra året før, når man summerer lokalitetsmax fra 1. og 2. halvår. I lighed med 2009 blev det et år præget af store fund fra Storstrøms-regionen, hvor det fra 1. halvår bl.a. bør nævnes, at der 3/1 blev optalt i alt 1474 fugle i regionen, heraf alene 900 R i farvandet v. Orehæld (ST). Andre store optællinger fra 1. halvår var 7/3 835 + 6/3 750 Guldborgsund (ST) samt 21/1 600 Bønsvig (ST). Da vintergæsterne forlader landet marts/april må forårets sidste fugle være 2/5 1 hun Skarresø (VSJ) og 7/5 1 hun NØ Hirtshals Fyr (NJ) - samme fugl ses senere ved både Højen (NJ) og Grenen (NJ).

Fra sommeren var der 2 fund: 21/6 1 hun S Nordmandshage (NJ) og 30/6 -28/8 1 hun R Solkær Enge (SØJ).

Efterårets første fund var meget tidligt med 22/8 1 hunfarvet Kielstrup Sø (NJ). Efterfølgende blev der også gjort tidlige fund med 4/9 1 hunfarvet Tofte Sø (NJ) samt 9/9 1 hun Geddal Enge (VJ). Men det var igen Storstrøms-regionen, der havde flest fugle i 2. halvår, da der igen blev sat ny rekord i DK: 20/12 i alt 1450 Guldborgsund. Et imponerende antal. Som kuriosum kan nævnes årets total fra Bornholm, der går fra 13 i 2009 til hele 102.

(Peter Staarup Christensen)

Regional fordeling af Lille Skallesluger 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	217	176	31	213	187	278	447	360	884	471	3174	74	6512
2. halvår	111	88	6	42	34	42	132	127	476	204	3095	28	4385

Amerikansk Skarveand *Oxyura jamaicensis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2007	2003	Flere år	
2	0	0	< 1	< 2	7	2	7	12	11	9	96

Kommentar: Baggrundsstatistik er endnu mangelfuld, hvorfor tabel skal tages med nogen forbehold.

Det blev kun til 2 fund i 2010, og dermed en forekomst noget under gennemsnittet for de seneste år. Vi skal tilbage til 2002 (Lange et al. 2005), hvor arten ikke blev konstateret, for at finde en lavere forekomst. Årets observationer kom begge fra Fyn: 18/7 1 hunfarvet R

Føns Vang (F) samt 12/8 1 V Dovns Klint (F). Dermed også et år uden observationer fra artens hidtidige kerneområde ved Maribosøerne (ST).

(Peter Staarup Christensen)

Lille Skallesluger, han, Karrebæksminde, 30. januar 2010.
Foto: Johnny Madsen

Lille Skallesluger, hun,
Gentofte Sø,
27. februar 2010.
Foto: Helge Sørensen

Rovfugletrækket 2010

Redigeret af Peter Lange

Musvåger, Stevns, 11. oktober 2010. Foto: Per Schans Christensen

I det følgende præsenteres i tabelform en oversigt over rovfugletrækket på en række udvalgte lokaliteter. Opgørelsesmetoden for de enkelte arter er dagstotaler (renset for gengangere) pr. lokalitet, og årssum er lig sum af dagstotaler. Ved sammenligning mellem de enkelte lokaliteter, skal der tages højde for, at tal for Skagen og NØ-Djursland opsamlers et stort antal trækforsøgende fugle, men hvor det er stort set umuligt at vurdere antallet af gengangere fra dag til dag. For alle øvrige lokaliteter er dagstotal stort set lig træk, og de få trækforsøgende (gengangere) som optræder vil ikke forstyrre det samlede billede.

Der skal knyttes følgende bemærkninger til de enkelte lokaliteter:

Skagen (NJ): Tallene er sammenstillet af Knud Pedersen/Skagen Fuglestation. Som sædvanlig har der været daglige optællinger i Skagen i hele foråret. Bemærk at opgørelsesmetode er ændret fra og med 2008.

Blåvands Huk (SVJ): Tallene er sammenstillet af Bent Jacobsen/Blåvand Fuglestation. Som sædvanlig har der været daglige optællinger hele efteråret.

Nordøst-djursland (ØJ): Betegnelsen omfatter data fra Djurslands østkyst med Ålsrode i syd over Grenå, og

Fornæs til Gjerrild Nordstrand og lokaliteter herimellem. Tallene er sammenstillet af lokalrapportgruppen Østjylland og Peter Lange. Der er kun i begrænset omfang taget højde for gengangere lokaliteterne imellem. Dækningen var med iagttagelser fra i alt 50 dage pri. feb. – pri. juni under middel.

Tontoft Nakke, Sydals og Sønderskoven (SJ): Tallene er sammenstillet af Dennis Langholz, Als. Trækket var lidt under middel i forhold til de 2 foregående år både hvad angik forårstrækket og efterårstrækket. Det skyldtes især megen østenvind om foråret og nordvesten vind om efteråret. Sydlige og vestlige vinde er bedst om foråret og sydøstlige vinde er så bedst om efteråret. Antallet af Sort Glente var dog over middel ved forårstrækket med hele 10 fugle. Igen i år blev der i forbindelse med forårstrækket stort set kun optalt rovfugle i weekenderne ved Tontoft Nakke og dagligt på Sydals. Efterårstrækket over Sydals blev stort set dækket hver dag. De fleste observationer var enten fra Sønderskoven eller Vibæk.

Sydlangeland (F): Data er sammenstillet af Jacob Sterup. Dækningen var på niveau med tidligere år. Hvepsevågetrækket var langt under normalen, mens der til gengæld blev talt mange Røde Glenter og Musvåger. 24/9 sås 202 Røde Glenter, hvilket var ny dagsrekord.

Rørvig (VSJ): Rovfugletrækket er hentet fra Rørvig Fuglestations årsrapport på <http://rfst.dk/>. Tal er her sammenstillet af Lasse Braae og Jørgen Hulbæk Christiansen. Vejret i foråret 2010 var for det meste ikke gunstigt for observation af et stort rovfulgletræk ved Rørvig, og foråret vil som helhed ikke blive husket for ret meget godt. Det samlede antal trækkende rovfulge over Rørvighalvøen udgjorde kun 50,1 % af gennemsnittallet for de seneste 10 foregående år, og flere arter var nede og tangere bundniveau.

Gilbjerg (NSJ): Tallene er sammenstillet af Morten Rasmussen. Tallene er fra Gilbjerg Hoved og Hesbjerg, de forgående år var de kun fra Gilbjerg. Totalerne er opgjort ved brug af fuglestationens observationer sammenholdt med data i DOFbasen.

Stevns (KBH): Sammenstillet af Tim Andersen. Antal observationsdage i efteråret var på 58 dage, hvilket var en smule færre end de foregående år. 11/10 blev der sat ny dagsrekord for Musvåge med i alt 8789 trækkende. 22/9 494 Rød Glente, 13/10 607 Fjeldvåge og 16/10 13 Havørn var ligeledes nye dagsrekorder.

Hellebæk (NSJ): Data er sammenstillet af Steen Søgaard. I foråret var det kun få arter der blev set i antal over gennemsnit, nævnes kan Rød Glente, Havørn og Vandrefalk, medens mange arter sås i antal under gennemsnit (nævnes kan Hvepsevåge,

Duehøg, Fjeldvåge, Fiskeørn og Tårnfalk). Megen vestenvind i maj kan være en forklaring for nogle af de arter, der trækker i maj, men de seneste forår har vist samme generelle billede set for arterne som helhed.

Efteråret ved Hellebæk blev kendetegnet ved, at tallene for de fleste arter var meget under gennemsnit, nævnes kan Rød Glente, Blå Kærhøg, Spurvehøg, Musvåge, Fjeldvåge og Dværgfalk. En del af forklaringen kan være, at primo oktober ('vores hovedtræktid' for mange af arterne) blev domineret af lunt vejr og østlige vinde. Topdage for Musvåge blev 12/10 5005 og 13/10 1438.

Gedser (ST): Data er sammenstillet af Preben Berg. Træktællinger er fra Sydstenen/marinstationen primært i 2 perioder: 28/8 - 5/9 samt igen fra 22/9 og helt frem til 30/12. Desuden spredt i aug.-sept. på yderligere 8 dage af min. 5 timers varighed samt på lidt flere dage af mere tilfældig og kortvarig karakter (småobs fra fyrhaven ikke medregnet). Totalt 107 obsdage (+ dage under 5 timer i parentes): august: 10 (+4); september: 16 (+8); oktober: 31; november: 29 og december: 21 (+1)

Hyllekrog (ST): Data er sammenstillet af Preben Berg. Der var næsten daglige observationer fra pri. marts til pri. juni. Topdag for Musvåge blev 21/3 med 650. 17/5 trak 360 Hvepsevåger.

Rovfugletræk 2010

Forår 2010	Skagen (NJ)	NØ Djursland (ØJ)	Tontoft,Als (SJ)	Sydals (SJ)	Rørvig (VSJ)	Gilbjerg (NSJ)	Hellebæk (NSJ)	Hyllekrog (ST) (NSJ)
Hvepsevåge	277	4	0	19	64	9	295	951
Sort Glente	40	2	6	4	2	0	3	1
Rød Glente	136	70	12	26	38	54	102	57
Havørn	27	3	2	2	6	4	18	6
Rørhøg	351	44	39	33	94	69	90	72
Blå Kærhøg	139	9	2	28	40	27	44	18
Steppehøg	5	0	0	0	1	0	0	0
Hedehøg	10	1	0	0	1	1	2	0
Duehøg	56	7	0	0	23	14	7	1
Spurvehøg	2827	513	178	236	885	1780	776	242
Musvåge	5204	9883	2002	1640	1629	771	4245	1042
Fjeldvåge	205	3	1	1	47	39	71	4
Kongeørn	3	0	0	0	0	1	1	0
Fiskeørn	237	44	6	9	63	49	106	38
Tårnfalk	322	18	8	32	21	61	9	36
Aftenfalk	1	0	0	0	1	0	0	0
Dværgfalk	223	15	6	25	20	33	15	22
Lærkefalk	120	3	0	0	13	12	12	4
Vandrefalk	98	12	3	4	10	10	16	3

* = tallet er sæsonrekord for lokaliteten.

Rettelser til Rovfugletabellen i Fugleåret 2009: Ved en beklagelig fejl var tallene fra Als ikke blevet opdateret, og tallene var således lig med 2008-tallene. En opdateret tabel kan findes på rapportgruppens websider på www.dof.dk.

Efterår 2010	Blåvand (SVJ)	Sydals (SJ)	Sydlangeland (F)	Gedser (ST)	Stevns (KBH)	Rørvig (VSJ)	Hellebæk (NSJ)
Hvepsevåge	1	90	238	605	979	14	528
Sort Glente	0	3	2	1	17	0	1
Rød Glente	3	41	467	328	1751	9	11
Havørn	0	13	2	14	53*	12*	7
Rørhøg	39	30	222	154	435	35	45
Blå Kærhøg	57	15	33	66	111	33	28
Steppehøg	0	0	0	0	1	0	0
Hedehøg	2	0	2	0	5	0	0
Duehøg	0	0	0	1	18	7	15
Spurvehøg	492	282	2422	4504	7240	223	547
Musvåge	32	12448	7128	768	17601*	2934	10620
Fjeldvåge	17	19	85	556	973	107*	24
Kongeørn	0	0	0	0	1	0	1
Fiskeørn	5	9	28	42	131	20	35
Tårnfalk	213	14	224	198	257	17	26
Aftenfalk	0	0	1	0	1	0	2
Dværgfalk	68	8	73	76	86	10	8
Lærkefalk	0	3	19	28	26	9	3
Vandrefalk	22	0	12	9	26	5	7

* = tallet er sæsonrekord for lokaliteten.

Sort Glente *Milvus migrans*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Arstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2008	2009	2010	
183	NA	33	59	69	123	183	130	204	187	183	3029

Efter oplagte gengangere er frasortert blev årstotalen på 183, hvilket blot er 4 færre end sidste års tal, der var det næsthøjeste gennem tiderne. De fleste fugle blev set i foråret og forsommeren, men der var også et pænt antal fra efteråret.

Sønderjylland havde mange observationer, hvorimod andre jyske områder havde lavere tal end i 2009, bortset fra Nordjylland, der vanen tro havde mange fugle på forlænget træk i foråret. Ligeledes havde Storstrøm et stort forårstræk.

Månedsfordelingen var marts 1, april 58, maj 56, juni 16, juli 7, august 18, september 26, oktober 1.

Årets første fugl blev set 23/3 1 NØ ved Strids Mølle (VSJ) fulgt af 1/4 1 R N Borre Mose, Ålebæk Strand (ST), hvilket i øvrigt var en tangering af tidligste observation på Møn, samt 4/4 1 ad R Tornæs, Østerhoved (VSJ). Forårstrækket tog sin begyndelse i Skagen 10/4 1 T Flagbakken (NJ). Skagen havde 3 fugle på datoerne 19/5 og 5/6, herudover var forårets eneste obs. af mere

end en fugl 28/4 2 SSØ Gedser Odde (ST). Alle øvrige forårs-observationer var solister.

Der blev tale om et rekordstort antal efterårsobservationer med 45 fugle i perioden fra 5/8 1 SV Moesgård Storskov (ØJ) (i øvrigt årets sidste fugl i det østjyske) til 9/10 1 SV Mandehoved (KBH), hvilket blev årets sidste observation af Sort Glente.

Øvrige sene observationer var: 25/9 1 1K S Hulby (VSJ) og 27/9 1 S Rømhø Kirkeby (SJ).

Årets største observation blev 22/9 5 SV Stevns Klint (KBH), hvilket var ny dagsrekord for Stevns og af andre store observationer kan nævnes 26/8 3 SV Stevns Klint (KBH) og 23/9 3 ad S Hyllekrog (ST).

Der blev ikke meldt om stationære fugle i 2010.

For data om forårs- og efterårstrækket i øvrigt henvises til rovfulgtræktetabellen og Fuglestationernes årsrapporter.

(John Hansen)

Sort Glente, Skagen, 25. april 2010. Foto: Jørgen Kabel

Regional fordeling af Sort Glente 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	54	1	1	10	2	19	16	9	26	5	37	3	183

Havørn *Haliaeetus albicilla*

2010 blev endnu et rekordår i rækken af rekordår. Stigningen i 2010 var dog ikke så stor som i de tidligere år. Der blev indtastet 6324 observationer af 9338 fugle, en stigning på hhv. 2 % og 11 % i forhold til 2009. Årets ørnetælling i februar gav som året før 191 fugle. At der i 2010 ikke skete en stigning i antallet tilskrives at vejret på optællingstidspunktet var dårligt. Antallet af ynglepar steg til 37 par som fik i alt 38 unger mod 29 par med 31 unger i 2009. Mere om dette kan der læses om i Projekt Ørns beretning her i Fugleåret. Siden 2005 er antal observationer steget fra 2572 og antallet af fugle fra 3670. Der blev set Havørn i alle egne af landet, således også på forholdsvis fjerntliggende øer som Anholt (ØJ), Læsø (NJ) og Ertholmene (B), dog var langt hovedparten af fuglene på Sjælland, Lolland-Falster og langs kysterne i resten af landet. Der var en udpræget mangel på fund langs den jyske højderyg og i det indre af Nordjylland. Som i de senere år har det været svært at give et præcist antal fugle der har opholdt sig i Danmark. Et kvalificeret bud er 350 – 375 fugle.

Der var i 2010 11 observationer af mere end 10 fugle. Langt de fleste af disse var rastende fugle set mellem Sjælland og Lolland, Falster og Møn. Årets største antal var 28/2 i alt 28 samlet omkring en våge i Guldborgsunds (ST) nedre del. Anden halvårs største observation kom fra samme område 22/12 med 12 fugle, som også sås omkring en våge. I det vestlige Danmark blev der ikke meldt om over 5 fugle, hvilket forekom på flere lokaliteter.

Forårstrækket foregik som andre år noget ubemærket, kun Skagen (NJ) med 27 fugle og Hellebæk (NSJ) med 18 fugle havde træk af betydning. Dog skal 9/5 13 ØNØ Rejnstrup Holme (ST) nævnes. Fuglene kom trækkende i en flok.

Stevns (KBH) blev som vanligt topscorer med 53 trækkende fugle 26/8 – 13/12, her var bedste dag 16/10 13 T. Næstbedste lokalitet var Feddet (ST) med beskedne 11 fugle.

(Rene Christensen)

Blå Kærhøg *Circus cyaneus*

Antallet af Blå Kærhøg, der trækker gennem Danmark forår og efterår samt opholder sig her om vinteren, kan variere en del fra år til år. Antallet af overvintrende fugle er størst i milde vintre, da kuldetræk forekommer. 2010 var ikke noget stort år,

tværtimod. Ifølge *Fugle og dyr i Nordjylland 2010* har nordjyderne haft det laveste antal af Blå Kærhøg i mange år, hvilket kan skyldes en streng vinter i januar, februar, marts og december samt et i øvrigt svagt forårstræk.

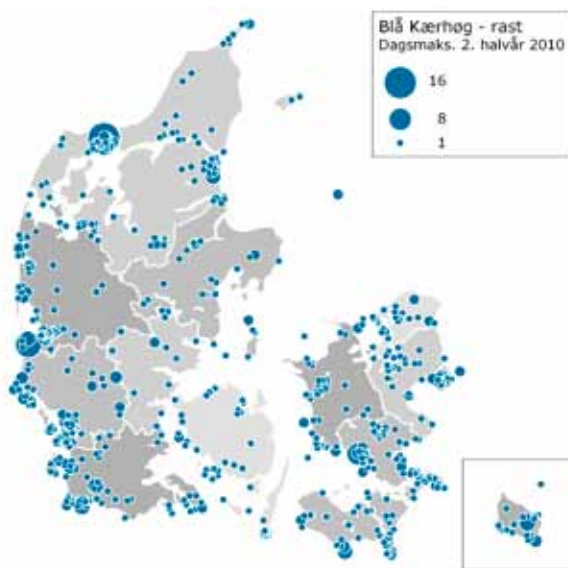
Hvis man skæver til de ikke-korrigerede tal, altså antal observationer fra årene 2008 og 2009, er det specielt i det jyske og Vestsjælland, at antallet er faldet drastisk i 2010.

Et udpluk fra DOFbasen af de sidste forårsfund af formodede trækfugle: 27/5 1 ad. han Flagbakken (NJ), 29/5 1 2K Grenen (NJ), 30/5 1 han Jægerspris Nordskov (NSJ), 30/5 1 brun Kjul Strand (NJ).

De oversømrende Blå Kærhøge bliver behandlet af DATSY andetsteds i *Fugleåret*.

Fra august stiger antallet af observationer igen og de første fugle på tiltræk var: 7/8 1 brun Flyndersø (VJ), hvor den opholdt sig et par dage, 10/8 1 han Nordmandshage (NJ), 12/8 1 hun Værnengene (VJ) og 18/8 1 brun Poulsker (B).

(Ulla Munch Hansen)

Regional fordeling af Blå Kærhøg 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	579	282	243	158	66	226	223	279	425	255	491	101	3328

Steppehøg *Circus macrourus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2009	2008	
19	16	< 1	3	4	24	19	24	42	40	38	347

Årets total blev på 19 fugle og ligger derfor i underkanten af de seneste års gennemsnit. Der blev som sædvanligt fundet flest fugle om foråret med 12 fugle, og 7 blev set i efteråret. Månedsfordelingen blev april 7, maj 5, juni 1, september 6, oktober 1.

Årets første observation blev set til artens normale ankomst for landet med 11/4 1 ad. hun Nordstrand, Skagen (NJ). Næste fund blev 13/4 1 ad. han Korevlerne (VSJ). Forårets forekomst kulminerede mellem 24/4-2/5 med fund af 6 fugle. Observation 24/4 af 1 ad. hun hhv. Grønholt (VSJ) og 25/4 Spodsbjerg (NSJ) regnes for samme fugl – det samme gælder for observationerne 30/4 1 ad. han Ny Borre (ST) og 1/5 Feddet (ST). Forårets sidste blev 6/6 1 2K Aborrebjerg/Mandemærke Bakker (ST). Flest fugle blev traditionelt set ved Skagen, som tegnede sig for i alt 5 af forårets observationer. Ingen dage blev der set mere end 1 eksemplar.

Regional fordeling af Steppehøg 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	6	0	0	0	0	0	0	2	1	1	2	0	12
2. halvår	0	0	0	0	0	1	0	0	2	0	3	1	7

Det er normalt 2K fugle, der dominerer forårsfundene, men i lighed med 2009 var fordelingen mellem adulte og 2K fugle mere jævn med hhv. 5 adulte og 7 2K fugle. Efterårets første fugl var 1/9 1 hun 2K+ Stevns Klint (KBH), som samtidig blev årets eneste herfra. Næste fund blev 4/9 1 ad. han Ny Frederikskog (SJ). Det mest usædvanlige efterårsfund blev 12/9 1 1K Dueodde (B), hvilket var første fund fra Bornholm siden 2003, hvor arten stadig var på SU-listen. Efterårets sidste fund var 29/9 1 1K Bøtø Nor (ST) samt 4/10 1 1K Feddet. Storstrøms-regionen tegnede sig hermed for 3 af efterårets 7 fugle. Efterårets aldersfordeling fordelte sig på 1 adult, 1 2K+ samt 5 1K.

(Peter Staarup Christensen)

Aldersfordeling	
Adulte	6
2K/2K+	8
1K	5
I alt	19

Hedehøg *Circus pygargus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1994	2000	1996	
2010	NA	(69)	(75)	187	(227)	300	189	374	300	277	57.239
21	NA	(37)	NA	(29)	31	21	28	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1975-76, 1988-89, 2000 og 2005-06.

Med omkring 100 fugle udenfor de kendte ynglepladser i Sydvest- og Sønderjylland, blev forekomsten på niveau med sidste års.

Ankomsten skete lidt senere end de to foregående år, med den første 23/4 1 han Øster Højt (SJ), hvorefter der var daglige obs. frem til pri. sep. Der var en enkelt efternøler 2/10 1 han S Ballum Forland (SJ). Der var få fugle ved de fleste træksteder, og generelt få fund i hele Østdanmark.

Yngleforekomsten blev af DATSY (se denne) opgjort til 19-21 par, alle pånær et enkelt par var i den vestlige del af Syd- og Sønderjylland. Blandt observationerne fra yngleområdet skal nævnes 22/7 13 til overnatning Nr. Farup Enge (SVJ).

(Peter Lange)

Regional fordeling af Hedehøg 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	15	9	51	7	1	182	8	3	6	6	9	3	300

Kongeørn *Aquila chrysaetos*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1995	2005	2008	
2010	NA	(16)	30	28	33	34	34	62	58	43	1089
2	0	0	0	0	2	2	2	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotal fra 1972.

Med en årssum på knap 40 fugle blev det et år på niveau med 2009 og dermed en forekomst i den bedre ende, men nok i en størrelsesorden, som må anses for normalt, efter at arten de senere år har ynglet med 2-3 par.

Den danske bestand bestod som i 2009 af to nordjyske par, der begge fik én unge på vingerne. Se mere under DATSY andetsteds i *Fugleåret*.

Udover de stationære fugle på ynglepladserne opholdt der sig i årets start en 2K fugl på Bornholm, som givet var den samme, som var på øen de sidste måneder af 2009. Denne blev set frem til 6/4. I Vestsjælland, i området mellem Mørkøv og Tissø (VSJ) opholdt der sig også en stationær 2K fugl i perioden 1/1-24/2. Endelig blev der set en fugl i Thy (Østerild/Hjardemål) 17/1 og 5/2. På årets ørnetælling i januar blev der set 7 fugle og vinterbestanden blev inklusiv ynglefuglene opgjort til ca. 9 fugle. En ringmærket 2K fugl ved Højris Mølle (NJ) 13/2 kan være ungen fra Hals Nørreskov (NJ) fra 2009, idet kun ungerne herfra er ringmærket.

Fra 1. halvår blev der i øvrigt set 3 trækforsøgende fugle ved Skagen i perioden 14/3 til 11/5 samt fra Nordjylland i øvrigt 28/3 1 Grishøjgårds Krat ved Brønderslev, 14/4 1 imm. Gærum og 6/6 1 ad. Elling Kommuneplantage. Eneste fugl her foruden blev set 30/3 trækkende ved Hellebæk (NSJ) og sikkert den samme ved Hesbjerg samme dag (NSJ).

Andet halvår bød på et større antal fugle. På Bornholm blev der nok set 3 forskellige fugle: 1 2K fugl ved Smålyngen 17/10, 1 1K Jons Kapel 23/10 og Hammeren 2/11 samt 1 adult 14-15/12 Poulsker og Bjergebakke. På Sydsjælland sås sandsynligvis samme imm. fugl på

Steppehøg, han, 17. september. Foto: John Pedersen

Kongeørn, 3K, Skagen, 14. marts 2010. Foto: Jørgen Kabel

7 datoer i perioden 15/11 til 30/12 i området Gavnø/Enø/Karrebæksmunde. I Vestsjælland sås en 2K i perioden 19/10 til 28/11 i områderne omkring Lille

Regional fordeling af Kongeørn 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	22	2	1	1	0	0	0	2	2	2	1	4	37

Fiskeørn *Pandion haliaetus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2008	2009	2010	
2010	NA	(894)	(1585)	(1902)	(2881)	2904	2132	4070	3564	2904	(57.329)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1975, 1988-89, 1991, 2001-03.

Med en årstotal på 2904 Fiskeørne blev 2010 et mindre godt år i forhold til de foregående. Dette tilskrives et svagt forårstræk. Antallet af ynglepar lå igen på kun 1 sikkert par - det sædvanlige i Nordvestjylland. For yderligere omtale henvises til DATSY og Projekt Ørn andet steds i Fugleåret. De første Fiskeørne blev set til normal tid 21/3 1 N Guldborgsund (ST) og 22/3 var der fire fugle. Langt de fleste sås i de næste ti dage i det østlige Danmark. De bedste trækdage her var 31/3 og 2/4 med 12 NØ Hellebæk Avlsgård (NSJ) og 7/4 11 Ø Korshage (NSJ). Skagens første var 31/3 1 NØ, men forårstrækket her var moderat med 238 trækkende, stort set som sidste år. De bedste forårsdage i Vestdanmark var: 14/4 13 Grenen (NJ), 5/4 12 Gjerrild Nordstrand (ØJ) og 22/5 10 Flagbakken (NJ). Sidste fugl ved Skagen trak 27/6 hvilket var sent. Træktotaler for de enkelte træksteder fremgår af rov-fugletabellen.

Regional fordeling af Fiskeørn 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	323	73	16	113	38	44	29	138	179	272	162	57	1444
2. halvår	176	149	42	121	55	47	103	93	270	196	149	59	1460

Åmose/Torsø/Kattrup. Fra Stevns (KBH) blev 1 1K set indtrækkende nord for Højerup 16/10 og samme dag ligeledes 1 1K indtrækkende ved Hellebæk (NSJ). Om det er en af disse, der dagen efter blev set på Amager (KBH) er sandsynligt, ligesom det også kan være samme, der 3-5/11 sås på Saltholm (KBH). Fra Sydvestjylland blev der 5/7 set 1 2-3K ved Lyngbo Hede og fra Vestjylland 1 imm. Værnengene 9/10 og 14-15/11 1 juv./imm. Vest Stadil Fjord. Fra Østjylland var en enkelt observation af en juv./imm. ved Tåstrup vest for Århus 6/8. De øvrige jyske fugle var fra Nordjylland. Ved Tofte sø i Lille Vildmose etablerede der sig et nyt par i efteråret bestående af en adult han og en ca. 4K hun. I Thy blev der 4/8 set en 2K i Hansted Reservatet og 2/9 1 4K+ ved Vilsbøl Plantage, men ellers husede området ikke længere stationære fugle. Endelig kunne fugle set ved Gerå 31/7, Toftegårds Enge 4/10 og 1 1K ved Ulvedybet 12/12 fint være fugle fra den nordjyske bestand.

(Hans Christophersen)

I sommerperioden fra den 15/6 – 15/7 blev der observeret Fiskeørne over hele landet på 58 lokaliteter. Nogle få af iagttagelserne på Sjælland og i Jylland på egnede ynglesteder kunne tyde på yngel, men redefund mangler (Se DATSY andet steds i Fugleåret). De første indtrækkende Fiskeørne fra Sverige blev set 10/7 1 Hovvig (VSJ), 11/7 1 Strøby Ladeplads (KBH), 19/7 1 Ølseagle Revle (KBH) og 23/7 1 Nivå Bugt og Strandenge (NSJ). De bedste trækdage var 30/8 26 Stevns Klint (KBH) og samme dag 14 Skansebakken (NSJ) samt 27/8 24 Mandehoved (KBH) og 17 Skansebakken (NSJ). Der var daglige obs. gennem hele oktober måned og årets sidste Fiskeørne var 2/11 1 Stubbergård Sø (VJ), 2/11 1 Vedsø Vang (VSJ), 5/11 1 Roskilde Vest (KBH) og en meget sen 18/11 1 Køge Sydstrand (KBH).

(Leif Novrup)

Aftenfalk, 1K, Rørvig, 5. september 2010. Foto: Klaus Bjerre

Aftenfalk, 1K, Hovvig, 13. september 2010. Foto: Helge Sørensen

Aftenfalk *Falco vespertinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1992	1988	1975	
2010	NA	(116)	160	163	77	29	72	599	385	338	(4950)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972 og 1975-76.

Aftenfalken, som i Danmark er en fåtallig træk- og sommergæst, levede i 2010 op til ordet fåtallig, idet der kun var 13 forårs- og 16 efterårsobservationer. Årstotalen de seneste 3 år har svinget mellem 166 (2008) og 31 (2007), så forekomsten i 2010 må være nær bundrekord, hvilket til dels må tilskrives vejret. Maj måned var kold med regn og mangel på sol, men til gengæld var september normal og med overskud af sol.

Hele 5 jyske lokalafdelinger var uden observationer i 2010, og i Nordjylland blev der kun registreret 1 træk-

kende hun 4/6 Skagen By (NJ), hvor der i 2009 var 13 observationer for Nordjylland.

De første forårsobservationer var: 4/5 ad. hun Saksfjed Inddæmning (ST), 6/5 2K han Kikhavn (NSJ) samt 6/5 2K han Søndervang (VSJ). Forårets sidste fund må være 12/6 1 3K han Ishøj Strand (KBH).

Den første efterårsobservation var en 1K der gjorde trækforsøg 22/8 Dovns Klint (F), og årets sidste var 1 ad. han 17/10 Ydø-Jordbjerg-Bogø- St.Vejlø (ST). Fugle uden angivelse af alder og køn er ikke medtaget i afsnittet.

(Ulla Munch Hansen)

Regional fordeling af Aftenfalk 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	1	0	0	0	0	0	1	1	2	3	3	2	13
2. halvår	0	0	1	0	0	0	1	5	3	1	4	1	16

Dværgfalk *Falco columbarius*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1999	2010	2000	
1866	NA	(724)	(1270)	(1900)	(1700)	1866		1900	1866	1700	NA

Kommentar: Baggrundsstatistik er meget mangelfuld. Der mangler årstotaler fra 1970-75, 1977, 1988-89, 1990-98 og 2001-09, hvorfor artstotal heller ikke opsummeres.

Arten har ikke været med i årsrapporten siden 1999 og 2000, hvor der blev registreret ca. 1900 henholdsvis ca. 1700 Dværgfalke. Tilsvarende tal for Vandrefalken var ca. 860 hhv. mere en 1090 altså rundt regnet 2 Dværgfalke pr. Vandrefalk.

Årets materiale udgøres af 1989 poster i DOFbasen fordelt på 1337 trækobservationer og 653 rastregistreringer. Antallet af trækregistreringer er stadig det dobbelte af Vandrefalkens, medens antallet af registreringer af rastende fugle nu kun ligger på 25 % af Vandrefalkens tal.

Fordeling af fugle fordelt på regioner ses af tabellen, der er opdelt i trækkende fugle (øverste linie) og rastende fugle (nederste linie). Der er ikke taget højde for, hvorvidt den samme fugl er set i flere forskellige regioner, ligesom det er muligt, at en rastende fugl eventuelt senere også kan indgå som trækkende i materialet. Årets 1866 fugle ligger på niveau med tallene for 10 år siden, men den stigende rapportering taget i betragtning, må det nok snarest tolkes som en mindre tilbagegang. Arten fortjener absolut opmærksomhed i kommende rapporter.

Den kolde vinter bevirkede de forventede få observationer i vintermånederne. I januar – februar kun 36 fugle, heraf 9 trækkende. Vinterforekomsterne var stort set et rent jysk anliggende, kun 7 på Sjælland samt 1 Lolland og 1 Bornholm.

I marts var der stadig yderst få fugle indtil forårstrækket satte ind ultimo marts. I alt blev der set 549 på

forårs træk, heraf 379 i Vest - og 170 i Østdanmark.

Generelt var forårstrækket en del mindre end normalt. Lokalteter med mindst 20 fugle (i parentes efter lokalitetsnavn angives gennemsnit for 2005 – 2009):

Skagen (NJ) (296): 4/3 – 3/6 226, flest 25/4 16, 26/4 14, 8/5 15, 14/5 14 og 20/5 13.

Rørvig (VSJ) (84): 24/3 – 28/5 20 – dårligste år siden 1982.

Gilleleje (NSJ) (75): 24/3 – 29/4 25, flest 25/4 og 26/4 6. Eneste øvrige større tal: 18/4 7 N Kegnæs Drej (SJ). I øvrigt henvises til træktabelen.

Der var to regulære sommerfund fra juli, bl.a. en stationær fugl på Bygholm Vejle (NJ) 19/7 – 1/8.

Efterårstrækket, der var af mere normalt omfang, kom i gang fra ultimo august. I alt 743 trækkende, heraf 325 i Vest - og 418 i Østdanmark.

Der var 5 lokaliteter med over 50 trækkende, heraf er Dueodde (B) med i alt 61 trækkende 3/9-10/10 ikke nævnt i træktabelen (se denne). De største dagstotaler var 18/9 11 Dueodde, 19/9 9 Dovns Klint (F) og 21/9 22 Stevns Klint (KBH). En pæn andel af efterårets trækkende Dværgfalke blev set i forbindelse med havfugle observationer, både i Nordjylland og ved Sjællands nordkyst.

Endnu en kold vinter tyndede godt ud i forekomsterne allerede fra november, hvor der kun registreredes 21 fugle (10 trækkende) og i december 18 fugle, heraf 6 trækkende.

(Lasse Braae)

Regional fordeling af Dværgfalk 2010 - Tabellen er opdelt på træk og rast.

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Træk	342	33	97	58	22	58	94	39	188	110	171	80	1292
Rast	108	83	63	40	6	83	15	16	41	12	53	54	574

Lærkefalk *Falco vespertinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2008	2009	2010	
906	NA	(206)	(438)	588	(888)	906	NA	1452	992	906	19.477

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1989 og 2005-06.

Der var 974 observationer af 1290 fugle. En nøjere sortering i observationerne gav minimum 906 fugle, et fald på 90 fugle i forhold til 2009. Trods dette, var 2010 det 3. bedste år nogensinde i Danmark. Antallet af ynglepar var på 10 – 16 par, mod 13 – 16 par i 2009. Mere om dette kan der læses om i DATSY andet steds i Fugleåret.

Årets første blev set 10/4 1 Krabbesholm Skov (KBH) og 15/4 1 Dejbjerg Golfbane (NJ). Herefter var der stort set daglige observationer frem til de sidste 19/10 1 Dovns Klint (F) og 1 Halk Nor (SJ). Begge observationer ligger indenfor normalen.

Forårstrækket var som sædvanligt størst ved Skagen (NJ), hvor årets 120 fugle dog var noget færre end de 182 fugle i 2009. De bedste dage var 7/5 10 og 22/5 10.

Lærkefalk, Skagen, 2. Juni 2010. Foto: Jørgen Kabel

Fra Skagen blev der ikke meldt om dage med mange rastende fugle. De Nordsjællandske træklokaliteter havde klart færre fugle end i 2009 (se træktabelen). Størstedelen af trækket var overstået medio maj. Ved Bastemosen (B) sås der det meste af maj og juni op til 6 fugle. Ingen andre steder er der meldt over 5 rastende fugle. Efterårstrækket startede langsomt i august for at kulminere i september. De bedste lokaliteter fra

efterårstrækket var Stevns (KBH) og Gedser Odde (ST) (se træktabel). Desuden bemærkes Dueodde (B) med i alt 46, flest 3/9 10 T og 10/9 12 T. Trækket ved både Stevns og Gedser Odde var over antallet i 2008. Både Sydlangeland (F) og Sønderskoven (SJ) havde et magert år. Fra efteråret var der ingen rastobservationer af over 5 fugle.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Lærkefalk 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	137	11	23	45	14	50	55	58	132	94	166	121	906

Vandrefalk *Falco peregrinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2009	2008	
2010	NA	(50)	154	519	(870)	1542	741	1542	1305	1090	15.627
4	-	(0)	0	0	2	4	2	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1971-72 og 2005-06. Vandrefalken ynglede indtil 1972 og genetablerede sig i 2003. Evt. data om hemmeligholdte ynglefund er ikke tilgængelige for årsrapporten. Der henvises til DATSY.

Årets materiale udgøres af 3439 poster i DOFbasen fordelt på 728 trækobservationer og 2712 rastregistreringer. Førstnævnte er det til dels lykkedes at omsætte til et antal fugle – dog med risiko for gengangere mellem forskellige lokaliteter, medens det har vist sig meget vanskeligt at få omregnet rast-observationerne til et antal fugle. Mange forhold spiller ind. Den samme fugl kan godt benytte flere lokaliteter, der ligger adskillige kilometer fra hinanden. Der kan ske løbende udskiftning af fuglene på den enkelte lokalitet. Arten er ikke altid lige fremtræden i landskabet og adskillige dages "0 observationer" er derfor ikke ensbetydende med at lokal fugl er forsvundet. Selv på veldækkede lokaliteter kan det derfor være vanskeligt at fastslå om en fugl, der er set noget uregelmæssigt er en genganger eller ej. Vinterfugle blev registreret spredt jævnt ud over hele landet. Langtidsstationære fugle blev registreret på en hel del lokaliteter og ud over de traditionelle bør igen en del langtidsstationære fugle på havne (bl.a. Skive (NJ), Horsens (SØJ) og Hundested (NSJ)) bemærkes – et interessant aspekt i relation det første danske yngleforsøg i bymiljø.

Forårstrækket blev som for mange andre rovfugle en noget mat affære, især på trækstederne. Den geografiske fordeling af trækket ses af træktabelen. I alt registreredes 279 fugle, fordelt med 166 i Vestdanmark og 113 i Østdanmark. Kun Skagen (NJ) og Rørvig (VSJ) havde mere end 10 trækkende. Den bedste dag var 14/4 8 Skagen. Den eneste trækdag fra resten af landet med mere end to fugle var 18/4 3 Kegnæs Drej (SJ). For første gang blev 4 ynglepar konstateret: Møns Klint (ST) (3 unger), Stevns (KBH) (3 udføjne unger), Hammeren (B) (3 unger), samt Møn broen (3 æg).

Vandrefalk, 1K, Lille Vildmose, 5. november 2010. Foto: Jan Skriver

Endvidere viste et par interesse for en redekasse på et hotel i København. Se DATSY for yderligere omtale. Ud over ynglestederne registreredes Vandrefalk på 24 lokaliteter i juli.

Efterårstrækket var nogenlunde normalt med 265 fugle fordel med 126 i Vestdanmark og 139 i Østdanmark. Følgende lokaliteter meldte mindst 10 trækkende fugle (i parentes efter lokalitetsnavn angives gennemsnit for 2005 – 2009):

Blåvand (SVJ): 15/8 – 28/10 21, flest 23/9 og 27/9 begge dage 4.

Dovns Klint (F) (11): 29/9 – 7/11 12, flest 12/10 og 16/10 2.

Skansebakken (NSJ): 23/8 – 25/10 15, flest 27/8 5 og 22/9 4.

Stevns (29): 23/8 – 17/10 26, flest 2/9, 5/9 og 21/9 alle dage 3.

I øvrigt var der kun en notering med 3 trækkende fugle: 4/9 Mandø (SVJ).

Året sluttede, som det startede, med observationer af rastende fugle på en lang række lokaliteter. Største rastal: 9/10 4 Bygholm Vejle (NJ), 22/10 4 Nyeng (SVJ) og 15/11 4 Vestlige Vejler (NJ).

(Lasse Braae)

Regional fordeling af Vandrefalk 2010. Tabellen er opdelt på hhv. træk og rast pr. halvår.

Træk	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	106	11	5	21	2	13	8	17	44	31	17	4	279
2. halvår	28	14	38	7	1	10	28	12	50	31	29	17	265

Rast maks	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	Jylland	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Øerne	Total
1. halvår	87	41	37	37	8	34	244	26	22	60	16	81	33	238	482
2. halvår	119	49	65	25	11	51	320	33	31	44	14	62	12	196	516

Vagtel *Coturnix coturnix*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2007	2000	2003	
584	NA	(8)	37	85	563	584	556	820	654	638	7481

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76,

Årssummen på 584 fugle lå en anelse over gennemsnittet for det seneste tiår. Ligesom sidste år domineredes datasættet af enkelte observatører, der havde været meget aktive med natlyt.

Der blev registreret spillende vagtler i tidsrummet 17/4-16/9, med klar overvægt i juni, juli og begyndelsen af august. De første fund var tidlige, og ankomstdatoen var næsten en tangering af det tidligste fund i DOFbasen: 16/4 2007. Materialet domineredes af især Sønderjylland, men også Nordjylland havde mange

fugle. Den største koncentration indrapporteret fra en enkelt lokalitet var 22/6 18 Sørrå Mark (NJ). På en række koordinerede optællinger i et område mellem Randers og Mariager Fjorde (ØJ) blev der kortlagt i alt 51 spillende vagtler. Ligeledes blev der på en række natlyt i Sønderjylland registreret rigtig mange spillende vagtler, f.eks. 23/7, hvor der i tidsrummet kl. 00.30 til 06.40 blev bogført i alt 36 fordelt på 20 lokaliteter.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Vagtel 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	121	29	50	74	6	251	3	10	13	10	16	1	584

Plettet Rørvagtel *Porzana porzana*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1983	2002	2003	
34	NA	(27)	104	65	86	34	80	240	201	170	2799

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975,

Med i alt 34 fugle rettede arten sig noget op efter sidste års meget fåtallige forekomst. Der var fund af spillende fugle i tidsrummet 12/4 til 1/8, og herefter var der bare en enkelt: 16/8-5/9 1 1K Store Vejleås udløb ved Ishøj Strand (KBH). De bedste lokaliteter var Nørremølle

ved Højer (SJ) med 3 spillende og Selbjerg Vejle (NJ) med 4 spillende fugle. Der var herudover 3 lokaliteter med hver 2 spillende fugle.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Plettet Rørøgetel 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	9	1	0	1	0	6	3	2	7	0	3	2	34

Engsnarre *Crex crex*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2004	2003	2007		
2010	75	NA	(16)	21	44	231	75	210	508	312	301	3125

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1974-76.

Tilbagegangen, der blev indledt sidste år fortsatte i 2010, og de omkring 75 fugle var det laveste antal i over 10 år. Alle fund på nær et var af crex'ende fugle, og lå i tidsrummet 11/5-7/8, med en enkelt efternøler rastende på

Ertholmene (B) 29/9. Arten følges af DATSY, som der henvises til for yderligere oplysninger.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Engsnarre 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	28	1	0	6	1	6	1	4	6	2	8	12	75

Trane *Grus grus* (yngleforekomst)

Bestanden i 2010 blev opgjort af DATSY til omkring 120 par. Der blev registreret ynglende Trane i alle rapport-regioner, idet der i 2010 også var ynglepar på Langeland (F).

Der henvises til DATSY andet steds i dette nr. af Fugleåret for yderligere oplysninger.

Der blev registreret færre vinterfund end i de foregående par år, men dog enkelte overvintrende i Vestjylland jan-pri feb., hvorefter det første tiltræk blev registreret fra 20/2 1 Ribe (SVJ), herefter var der daglige observationer.

(Peter Lange)

Pomeransfugl *Charadrius morinellus*

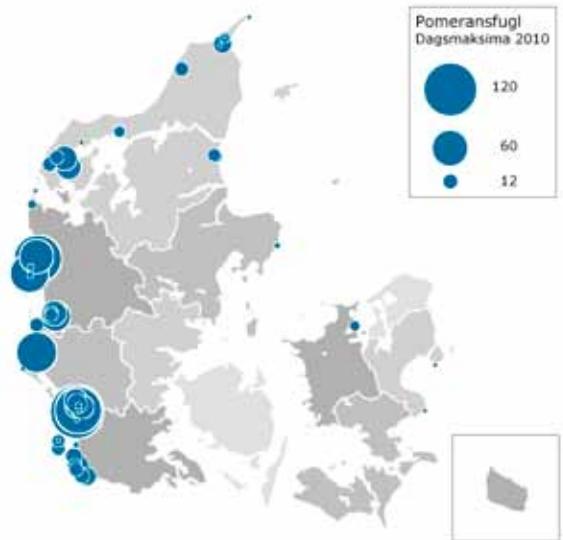

Pomeransfugl, Vest Stadil Fjord, 14. maj 2010. Foto: Helge Sørensen

Stort set alle iagttagelser var fra forårstrækket, der forløb på sædvanlig vis i perioden 25/4-26/5. Der var dog en meget tidlig observation 1/4-2/4 af 1 rastende fugl Ribe Holme (SVJ). Fundet er fotodokumenteret og er det tidligst registrerede nogensinde i Danmark. Alle forårsfund var fra Jylland, og der blev set langt flere fugle end sidste år. En stigning på 95% til i alt 778 fugle, der er beregnet som det samlede maksimum på de lokaliteter, hvor der er fundet pomeransfugle. I forhold til 2008 er der tale om over tre gange så mange fugle, så enten rastede flere i landet, eller også eftersøgte de langt mere målrettet end tidligere. En lang række nye rasteplasser er blevet fundet de senere år i Sydvest- og Vestjylland. Lokaliteter med et maksimum på over 20 rastende fugle nævnes med de største forekomster først. Disse 10 rasteplasser tegner sig for 70% af alle forårsfugle: Ribe Holme (SVJ) 1/4-7/5, maks. 7/5 120, Pallisbjerg (VJ) 1/5-25/5, maks. 15/5 95, Nr. Farup Enge (SVJ) 30/4-22/5, maks. 6/5 92, Filsø (SVJ) 9/5 73, Vest Stadil Fjord (VJ) 1/5-26/5, maks. 6/5 66, Skyum (NJ) 12/5-18/5, maks. 13/5 30, Skjern Enge (VJ) 25/4-21/5, maks. 10/5 30, Hillerup Enge (SVJ) 1/5-17/5, maks. 7/5 29, Vilslev Enge (SVJ) 1/5 27, Jedsted Enge (SVJ) 2/5-4/5, maks. 2/5 21.

De resterende forårsfugle blev fundet på 21 lokaliteter med 1-19 fugle som maksimum. Alle lokaliteter var i det sydvestlige, vestlige og nordlige Jylland.

Der var en enkelt trækiagttagelse fra foråret: 29/4 12 N Emmerlev Klev (SJ) samt et fund fra sommerperioden: 16/6 1 hun R Harbøre Tange.

Fra efterårstrækket blev der iagttaget 15 fugle i perioden 21/7-10/10. Det første fund var 21/7 1 Kofoeds Enge (KBH). Flest var der 18/9 3 1K Filsø (SVJ), og sidste lidt senere var 10/10 1 1K Lakolk strand (SJ).

(Egon Østergaard)

Hvidbrystet Præstekrave *Charadrius alexandrinus*

Årstotal	Hyppighed						1981	1980			1978
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1980	1978	
2010	NA	(371)	(483)	(87)	127	114	127	674	518	390	1050
52	NA	NA	(41)	(55)	68	52	-	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Arten er første gang med i Årsrapporten fra 1978. Der mangler årstotaler fra 1984-89 og 1990-92.

Der blev registreret 52 par i 2010, alle i Vadehavsområdet. Der henvises i øvrigt til DATSY andet steds i *Fugleåret* for en grundigere gennemgang. Som sædvanlig var der få fund uden for det sædvanlige yngleområde: 21/5 1 han Grenen (NJ), 30-31/5 1 han

Nærså Strand (F), 21-24/7 1 han Bygholm Vejle (NJ), 2/9 1 ad. Korevlerne (VSJ) og 6/9 3 T Blåvands Huk (SVJ). Fund indrapporteret uden alders- og/eller kønsangivelse medtages ikke i oversigten.

(Peter Lange)

Lille Præstekrave *Charadrius dubius*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	1995	2007	
2010	NA	(20)	55	(76)	73	124	80	124	123	115	-

Kommentar: Tabel omhandler kun antal ynglepar. Disse er – på nær 1976 – først opgjort fra 1980 og frem, dog mangler årstotal fra 1991-94.

Årets første blev observeret rastende 25/3 2 Egå Engso (ØJ) og samme dag blev 1 observeret ved Uldum Kær (SØJ). Herefter var der daglige observationer fra en række

lokaliteter. I løbet af sommeren blev der rapporteret nogle store forekomster ved hhv. Nørre Sø (SJ) med max 17/7 20 R, Klydesøen (KBH) med max. 11/7 16 R og Ølseagle

Revle (KBH) med 31/7 16 (14 1K og 2 ad) R. Alle lokaliteterne med mange fugle er af observatørene angivet som ynglelokaliteter, hvor der er tale om observationer af de lokale ynglefugle med årets produktion af unger. Totalt blev der registreret 124 ynglepar i Danmark, hvilket var lidt flere end sidste år og noget over gennemsnittet. Renset for gengangere blev der registreret knap 850 fugle. Årets seneste observation var 9/10 Favrholm Voldgrav (NSJ).

(Inger F. Jensen)

Lille Præstekrave, 1K, Klydesøen, Vestamager, 16. juli 2010. Foto: Helge Sørensen

Regional fordeling af Lille Præstekrave (ynglepar) 2010.

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	18	4	8	14	14	24	12	4	15	2	4	5	124

Hjejlle *Pluvialis apricaria* (yngleforekomst)

Der blev registreret et sandsynligt ynglepar i 2010. Se DATSY for yderligere oplysninger.

(Peter Lange)

Krumnæbbet Ryle, Klydesøen, Vestamager, 16. juli 2010. Foto: Helge Sørensen

Sortgrå Ryle *Calidris maritima*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2009	1979	
2010	NA	(848)	(482)	(549)	(1110)	2877	NA	2877	1519	1370	NA

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970-1977, 1988, 1990, 1992-97, 2001-02 og 2005-09.

For andet år i træk bliver denne vintervader behandlet i Fugleåret. Totalen vil fremover blive opgjort pr. halvår, da der muligvis kan erkendes en sammenhæng mellem vinterens beskaffenhed og forekomsten af Sortgrå Ryle. Det kan konstateres, at totalen for 2010 var en fordobling af totalen fra 2009, måske har vinteren 2009-2010 været med til at få skubbet de overvintrere fugle mod Danmark?

Det er især 1. halvårs total, som præger billedet. Flest var der 3/3 60 Sprogø (VSJ), en lokalitet som udmærkede sig med flere større flokke, og 31/3 47 Bosserne (ØJ). Sidste observation i 1. halvår blev 22/5 20

Regional fordeling af Sortgrå Ryle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	933	47	86	399	0	9	116	339	31	78	14	38	2090
2. halvår	262	61	47	20	2	2	95	264	5	18	11	0	787

Stribet Ryle *Calidris melanotos*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	2010	2001, 2004, 2005	
8	3	< 1	< 1	2	6	8	6	10	8	7	100

Årets forekomst blev 8 fugle, hvilket åbenbart er det niveau, som vi skal til at vænne os til. Svenskerne havde et kanonår i 2009, hvor det overvejende var 1K fugle (SOF 2010). Hos os var der flest adulte fugle og kun en enkelt 1K.

Alle årets observationer nævnes: 4/6 1 Bøvling Fjord (VJ), 14/6 1 ad. Ulvedybet (NJ), 12/7 1 Margrethekog

Syd (SJ), 15-18/7 1 ad. Klydesøen, Vestamager (KBH), 16/7 1 Vidåen (SJ), 16/7 1 2k+ Tipperne (VJ), 21-23/7 1 ad. Byholm Vejle (NJ) og endelig 12/9 1 1K Saltholm (KBH).

(Tommy Kaae)

Krumnæbbet Ryle *Calidris ferruginea*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1998	1991	2009	
7011	NA	(3700)	(2278)	(4010)	(6274)	7011	NA	13.520	9741	8046	-

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970-1974, 1976-77, 1988, 1993-94, 1999-2003 og 2005-06. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Med 7011 fugle, dagsmaks. pr. lokalitet plus trækende, holder vi nogenlunde niveauet fra sidste år, som ligger blandt de 3 største år. De første sås 30/4 1 Saltvandssøen (SJ) og allerede dagen efter var der 1/5 7 ad. Vidåen (SJ). Herefter var der regelmæssige fund frem til 1/6 185 Havsand, Rømø (SJ), som ikke bare var

forårets største, men nok også sidste observation inden efterårstrækket satte ind. I juni måned blev det kun til få enlige fugle bortset fra 30/6 2 Saltvandssøen (SJ). Efterårstrækket indledtes primo juli, mest markant med 10/7 16 Feddet (ST) og toppede medio juli med 16/7 333 ad. Tipperne (VJ), 18/7 46 ad. Jerup Strand (NJ) og

21/7 51 ad. S Blåvand (SVJ). Tipperne var sammen med Saltvandssøen de bedste lokaliteter for trecifrede flokke af arten. Der blev ikke noteret ungfugle før 11. august, men mon ikke der var ungfugle i flokken 10-11/8 60 Saltvandssøen (SJ), selvom det ikke blev noteret? Den første fugl bestemt til 1K var 11/8 1 Salthammer (B),

mens det største antal var 23/8 66 1K Ølseagle Revle (KBH) og 7/9 52 Firtalsstrand (F). Det blev til hele 6 oktoberobservationer, størst var 3/10 6 1K Vest Stadil Fjord (VJ) og de sidste var 6/10 1 1K Alleshave Bugt (VSJ) og 1 Øster Hurup Havn (NJ).

(Tommy Kaae)

Regional fordeling af Krumnæbbet Ryle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	1656	583	271	251	79	1035	419	269	1012	150	1043	243	7011

Dværgryle *Calidris minuta*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1996	1998	1978	
2653	NA	(9287)	(3302)	(9000)	(2332)	2653	NA	42.832	30.000	16.000	-

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970-1974, 1976, 1988, 1994-96, 1999-2002 og 2005-07. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Årstotalen på 2653 var noget bedre end 2009, men stadigvæk langt fra de mere end titusinde fugle, som vi tidligere har kunnet notere som årstotaler. Året blev dog bedre end gennemsnittet 2000-2009. Ankomsten var lige efter bogen med 2/5 1 Aflandshage (KBH), observatøren bemærkede at fuglen var i overgangsdragt, modsat de fleste andre, der blev set i foråret. Eneste "større" observation fra maj var 22/5 9 Lidsø - Tjørnebjerg (ST). Der blev set enkelte formentlig ikke ynglende individer gennem juni til og med pri. juli. Der skal gennem hele perioden kigges længe efter

tocifrede antal, flest var der 16/7 13 Agger Tange (NJ). Den første ungfugl blev set 4/8 1 Jerup Strand (NJ), men selvom der nu også var ungfugle tilstede, var de tocifrede antal fortsat ikke almindelige. De største tal fra ungfugletrækket var 6/9 75 Klydesøreservatet, Vestamager (KBH) og 9/9 88 Lakolk Strand, Rømø (SJ). Klydesøreservatet havde frem til den 12. september en pæn flok. Året sluttedes med et fund, der er blandt de 3 seneste nogensinde: 28/10 1 1K Ballum Forland (SJ).

(Tommy Kaae)

Regional fordeling af Dværgryle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	428	124	133	126	4	632	89	74	652	28	310	53	2653

Dværgryle, Køge Sydstrand, 5. september 2010. Foto: Helge Sørensen

Temmincksryle *Calidris temminckii*

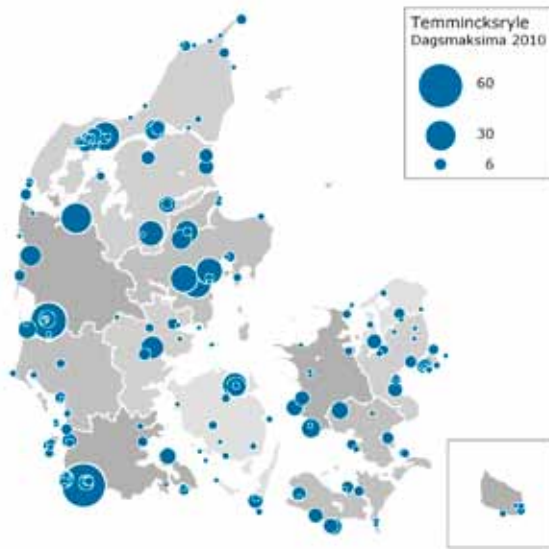
Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	1998	2010	
2010	NA	(345)	(655)	(874)	(2572)	55		3421	2517	2445	(25.656)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970-1977, 1988-89, 1990, 1999-2002 og 2005-07.

Arten er ifølge Olsen (1992) en fåtallig trækfugl ult. april/pri. juni. Igen i år blev der gjort et meget tidligt fund allerede pri. april og så tilmed på Bornholm, som ikke plejer at være et vadefuglehotspot: 7/4 1 Nexø Sydstrand (B). Herefter var der spredte fund af 1-3 fugle gennem april. De største rasteforekomster fra forårstrækket

Temmincksryle, Århus Havn, 22. august 2010. Foto: Peter Nielsen

blev 13/5 40 Hestholm Midt (VJ) og 17/5 58 Nørresø (SJ). I perioden indtil efterårstrækket var der enkelte ikke-ynglende oversomrende fugle, flest 13/6 8 Lidsø-Tjørnebjerg (ST). Det egentlige træk satte ind pri. juli, markeret med 4/7 18 Hornbæk Enge (ØJ), som også blev den største forekomst under returtrækket. Året gav en total på 2445, hvilket gør 2010 til et af de tre største år. Dette historiske år blev afsluttet uden oktoberforekomster med 20/9 1 Bøvling Fjord (VJ).

(Tommy Kaae)

Regional fordeling af Temmincksryle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	425	273	85	446	72	334	154	50	243	60	257	46	2445

Kærløber *Limicola falcinellus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2005	2009	
380	NA	(32)	61	45	168	380	195	380	318	312	3274

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970, 1972-73 og 1975-76.

Kærløber, Køge Sydstrand, 18. august 2010. Foto: Helge Sørensen

Årstopotalen blev den højeste nogensinde. Selv om dobbeltrapporteringer er udrenset på dagsbasis, var der givet mange gengangere i materialet blandt fugle, der rastede på lokaliteter i flere dage. Alligevel var det en imponerende årssum, idet den næsthøjeste var 318 i 2005. Første halvårs dårlige vejr gjorde imidlertid, at der blev set færre her end normalt, hvilket kompenseres af et meget flot andet halvår.

Årets første blev set til sædvanlig tid: 13/5 1 Det Fremskudte Dige (SJ), fulgt af 14/5 2 Højer Vade (SJ) og 2 Vidåen (SJ). Som vanligt gik der yderligere en lille uge, inden der blev set fugle i Nordjylland, således 19/5 1 Stensnæs. Ca. 20% af årets fugle blev set i første halvår med hovedvægten i SJ fulgt af NJ. Flest var der ved Højer Vade (SJ) med op til 18 fugle 23/5. De eneste fund af mere end to fugle herudover var: 28/5 3 Gerå

(NJ), 29/5 3 Kongeå-slusen (SVJ) og 31/5 4 Klydesø-reservatet (KBH). Forårets sidste var 3/6 1 Tipperne (VJ). En måned senere dukkede den første fugl op på returtræk: 1/7 1 Ulvedybet (NJ) fulgt af 2/7 2 Indvindingen (SVJ). De første 1K fugle var 7/8 1 Sækkesand (ST) og 8/8 4 Kalløgrå (ST). Efterårets største forekomster blev: 17/7 6 Saltvandssøen (SJ), 26/7 5 Klydesø-reservatet, 28/7 5 Margrethe Kog (SJ), 13/8 6 Nordmandshage (NJ) og 15/8 5 Kalløgrå.

Årets sidste blev 12/9 5 1K Saltholm (KBH), 1 Lejodde (VSJ) og 1 Kalløgrå samt endelig 21/9 1 Firtalsstrand (F).

Om arten er i reel fremgang er uvist. Givet er det dog, at fuglefolket i højere grad er blevet opmærksom på, hvor og hvornår arten skal søges.

(Hans Christophersen)

Regional fordeling af Kærløber 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	16	1	4	6	0	36	0	5	9	0	2	0	79
2. halvår	86	11	6	6	0	35	7	27	78	0	44	1	301
2010	102	12	10	12	0	71	7	32	87	0	46	1	380

Islandsk Stor Kobbersnepe *Limosa limosa islandica*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	2009	2008	
78	0	0	0	< 1	68	78	67	152	148	94	677

Kommentar: Første fund er fra 1995.

Årstotalen på 71-78 fugle er over gennemsnittet i perioden siden 2001, og tangerer rekorderne i de tre hidtil største år 2009 (66 fugle), 2008 (94 fugle) og 2002 (152 fugle). Der blev ikke rapporteret vinterfund. Årets første observationer er 27/3 1 Bøvling Klit (VJ), 31/3 3 Lakolk Sydsøer, Rømhø (SJ) og førnævnte 3/4 10 Agger Tange (NJ). Som i 2009 var der ikke noget slip mellem forårs- og efterårsobservationerne. Det første fund af juvenile eller 1K fugle var 30/7 4 1K Saltvandssøen

(SJ). Der var 5 observationer med flere end 3 rastende fugle: 3/4 10 og 21/7 6 ad., begge Agger Tange, 17/7 5 ad. Margrethekog Syd (SJ), 21/7 5 Sneum Forland (SVJ), og ovennævnte fra Saltvandssøen. De seneste observationer var af enlige rastende 1K-fugle: 1/11 Klægbanken (VJ), 3/11 Bjerregård (VJ) og 15/11 Tipperne (VJ).

(Henrik M. Hestbech)

Regional fordeling af Isl. Stor Kobbersnepe 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	20	12	13	0	0	21-28	0	2	3	0	0	0	71-78

Tredækker *Gallinago media*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1980	2002	2010	
31	NA	(11)	(19)	12	14	31	16	32	31	31	(538)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972,1975-1976 og 1988.

Årstotalen blev på 26-31 fugle, hvilket var tæt på rekord. De hidtil største år er 2002 (31 fugle) og 1980 (32 fugle). Der var 6 fund i første halvår, 3 i Jylland og 3 øst for Storebælt. Første fund var 14/4 1 Skifterne, Fanø (SVJ) og sidste fund 14/5 1 Værnengene (VJ). En spillende fugl 16/4 på Vestamager (Kalvebod Fælled) (KBH) blev iagttaget af mange observatører, men også et fund 9/5 i Tryggevejle Ådal (KBH) af 2-3 spillende fugle er værd at bemærke. Også i 2009 var der spillende fugle her.

I efteråret var der fund af lidt over 20 fugle. De første observationer var allerede 27/7 1 R Vestamager (KBH), 15/8 Klydesøreservatet, Vestamager (KBH) og 15/8 Skagen Klitplantage (NJ). Der var flg. observationer af mere end 1 fugl: 5/9 3-4 Lyngbygårds Ådal (ØJ) og 6/9 2 måske flere Assedrup Enge (ØJ). De sidste observationer var 18/9 1 R Grenen (NJ) og 21/10 1 R Grønningsen på Skallingen (SVJ).

(Henrik M. Hestbech)

Regional fordeling af Tredækker 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	6-8	2	2	6-8	2	0	0	2	5-6	0	1	0	26-31

Enkeltebekkasin *Limnocryptes minimus*

Årstotalen er på 194-280 fugle. Det store spænd i antal skyldes især en enkelt rigtig god lokalitet, Feddet v. Præstø Fjord (ST), hvor trækket tilmed blev godt dækket, og der var mange observationer fra fortløbende datoer. Her kan det være vanskeligt at afgøre, om der var tale om nye fugle eller overligere fra dagen før. Der var observationer fra alle årets måneder undtaget juni og juli. De seneste forårsobservationer er 4/5, 5/5 og 18/5, alle Feddet v. Præstø Fjord.

De første efterårsobservationer var 15/8 1 Jerup Strand (NJ) og 26/8 1 Bork Havn (VJ). Det største antal fugle på samme lokalitet i foråret var: 7/4 11 R og 6/4 8 R Feddet v. Præstø Fjord, (muligvis gengangere iblandt) og 10/1 8 Venner Å og Ådal (VJ). Det største antal fugle på samme lokalitet fra efteråret var: 2/10 8 Vestersø (VJ), 21/10 5 R Hirtshals Østerstrand (NJ) og 14/10 4 R Feddet v. Præstø Fjord.

(Henrik M. Hestbech)

Regional fordeling af Enkeltekkasin 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	39-53	26	17-19	21-27	3	12	5	8-13	21-27	9-21	29-70	4	194-280

Tredækker, Farmen, Fanø, 20. august 2010.
Foto: Mikkel Høegh Post

Tredækker, Vestmager, ultimo juli 2010.
Foto: John Larsen

Damklire *Tringa stagnalis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1994	2001	2000	
3	0	< 1	< 1	3	6	3	5	10	10	9	108

Kommentar: Første fund er fra 1970.

Årets tre fund af Damklire var indenfor det normale spænd, og svarer også til gennemsnittet da arten var på SU-listen. Alle fund nævnes: 1/5 1 Sneum Forland (SVJ), 14/5 1 Salthammer (B) og 3/10-4/10 1 enge ved

Kostræde (ST). Fuglen fra Sneum er fotodokumenteret på DOFbasen.

(Henrik M. Hestbech)

Odinshane *Phalaropus lobatus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	1988	2009	
175	NA	(51)	75	90	75	175	85	175	139	120	(2823)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1970, 1972-73 og 1975-76.

2010 bød med en årstotal på mellem 132-175 fugle på et rekordhøjt antal Odinshøns. Der var 16 fund fra foråret

og 116-159 efterår. Det store spænd skyldes, at odinshænerne på efterårstrækket har god tid og ofte er statio-

nære i dagevis, og det kan som følge heraf være yderst vanskeligt ud fra DOFbasens data at afgøre, om der er tale om nye fugle eller stationære fugle.

Årets første observationer var 14/5 1 Margrethekrog (SJ), 17/5 2 trk. Hyllekrog (ST) og 23/5 1 Myrthue Eng (SVJ). De seneste observationer i 1. halvår var: 22/6 1 hun Mandø Hølade (SVJ) og 24/6 1 han Ishøj Strand (KBH). En stationær fugl 27/6 - 30/6 1 han Tranegilde Mose (KBH) var nok en fugl på returtræk.

Der var et slip på mere end 14 dage til det første fund

af fugle, der med sikkerhed kunne tilskrives returtrækket fra ynglepladserne: 15/7 4 Harboøre Tange (VJ), og de næste var 16/7 1 Hegnede Bugt (ST), 24/7 1 Agger Tange (NJ) og 24/7 2 (AD +1K) Egå Engsø (ØJ). Største antal fugle på samme lokalitet var 12 1K på Harboøre Tange, der blev set i dagene omkring 20/8.

De sidste observationer var: 19/9-21/9 2 Sortemosen (F), 22/9 1 1K Hovvig, Odsherred (VSJ) og 25/9 1 1K Bygholm Vejle (NJ).

(Henrik M. Hestbech)

Regional fordeling af Odinshane 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	3	1	2	1	1	3	0	1	1	0	3	0	16
2. halvår	23-31	30-39	2-3	,7-10	1	11-19	11	8-10	4-12	2	15-19	2	116-159

Odinshane, 1K, Køge Sydstrand, 28. august 2010. Foto: Helge Sørensen

Odinshane, 1K, Grenen, 23. august 2010. Foto: Knud Pedersen

Thorshane *Phalaropus fulicarius*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	1995	2009	
58	NA	(4)	7	(14)	17	58	23	58	40	36	(468)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-1976. Der er lidt usikkerhed om årstotal i 1990.

Årstotalen var på 58 fugle og er uden sammenligning det største antal observationer, der er gjort i et år. De hidtil største år har været 1995 (40), 2009 (36), 1997 (32) og 2008 (31). Det er 3. år i træk med et meget højt antal observationer. Meget markant var de mange observationer (25 fugle) i SVJ, især begået af Blåvand Fuglestation med 11 solitært trækkende fugle. Men også Sneum Digesø (SVJ) gjorde sig bemærket med en flok på 4 rastende fugle i 9 dage fra 26/10.

Der var kun en enkelt observation i det første halvår, nemlig 17/6 1 hun Slivso, Hoptrup (SJ). Efterårstræk-

kets første observationer var: 14/9 1 1K S Blåvandshuk (SVJ), 16/9 2 1K Hvide Sande (VJ) og 18/9 1 AD V Klint/Sjællands Odde (VSJ).

Der var ingen markante huller på mere end 10 dage i rækken af datoer med observationer i efteråret, førend et hul på en måned mellem de næstsidste og den sidste obs.

Årets sidste fund var: 14/11-16/11 1 1K Fornæs og Grenå Havn (ØJ), 15/11 1 AD Korevlerne (VSJ) og 14/12 1 R Rødbyhavn (ST).

(Henrik M. Hestbech)

Regional fordeling af Thorshane 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	2	11	25	2	0	9	0	4	2	1	1	1	58

Thorshane, Salthammer Odde, Bornholm, 24. oktober 2010. Foto: Sune Riis Sørensen

Mellemkjove *Stercorarius pomarinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1985	1989	1988	
2010	NA	(52)	403	(193)	85	92	81	1361	648	647	7069

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972, 1975-1976 og 1993.

Et år stort set på gennemsnittet. De 91 fugle var fordelt med 9/4-29/5 11 fugle, max. 4/5 6 ad. Hyllekrog (ST), og 21/7-21/11 i alt 80 fugle. Efterårets bedste lokaliteter var Blåvands Huk (SVJ) med i alt 17 13/9-7/11, max. 21/9 3 S + 1 N, og Skagen (NJ) med i alt 10 24/8-8/11. I øvrigt skal nævnes 5/11 5 1K Børstrup Hage (NSJ).

Aldersfordelingen af de i alt 84 fugle med aldersangivelse er 34 ad, 46 1K, 1 1K+ og 3 2K/imm. Blandt de adulte fugle er også medtaget fugle angivet som 2K+, 4K, 4K+ og 5K.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Mellemkjove 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	17	2	19	3	1	2	0	5	4	14	23	2	92

Lille Kjove *Stercorarius longicaudus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1988	1992	2007	
2010	NA	3	98	93	82	91	87	719	367	307	2851

Årets forekomst på i alt 91 fugle var en smule over gennemsnittet, men havde det ikke været for en enkelt god dag ved Skagen (NJ), havde det været noget nær bundrekord.

Årets enlige forårsfund kom til en afveksling ikke fra Skagen: 26/5 1 ad. Feddet (ST).

Efterårets forekomst blev registreret i tidsrummet 25/8-5/10. Flest fugle havde Nordjylland, hvor Skagen præsterede i alt 39, hvoraf 19/9 i alt 37 1K trækkende, hvilket var ny nordjysk rekord.

(Peter Lange)

Lille Kjove, 1K, Ballum Engle, 23. september 2010. Foto: Peter Nielsen

Regional fordeling af Lille Kjove 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	64	1	4	0	1	1	2	1	2	4	11	0	91

Storkjove *Stercorarius skua*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2003	2004	
469	NA	(80)	285	301	822	469	857	2077	1879	1134	15.118

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-1976.

De i alt 469 fugle er noget under gennemsnittet for 10-årsperioden, men på omtrent samme niveau som de seneste tre år.

Fuglene fordelte sig med 23 forår (17/4-18/6) og 446 efterår (2/7-29/11). Der var ingen vinterfund.

Suverænt bedste lokalitet i efteråret blev Skagen (NJ), med i alt 209 fugle i perioden 2/7-15/11. Langt hovedparten er meldt fra Grenen, men enkelte fugle indtastet fra andre lok. i Skagensområdet er også medtaget i

tallet. De bedste dage ved Skagen blev 26/8 med i alt 38 og 19/9 med i alt 25. De bedste lokaliteter udenfor Skagens-området blev: Roshage (NJ) med i alt 49 (7/8-22/10, max. 21/9 22 V), Børstrup Hage (NSJ) med i alt 41 (26/8-21/9, max. 26/8 25 V + 1Ø) og Blåvands Huk (SVJ) med i alt 36 12/8-3/11, max. 16/9 9 S. I øvrigt bemærkedes i alt 6 fugle fra (ST), heraf hele 4 fra Gedser (ST).

(Peter Lange)

Regional fordeling af Storkjove 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	332	21	49	2	0	2	0	3	1	53	6	0	469

Sorthovedet Måge *Larus melanocephalus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2010	2008	
154	NA	5	10	31	75	154	97	154	141	133	1438
15	NA	< 1	0	0	8	15	9	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotal fra 1991. Første ynglefund er fra 1970. Max-antal ynglefund er fra 2006: 19 par.

Med mindst 154 fugle blev 2010 det bedste år nogensinde, 13 flere end i rekordåret 2008, hvor der sås 141. Som de andre år var det SVJ (mindst 31 fugle), F (22 fugle) og KBH (30 fugle), som havde flest fugle, men i 2010 fulgte ST (22 fugle) godt med. Udenfor ynglelokaliteterne blev der sjældent set over 2 fugle. 8 lokaliteter havde dog besøg af mere end 2 fugle og af disse var de bedste: Hyllekrog (ST) 12/4 – 2/5 i alt 7 Ø + 12/9 1, Hanstholm (NJ) 3/1 1 + 31/7 – 12/9 i alt 5 og Fovrfelt Bækkens Udløb (SVJ) 4/4 1 + 11/7 1 + 19/7 – 13/9 i alt 3.

Der blev fundet mindst 15 ynglepar (antal par): Birkum (F) 1, Fiskeholm (F) 2, Føns Vang (F) 1, Haderslev Dam (SJ) 1, Hjarnø (SØJ) 1, Holme Sø (KBH) 0-1, Langli (SVJ) 3, Siø (F) 1, Sliv Sø (SJ) 1, Sneum Engsø (SVJ) 2, Utterslev Mose (KBH) 1 og Øksneholm (NSJ) 1.

(Rene Christensen)

Sorthovedet Måge, 1K, Skagen, 3. oktober 2010. Foto: Jørgen Kabel

Regional fordeling af Sorthovedet Måge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	13	9	31	6	2	11	22	0	30	8	22	0	154
YP			5		1	2	5		1	1			15

Sabinemåge, Roshage, 19. september 2010. Foto: Christian Andersen Jensen

Sabinemåge *Larus sabini*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1997	1988	2004	
66	47	5	42	76	46	66	51	440	189	145	1793

Når der ses bort fra de tre meget store år 1997 (440 fugle), 1988 (189) og 2004 (145), var 2011 med 66 fugle det 5. bedste år siden arten blev taget af SU-listen i 1977, og lidt under niveauet fra 2009, hvor der blev set 70 fugle. De fleste fugle blev set langs den jyske Vestkyst med i alt 45 fugle.

Første fugle var 27/8 2 ad. Roshage (NJ). Herefter fortsatte trækket frem til det sidste fund 25/10 2 1K ved Nordsjællands nordkyst. Hovedtrækket faldt dog

i en forholdsvis kort periode på 6 dage 17-23/9 med 55 fugle. De bedste lokaliteter var: Børmose Strand (SVJ) med 17 - 18/9 9 T, Blåvand (SVJ) 16/9 - 18/10 16 T, flest 16/9 5 og Roshage (NJ) 27/8 - 21/9 8 T. Et usædvanligt fund fra de indre danske farvande er også årets sidste fund: 20/11 1 1K SV Gedser Odde (ST). Arten er langt fra årlig i Østersøen.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Sabinemåge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	19	11	27	0	0	1	0	0	0	7	1	0	66

Middelhavssølvmåge *Larus michaelis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2007	2006	2003	
59	0	0	0	(17)	75	59	81	155	129	87	828

Kommentar: Første gang artens forekomst opsummeres er i 1999, hvor SU anerkender arten som regelmæssig gæst i danske farvende.

Med mindst 59 fugle var antallet i 2010 det laveste siden 2008, og med en nedgang i antallet af fugle for 3. år i træk ser det ud til at artens forekomst i Danmark er kulmineret, hvor der så sent som i 2007 blev set 155 fugle. Tilbagegangen kan også skyldes de strengere krav der er stillet til observatøren for at en observation kan accepteres i DOF-basen (med krav om angivelse af bl.a. fuglens alder).

I første halvår blev der set 16 fugle, den sidste var 5/6 1 ad. Mandø Låningsvej (SVJ). Den første af i alt 53 fugle i andet halvår var 18/7 1 ad. Salthammer (B), mens den første 1K fugl var 23/7 1 Damhussøen (KBH). Der var fire observationer af mere end 2 fugle: 1-2/8 3 1K Damhussøen, 11/9 4 1K og 13/9 3 1K begge Rødvig (KBH). Herudover var der 6 observationer af 2 fugle.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Middelhavssølvmåge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	3	1	3	3	1	0	0	0	3	0	2	0	16
2. halvår	4	1	3	2	1	1	1	0	13	0	6	11	43

Kaspisk Måge *Larus cachinans*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2007	2005	
184	3 ?	0	0	(42)	196	184	216	391	375	280	2239

Kommentar: Første gang racens forekomst opsummeres er i 1999, hvor SU anerkender racen som regelmæssig gæst i danske farvende.

Med mindst 184 fugle, 46 i første halvår og 138 i andet halvår, var 2010 det ringeste år siden 2004, hvor der blev set 180 fugle, og langt fra topåret 2006 (391 fugle). Antallet af fugle er faldet hvert år siden 2006, årsagen kan være den samme som beskrevet under Middelhavssølvmåge.

Der var som tidligere år flest fund ved Østersøen. I området øst for Lillebælt var der en stor stigning af fugle fra 110 i 2009 til 147 i 2010. Vest for Lillebælt var der derimod et fald fra 55 fugle i 2009 til 37 i 2010. Nogen umiddelbar forklaring på denne modsat rettede udvikling kendes ikke.

Årets første 1K fugle var fra 25/7, hvor der blev set en både i Upperslev Mose (KBH) og Damhussøen (KBH) – ifølge observatøren to forskellige fugle.

Danmarks absolut bedste område for Kaspisk Måge var fortsat Stevns-kysten (KBH/ST) med 5 observationer af mere end 5 fugle. Specielt i Rødvig Havn var der mange fugle. De største observationer herfra var: 19/1 3 2K + 3 ad., 10/9 4 1K + 2 2K, 8/10 3 1K + 1 2K + 1 ad. og 31/10 3 1K + 2 2K. En anden observation fra

Stevns var 5/10 2 1K + 7 ad. Boesdal. 5/10 sås der i alt 22 fugle (8 1K + 2 2K + 12 ad.) fugle på Stevns, fordelt på 6 lokaliteter. Også Bornholm kunne fremvise pæne tal, med fire observationer af mere end 5 fugle: 15/8 6 1K Salthammer, 7/8 2 1K + 4 ad. og 24/11 1 1K + 2 2K + 2 ad. alle Nexø og 3/10 10 1K Ertholmene, som også var årets største enkelt-fund. Vestdanmarks største observation var 6/11 1 2K + 3 ad. Blåvands Huk (SVJ).

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Kaspisk Måge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	3	2	3	3	0	0	2	0	25	0	2	6	46
2. halvår	4	4	6	7	1	4	8	2	58	0	7	37	138

Hvidvinget Måge *Larus glaucooides*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1983	1993	1997	
2010	NA	2	9	16	11	4	10	27	24	24	373

Med kun 4 fund blev 2010 det dårligste år nogensinde. Gennemsnittet for de sidste 10 år er på 11 fugle og i de gode år ses over 20 fugle. Alle fund nævnes og de er alle fra Vestjylland (VJ): 28/1 1 2K N Søndervig, 14-30/3 1 ad. Thyborøn, 4/2 – 10/5 1 2K Thorsminde

og 26/12 1 ad. Thyborøn. Den adulte fugl er samme individ, der nu igennem mange vintre er vendt tilbage til Thyborøn Havn.

(Rene Christensen)

Hvidvinget Måge, 2K, Thorsminde, 7. marts 2010.
Foto: Carsten G. Laursen

Hvidvinget Måge, 2K, Thorsminde, 14. marts 2010.
Foto: Carsten G. Laursen

Gråmåge *Larus hyperboreus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1976	1983	1979	
2010	NA	(103)	129	71	38	24	36	287	189	170	(3165)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972, 1974-75 og 1991.

2011 blev det næst dårligste år nogensinde, med kun 24 fugle, fordelt med 15 fugle i første halvår og 9 i andet halvår. Kun 2001 (23 fugle) har været dårligere. Der blev ikke rapporteret Gråmåge fra Sjælland og de eneste fra de indre danske farvande var: 30/1 1 3K og 29/11 1 1K, begge fra Gedser (ST). Skagen (NJ) udmærkede sig ved at have tre fugle, 2 i første halvår og en i andet halvår. Første halvårs sidste fugl var 15/5 1 2K Hanstholm (NJ), mens efterårets første fugl dukkede op 18/9 1 Saltum (NJ). Det blev til tre sommerfund; 14/6 – 3/10 1 2K Blokhus (NJ), 23/8 1 Gerå (NJ) og 30/8 1 2K Nytorp (NJ). Vinterens tidlige ankomst i november kunne man forvente ville medføre flere fugle, men som for Hvidvinget Måge var der intet der tydede på nogen effekt af dette.

(Rene Christensen)

Gråmåge, 2K, Skagen Havn, 3. april 2010. Foto: Kent Olsen

Regional fordeling af Gråmåge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	10	1	1	1	0	1	0	0	0	0	1	0	15
2. halvår	4	0	3	0	0	1	0	0	0	0	1	0	9

Ride *Risa tridactyla* (ynglefugle)

Som de foregående år var det sparsomt med indberetninger fra de få ynglepladser. Ved Bulbjerg (NJ) skønnes det, at der var 355 – 400 par (Johnny L. Pedersen/Thomas Bregnballe/DMU) og ved Hanstholm Havn blev der set op til 121 ad. + 4 pull (Johnny L. Pedersen/Thomas Bregnballe/DMU). Ved Hirtshals blev der set 85 ynglefugle (28/5) og 15 1K (17/7).

Endnu engang må der opfordres til at der laves organiserede optællinger af de danske kolonier.

(Rene Christensen)

Ride (med krabbe), Bulbjerg, 23. maj 2010. Foto: Axel Mortensen

Sandterne *Gelochelidon nilotica*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1970	1983	1984	
2010	NA	(113)	44	35	7	8	7	ca. 400	76	60	(1314)
1	+ 500	NA	(9-11)	(11)	2	1	2	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotal fra 1971-77. Den danske ynglebestand angives i 1970 til 200 par.

Der var 22 fund i 2010 mod 21 i 2009 og ud fra årets materiale at dømme anslås antallet i 2010 til at være 7-8 fugle og dermed lidt bedre end i 2009.

De første Sandterner sås 1/5 2 Rømmø (SJ), mens de sidste var 5/8 2 S Gl. Hviding Forland (SJ). Op til tre fugle blev tre gange set sammen med 20/5 3 og 23/6 3, begge Margrethe Kog (SJ) og 29/5 3 N Ballum Forland

(SJ), hvilket muligvis kunne indikere et yngleforsøg i Vadehavsregionen.

Bemærk at arten er SU-art uden for Vadehavsområdet. Et yngleforsøg på Agger Tange (NJ) er i den forbindelse godkendt for perioden 27/5-22/6.

(Rene Christensen)

Rovterne *Sterna caspia*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1980	1997	2010	
2010	NA	(60)	79	75	68	55	76	138	137	127	(2709)

Kommentar: Der mangler årstotaler for 1972 og 1975-77.

For 3. år i træk skete der en stigning i antallet af Rovterner. Der blev set mindst 127 fugle og 2010 blev dermed det 3. bedste år nogensinde. Artens østlige udbredelse var også tydelig i 2010, med 98 fugle øst for Storebælt og 29 vest for Storebælt. Årets første fugl var 25/4 1 Vestamager (KBH) og året sluttede også i det københavnske, endda midt inde i byen med 18/9 1 Sortedamssøen (KBH).

Følgende lokaliteter havde mindst 5 forskellige fugle: 26/4 – 13/9 2 R + 4 T Ishøj Strand (KBH), 16/5 – 12/9 6 R Utterslev Mose (KBH), 16/5 – 29/8 7 T + 5 R Kongelunden (KBH), den 16/5 sås ikke færre end 6 T og 12/5 – 10/9 5 R Ringkøbing Fjord (VJ). Fuglene ved Ringkøbing Fjord opholdte sig primært ved Tipperne og Skjern Enge. Parret som har ynglet på Saltholm (KBH) de se-

Rovterne, adult, Sækkesand, 29. maj 2010. Foto: Per Schiermacher-Hansen

neste par år, blev også registreret i år. Der blev også set to fugle ved Øksneholm (NSJ) i Roskilde Fjord i en længere periode. Fuglene udviste yngleadfærd

uden at der dog kom unger. Se DATSY-rapporten for yderligere oplysninger om ynglefundene.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Rovterne 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	2	14	5	1	1	6	0	11	53	10	9	15	127

Dværgterne, Bisserup, 1. juli 2010. Foto: Johnny Madsen

Dværgterne *Sterna albifrons* (yngleforekomst)

Ynglebestanden i 2010 anslås at have været på mellem 321 og 426 par. Grunden til det store spænd skyldes desværre mangelfuld indberetning af hvor mange ynglepar, der er på en given lokalitet. Alt for mange observatører har kun indberettet antallet af ynglefugle og har ikke forsøgt at give et kvalificeret bud på hvor mange par der reelt var. Som eksempel kan nævnes Tissø (VSJ). Her er der indrapporteret op til 70 ynglefugle, mens det højeste bud på ynglepar er 14. Dette gør det selvsagt svært at komme med et præcist tal for antal ynglepar.

I 2009 indrapporteredes 314 – 334 ynglepar. Der er derfor grund til at tro, at den danske dværgternebestand i 2010 havde et godt år.

Den årlige optælling i Vadehavet gav 182 par mod 139 i 2009. I andre egne som f. eks NJ er bestanden halveret fra 88-89 par i 2009 til 45 – 63 par i 2010. Også i (ST) er

der sket en voldsom reduktion i antallet af ynglepar fra 43-45 par til 16 – 33 par. På den anden side mangler der oplysninger fra Peberholm (KBH) og Saltholm (KBH) og fra flere vestjyske lokaliteter, samt det Sydfynske Øhav, hvor der tidligere har været mange par. Dette sammenholdt med oplysningerne fra Tissø gør, at alt tyder på, at der er sket en reel stigning af den danske ynglebestand. Kun på Bornholm og i Sydøstjylland blev der ikke konstateret ynglefund

De bedste lokaliteter i Vadehavet var: Rømø (SJ) 82 par, Fanø Nord (SVJ) 37 par og Koresand (SVJ) 32 par. Uden for Vadehavet udmærkede følgende lokaliteter sig: Agger Tange (NJ) 16 – 17 par, Stokken (NJ) 12 – 24 par, Blåvand (SVJ) 13 – 26 par, Tissø (VSJ) 35 – 70 par og Tangen ved Vålse Vesterskov (ST) 12 – 24 par.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Dværgterne (ynglepar) 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	45 - 63	4 - 8	113 - 126	6 - 8	0	82	6 - 13	44 - 82	5 - 11	0	16 - 33	0	321 - 426

Sortterne *Chlidonias niger*

Efter at de mest oplagte gengangere er frasorteret, var der 636 observationer af 3.740 fugle og 2010 blev dermed det 3. bedste år nogensinde. Årets første var 25/4 1 Søndersø (KBH) og samme dag 3 Arreskov Sø (F). Herefter var der stort set daglige observationer frem til oktober, hvor den sidste var 11/10 1 Østlige Vejler (NJ). Uden for yngleområderne var det småt med større iagttagelser af rastende fugle, og ingen lokaliteter havde over 10 fugle. Ved Hyllekrog (ST) bemærkedes 14/5 – 28/5 28 T, flest 28/5 19.

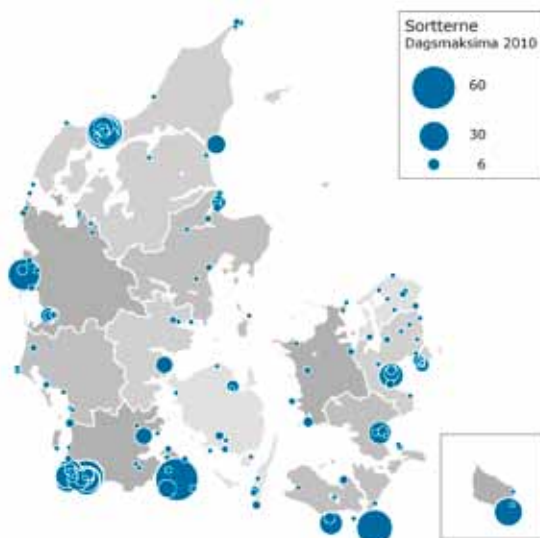
Efterårstrækket startede planmæssigt i slutningen af juli og i modsætning til forårstrækket havde flere lokaliteter noget at byde på, men atter med Gedser (ST) som bedste lokalitet. De bedste lokaliteter var: Blåvand (SVJ) 28/7 – 22/8 11 T, Gedser 4/8 – 23/9 128 T, flest 5/8 43, Ølseماغle (KBH) 5/8 – 23/8 49 T, flest 11/8 21 og Sønderskoven (SJ) 9/8 -15/8 74 T, flest 14/8 58. Herudover nævnes 13/9 27 Ø Dueodde (B).

Efteråret bød på følgende rastkoncentrationer af over 10 fugle, 11/8 15 ad. + 18 1K Præstø Fjord (ST), 21/8 11 Rands Fjord (SØJ), 27/8 10 Hestholm (VJ) og 21/9 11 Slivso (SJ).

Observationerne fra Dueodde og Slivso indikerer, at der har gået et større, men forholdsvis ubemærket træk gennem Danmark midt i september. Dette understøttes af 18/9 9 FU Hyllekrog (ST). Ingen andre lokaliteter havde mere end 6 fugle.

Yngleforekomsterne er beskrevet af DATSY, som der henvises til.

(Rene Christensen)

Hvidvinget Terne *Chlidonias leucopterus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1997	2005	2009	
14	5	2	2	196	52	14	69	1926	286	251	2694

Kommentar: Uden invasion i 1997 udgør gennemsnit 1990-99: 4 fugle.

Hvidvinget Terne, adult, Margrethe Kog, 27. juli 2010. Foto: Peter Nielsen

Efter et rigtigt godt år i 2009 med mindst 251 fugle, var 2010 et mere jævnt år med mindst 14 fugle. Forekomsten var meget vestlig med kun 4 fugle udenfor Jylland.

De første fugle sås som vanligt i starten maj, med 10/5 2 Bøtø Nor (ST). De sidste sås som normalt i starten af september med 2/9 1 1K + 1 ad. Skjern Enge (NJ) om end en meget sen efternøler sås 3/11 1 1K Selbjerg Vejle (NJ), hvor den var sammen med en Fjordterne. Største obs. var 27/8 2 ad. + 1 juv. Hestholm (VJ). Kun fund der er velbeskrevne på DOFbasen medtages her, og derfor er fund af i alt 6 fugle foreløbig udeladt, da de afventer yderligere dokumentation.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Hvidvinget Terne 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	3	4	0	1	0	2	0	2	0	0	2	0	14

Lomvie *Uria lomvie* (yngleforekomst)

Der var ingen tilgængelige oplysninger om lomviens yngleforekomst i 2010.

(Rene Christensen)

Alk *Alca torda* (yngleforekomst)

Ynglebestanden på alkens hovedlokalitet Græsholm (B) blev ikke optalt i 2010, med formodes fortsat at være på omkring 1000 par (Peter Lyngs pers. medd.). På de nye ynglelokaliteter på Nordbornholm (B) ser arten ud til at trives særdeles godt. På de tre lokaliteter den findes på, var der fremgang at spore. Ved Muleklev var bestanden stabil, med 40 par og ved Kongestolen var bestanden steget til ca. 40 par. Den store

overraskelse var Vang/Blåskinsdalen, hvor bestanden steg fra 37 par i 2008 til hele 100 par i 2010. Med den udvikling, der er på Nordbornholm, bliver det spændende at følge den videre udvikling for bestanden her. Det ville derfor være ønskeligt med nye friske optællinger fra Græsholm.

(Rene Christensen)

Tejst *Cephus grylle* (yngleforekomst)

Thomas Bregnballe (DMU/Århus Universitet) og Steen Asbirk (Miljøministeriet) har stillet deres indsamlede materiale fra en landsdækkende optælling af kolonirugende kystfugle til rådighed. Det viser at den danske bestand har det godt og er i fremgang, hvilket kan ses på at Danmarks største koloni på Hirsholmene (NJ), er steget fra 800 – 825 par i 2008 til mindst 1260 par i 2010, og et kvalificeret gæt tyder på måske op til 1500 par på stedet (DOF's nyhedsbrev 16. juni 2011).

Også ved andre kolonier var der sket en fremgang, men dog ikke så markant. Et andet tegn på at arten har det godt er at der er kommet tre nye ynglelokaliteter, alle beliggende i NJ. De nye lokaliteter er Strandby Havn, Ålbæk Havn og Skagen Havn.

(Rene Christensen)

Tejst, Hirsholmene, 14. juni 2010. Foto: Bo L. Christiansen

Lokaliteter med ynglende Tejst i 2005-2010. Manglende værdier angiver at der ikke foreligger data fra lokaliteten det pågældende år.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Deget (NJ)	141 - 150 YP	141 - 150 YP ?		146 - 190 YP	92 YF	230 YP**
Græsholm (NJ)					11 YF	12 YF
Hirsholmene (NJ)	561 - 690 YP	561 - 690 YP ?	800 - 825 YP	1375 YF	1170 YF	1260 YP**
Kølpen (NJ)			5 - 10 YP		15 YF	
Ndr. Rønner (NJ)	45 YP ?	45 YP ?				25 YP ?**
Tyvholm (NJ)			60 - 70 YF		65 YF	300 YF
Østerbyhavn (NJ)	0 - 4 YP ?	0 - 4 YP ?				2 YP**
Strandby Havn (NJ)						0 - 4 YP**
Ålbæk Havn (NJ)						0 - 1 YP**
Skagen Havn (NJ)						3 - 5 YP**
Anholt, Havnen (ØJ)	2 - 4 YP ?	2 - 4 YP ?		9 YF		3 YP**
Gjerrild Klint (ØJ)					5 YF	
Hjelm (ØJ)	0 YP ?	0 YP ?	5 YP	3 YP		3 - 6 YP**
Karlby Klint (ØJ)	*	*			5 YF	*
Kyholm (ØJ)	7 - 10 YP	1 YP ?	1 YP	3 - 5 YP		4 YP**
Lindholm (ØJ)	6 YP?	6 YP?	3 YP			12 YP**
Sangstrup Klint (ØJ)	*	*	21 YP	20 - 25 YP	28 YF	*
Tunø (ØJ)	60 YP	45 YP	52 YP	71 YP		54 YP**
Vandstedet, Samsø (ØJ)	2 YP ?	2 YP ?				2 - 3 YP**
Vejrø (ØJ)	38 YP ?	20 - 25 YP	54 YP	20 - 30 YP		51 YP**
Endelave (SØJ)	9 YP	9 YP	10 YP	10 YP		4 YP**
Hjarnø (SØJ)	0 YP	0 YP	0 YP			0 YP**
Mejlø (F)	3 YP	3 YP	5 - 7 YP			3 YP**
Romsø (F)	2 - 3 YP	2 YP	1 - 2 YP			2 YP**
Æbelø (F)	0 YP ?	1 YP		1 YP	1 YF	
Musholm (VSJ)	25 - 30 YP	14 - 30 YP	27 YP	28 YF	48 YF	22 - 28 YP**
Nekselø (VSJ)	0 YP ?	0 YP ?				0 YP**
Omø (VSJ)						
Reersø (VSJ)	0 YP	0 YP	0 YP			0 YP**
Sejrø (VSJ)	60 - 93 YP	81 - 87 YP	94 YP	103 YP	59 YF	70 - 84 YP**
Sprogø (VSJ)	4 YP	10 - 12 YP	10 - 12 YP			32 YP**
Hesselø (NSJ)	115 YP ?	115 YP ?				117 YP**

* Sangstrup - Karlby Klint 2005: 9 YP, 2006: 15 YP, 2010: 24 YP

** Thomas Bregnballe-Steen Asbirk

YP = ynglepar

Søkonger Alle alle

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Årstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1996	1995	1990	
377	NA	(12)	898	(4074)	(674)	377	NA	13.909	9257	2808	(44.060)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1975-76, 1993 og 1999-2006. Baggrundsstatistik skal tages med nogen forbehold, da senere større år (især rekordåret 2005) ikke indgår i opsummeringen.

Med 377 fugle i 2010 blev der set næsten dobbelt så mange fugle som i 2009 (194). Af de 377 fugle var de 11 fra første halvår, hvor sidste observation var 28/2 1 N Røsnæs (VSJ), og største antal var 14/1 2 Asserbo Strand (NSJ).

Andet halvår startede 14/10 med fugle på 4 lokaliteter, og frem til 25/11 sås 364 af de i alt 366 fugle i andet

halvår. Der var flest fund ultimo oktober til primo november; i alt 280 fugle.

De bedste lokaliteter var: Blåvand (SVJ) 14/10 - 6/11 80 T, flest 23/10 11, Grenen (NJ) 14/10 - 31/12 75 T, flest 10/11 16, Roshage (NJ) 25/10 - 6/11 29 T, flest 1/11 11, Bækbygård Strand (VJ) 26/10 - 11/10 26 T, flest 26/10 18, Hvide Sande (VJ) 24/10 - 21/11 25 T,

flest 25/10 20 og Børstrup Hage (NSJ) 22/10 – 13/11 20 T, flest 22/10 13.

To deciderede indlandsfund nævnes: 19/10 1 R der-

efter SV Egå Engsø (ØJ) og 8/11 1 R Silkeborg Langsø (ØJ).

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Søkonge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	141	71	95	15	0	2	2	7	0	44	0	0	377

Lunde *Fratercula arctica*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	1990	1995	
2010	NA	(22)	41	65	52	17	53	101	100	85	(1736)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1974-76.

Med kun 17 fugle var 2010 det 3. dårligste år nogensinde, kun 2008 med 13 fugle og 2000 med 16 har været ringere. Der var 9 fund fra de indre danske farvande, mens resten blev set langs Vestkysten.

Der var tre fugle fra første halvår, med 17/6 1 SØ Grenen (NJ) som et decideret sommerfund. Fundene fra andet halvår fordelte sig jævnt i perioden 19/9 – 16/11

med i alt 14 fugle. Der var ingen dagsobservationer af mere end en fugl, og kun to lokaliteter havde mere end en fugl: Kikhavn (NSJ) 14/10 1 V og 15/11 1V og Blåvand (SVJ) 25/9 1 S og 22/10 1 SV. Efterårets sidste fund var et af de sjældne fra Østersøen: 16/11 1 1K R Gedser Odde (ST).

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Lunde 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	4	0	3	1	1	0	0	0	0	5	1	0	15

Turteldue *Streptopelia turtur*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1983	1993	1982	
2010	NA	(70)	133	102	53	55	54	297	219	180	(3278)
40	NA	> 2	NA	30	(20)	40	18				

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1971-74 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne, max-antal ynglepar er 1993: 47 par, 1992: 38-44 par og 1999: 29-31 par.

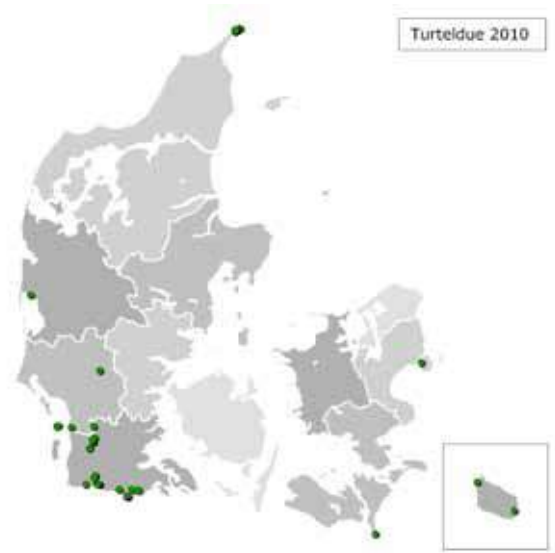
Turteldue, Kannikegårdsvej, Balka, Bornholm, 13. maj 2010. Foto: Steen E. Jensen

Det blev et meget normalt år for Turteldue med 49-55 fugle. Året startede med et sjældent vinterfund: 2/2 1 i have ved Ringkøbing Havn (VJ). I DOFbasen findes kun ét tidligere dansk vinterfund fra vinteren 1999/2000. Første fugle på ynglepladserne ankom til normal tid ultimo april: 24/4 1 sy. Frøslev Plantage (SJ), 25/4 1 sy. Lovrup Skov (SJ) og 28/4 2 sy. Grøngård Plantage (SJ).

I alt 8 omstrejfende fugle blev set uden for yngleområderne i perioden medio maj til medio juni. Flest var der i Skagen (NJ) med 3. I år var der et enkelt sandsynligt ynglefund udenfor SJ: 11/7 1 sy Høllund Søgårdplantage (SVJ). Antallet af indrapperede territoriehævdende fugle i SJ var med 34-40 fugle lidt højere end året før. Lokalteter med mere end 1 syngende var (antal sy.): Frøslev Plantage 6, Grøngård 5, Grøngård Plantage 2, Hønning Plantage 6-10, Lindet Skov 2, Lovrup Skov 1-3, Solvig 2, Stensbæk Plantage 3. Sidste observation fra yngleområderne var 17/8 3 Frøslev Plantage.

Året blev rundet normalt af med 2 fugle i oktober: 15-20/10 1 1K Mandø By (SVJ), 31/10 1 Røjede By (SVJ).

(Poul Ulrik)

Regional fordeling af Turteldue 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	3	1	3	0	0	37-43	0	0	1	0	1	3	49-55

Slørugle *Tyto alba*

Slørugle, Norddjursland, 14. april 2010. Foto: Kent Olsen

Store snemængder i vinteren 2009/2010, som dækkede store dele af landet i ugevis gjorde, at den danske sløruglebestand blev kraftigt reduceret i 2010. Den positive udvikling i sløruglebestanden, der ellers havde været jævnt stigende siden 1998, hvor den landsdækkende registrering af yngleparrerne startede, led for første gang et alvorligt knæk.

En indikation på at kurven denne gang ville knække, var allerede tydelig i det tidlige forår 2010. Overalt i Jylland og på Fyn blev der i vinterens løb indrapporeret døde slørugler, hvoraf størstedelen var døde af sult og kulde. Hovedårsagen til at de fleste slørugler led sultedøden var at mus, som er deres primære fødekilde, var meget svært tilgængelige under et tykt beskyttende snelag.

En efterfølgende kontrol i redekasserne i juni, juli og august bekræftede vores værste anelser, idet langt de fleste redekasser hang tomme og ubenyttede hen. Uglegruppens bestandsopgørelse viste således også, at ca. 9 ud af 10 sløruglepar enten var døde eller forsvundet fra ynglelokaliteten i løbet af vinteren. Kun Bornholm slap nådigt ud af vinteren, og kunne ovenikøbet spore en mindre fremgang fra 4 til 6 par. I alt blev der på landsplan registreret 52 par i Danmark i 2010 mod 492 par i 2009, altså en reduktion af bestanden på ca. 90%.

Bestandsstørrelsen ligger herefter på et niveau svarende til antallet af ynglepar i slutningen af halvfemserne.

(Klaus Dichmann)

Regional fordeling af Slørugle (ynglepar) 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	21	5	9	0	1	5	4	0	0	0	1	6	52

Stor Hornugle *Bubo bubo*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2007	2008	
2010	NA	NA	NA	(24)	(27)	15	(27)	35	34	33	NA

Kommentar: Tabellen viser antal ynglepar. Der mangler oplysninger fra før 1997, som var det år hvor Projekt Truede og Sjældne Ynglefugle startede, samt fra 2009.

Arten udgik af DATSY fra og med 2009, men blev desværre ikke behandlet i årsrapporten 2009 (Christensen & Lange 2010).

Materialet om arten er meget mangelfuldt, efter at den målrettede indsamling af oplysninger er stoppet, ligesom det må formodes at en del iagttagelser hemmeligholdes. Bestanden er formentlig fortsat under spredning, og der er bemærket en tendens til at flere par

nu yngler i skove, hvor de er svære at registrere. Samlet blev der kun rapporteret omkring 15 ynglepar, alle fra Jylland, men det antages at bestanden er noget større og formentlig fortsat er i fremgang. Ved den seneste bestandsopgørelse fra 2008 blev bestanden sat til min. 33 par og formentlig over 50 par (Nyegaard & Grell 2009). Der opfordres til at alle ynglefund indtastes i DOFbasen.

(Peter Lange/Hans Pinstrup)

Regional fordeling af Stor Hornugle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
fugle	3	8	3	4	9	13	0	0	0	0	0	0	39
lokaliteter	2	7	3	3	5	10	0	0	0	0	0	0	30

Mosehornugle *Asio flammeus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	1983	2008	
268	NA	(298)	(308)	(214)	338	268	330	529	527	477	9019

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1974-77, 1988 og 1991-92. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne, max-antal ynglepar er 1979: 12-16 par, 2009: 13 par, 1990: 10-12 par og 1993: 11 par.

Årstotalen blev lav, den laveste siden 2007, hvilket især skyldes meget få fugle fra efteråret. Der var også meget få ynglepar, efter sidste års rekord. Der henvises til DATSY for omtale af yngleførekosten. I første halvår blev der sædvanligvis fundet en stor koncentration af fugle der havde dagrast ved Kystvejsområdet på Amager (KBH), hvor der blev talt op til 32 ved udflyvning (12/1). Uglerne forsvandt dog

tilsyneladende hurtigt fra området, og sidste to cifrede antal var 20/1 10. Der var ingen fund fra dette område i 2. halvår. Fra de øvrige rasteplasser skal nævnes 4/1 8 Fjordparken, Ålborg (NJ) og 21/2 5 Helnæs Made (F). Fra 2. halvår foreligger der ikke en eneste optælling af over to fugle sammen.

(Peter Lange)

Regional fordeling af Mosehornugle 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	42	5	24	17	3	9	38	27	43	18	25	17	268

Perleugle *Aegolius funereus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	1989	1986	
19	NA	(3)	8	7	9	19		19	15	14	(281)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne og derfor undladt. Max. er 1996: 7 sy, 2007: 2-6 y-par, 2000: 3-4 par, 1991: 3 par og 2010: 3-4 par.

Forekomsten er behandlet af DATSY som der henvises til.

(Peter Lange)

Stor Hornugle, Kongerslev, 6. marts 2010. Foto: Christian Andersen Jensen

Natravn *Caprimulgus europaeus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2008	2007	
347	NA	(59)	(138)	191	197	347	239	347	341	323	5760

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-76, 1988-89 og 2004. Forekomst gælder typisk syngende fugle (>95%) og kun få rastenede/trækfugle.

Et lidt bedre resultat end i 2009 med i alt 347 observerede Natravne (beregnet som sum af lokalitetsmax). Da det for denne art oftest kun er hannen, der ses eller høres, og dermed registreres, er det samlede antal Natravne en del højere.

De første kom ret tidligt: 5/5 1 Skagen Klitplantage (NJ), 7/5 1 Tornbakkerimmen (NJ), og 11/5 1 Skagen Klitplantage. Vi skal dog som sædvanligt hen over midten af maj før der kommer rigtigt gang i ankomsten. Udenfor Skagensområdet blev de første ud over ovennævnte fra Tornbakkerimmen: 19/5 1 Læso Klitplantage (NJ), 22/5 1 Katholm Skov (ØJ) og 22/5 1 Christiansø (B).

Arten er fra 2010 med i DATSY og ynglefremkomsten er derfor beskrevet herunder.

Nogle få lokaliteter kunne fremvise lok.max >10: 19/6 11 Borris Hede (VJ), 22/6 13 Tranum Klitplantage (NJ), 19/7 13 Gludsted Plantage (ØJ) og 28/7 11 Skagen Klitplantage (NJ).

De sidste syngende var: 31/7 2 Tversted Plantage (NJ), 4/8 1 Lodskovvad Mile (NJ), 7/8 4 Hovborg Plantage (SVJ) og 9/8 til 27/8 2, i sidste del af perioden dog kun 1, Klelund Plantage (SVJ). Årets sidste observationer skal vi helt hen i oktober efter: 2/10 1 Ertholmene (B),

Natravn, Christiansø, 22. maj 2010. Foto: Bo L. Christiansen

2/10 1 Sølsted Mose (SJ), 3/10 1 død Neble (ST) og 13/10 1 RI Gedser Odde (ST).
I alt blev arten registreret på 136 lokaliteter. Heldigvis

registrerer en del observatører også hvis der ingen (=0) Natravne er set på mulige ynglelokaliteter.

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Natravn 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	145	72	31	36	9	20	0	3	8	8	6	9	347

Isfugl *Alcedo atthis* (yngleforekomster)

I 2010 blev der kun indrapporteret få ynglepar af Isfugl: 6 sikre og 11 mulige. Dette var en tilbagegang i forhold til 2009, hvor der blev indrapporteret 24 sikre og 34 mulige ynglepar. En mulig forklaring på tilbagegangen var den kolde vinter, hvor mange vandområder frøs til, og Isfuglens muligheder for at søge føde dermed blev kraftigt indskrænket. Dog var der i stil med tidligere år lokaliteter med sommerobservationer af Isfugl, hvoraf nogle meget vel kunne dække over ikke-rapporterede ynglepar.

Der blev indrapporteret flest ynglepar i Sydøstjylland (2 sikre og 3 mulige).

(Tina Høeg Hansen)

Isfugl, Frederiksdal, 3. januar 2010.

Foto: Finn Carlsen

Regional fordeling af Isfugl 2010 (ynglepar)

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Sikre ynglepar	1	1	0	1	2	0	0	0	0	1	0	0	6
Mulige ynglepar	0	0	0	2	3	1	0	0	2	2	1	0	11

Biæder *Merops apiaster*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1999	2000	1992		
2010	49	NA	(4)	19	29	42	49	39	72	83	61	(974)
0	NA	< 1	< 1	> 1	3	0	2	-	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Flest par er registreret 1998: 3-7 par, 2000: 4-6 par og 2003: 4-6 par.

I 2010 blev der observeret cirka 45-49 Biædere, hvilket var lidt færre end i 2009. De fleste af observationerne fandt sted i Nordjylland, Sydvestjylland og på Fyn. Der blev dog observeret Biædere i hele landet med undtagelse af Sydøstjylland, Vestsjælland og Nordsjælland. Ifølge DATSY blev der i lighed med i 2009 ikke fundet tegn på ynglende Biædere i 2010.

Årets første observation af Biæder fandt sted 28/4 1 Issehoved (ØJ). Endnu en Biæder blev observeret 29/4 1 Tontoft Nakke (SJ), hvorefter de næste fugle blev observeret fra 13/5 og fremefter. Årets største forekomster var 27/5 8 Blåvands Huk (SVJ) og 5/6 10 Flyvesandet (F). Efter 24/6 var der kun to observationer: 15-16/7 1 Grenen (NJ) og 24-28/8 3 Bødkermosen (ST).

(Tina Høeg Hansen)

Regional fordeling af Biæder 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	6-8	1	9-10	1-2	0	7	12	0	2	0	3	4	45-49

Hærfugl *Upupa epops*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1997	1996	2003		
2010	19	NA	(16)	23	27	20	19	21	43	41	41	(831)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76.

Hærfugl, Hanstholm, 7. oktober 2010. Foto: John Kyed

Regional fordeling af Hærfugl 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	1	2	4	1	2	0	2	3	2	0	2	0	19

Der blev indrapporteret 19 Hærfugle i 2010, hvilket svarede til gennemsnittet for det sidste årti. Årets første observation af Hærfugl fandt sted ultimo marts: 26/3 1 Røsnæs (VSJ). Derefter blev der observeret Hærfugl i samtlige måneder til og med november. Langt de fleste observationer af Hærfugl var 1-dags observationer. Derudover var der én 2-dages observation, og tre observationer på 5 dage eller derover. Årets sidste observation var 7/11 1 Yderby Lyng (VSJ). Observationerne af Hærfugl 10/5 1 Klydesøreservatet, Vestamager (KBH) og 19/5 1 Vestamager (Kalvebod Fælled) (KBH) var sandsynligvis af samme fugl, som havde strejft rundt i området i det pågældende tidsrum. Observationerne af Hærfugl fra Rovsthøje (SVJ) og Vester Nebel put and take søer (SVJ) i perioden 17-21/8 gjaldt alle en Hærfugl, som blev observeret ved en landejendom i Ølufvad (SVJ). Hærfuglen fra Klovsig Nørre Plantage (VJ) 16/6-19/7 havde rastet i området i flere uger, og den havde formentlig benyttet en stærekasse som overnatningsplads. Hærfuglen blev sluppet løs 19/7 efter at have været fanget i en staldbygning, og blev ikke set siden.

(Tina Høeg Hansen)

Blæder, Bødkermosen, 25. august 2010. Foto: Per Schiermacher-Hansen

Vendehals *Jynx torquilla*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1980	1982	
218	NA	(193)	(370)	(143)	169	218	188	533	517	467	(7717)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-73, 1975-76, 1988 og 1991. Ynglefugleoplysninger er meget mangelfulde og derfor undladt. Max-antal ynglepar er fra 1974: 25-30 par, 1988: 23-29 par og 2003: 7-25 par.

Der blev indberettet 218 Vendehalse mod 161 i 2009 og 261 i 2008. Altså et normalt år.

Den første blev hørt 18/4 1 Korshage (VSJ) til normal tid. De næste var 20/4 1 Fynshoved (F), 21/4 1 Ejstrup (SØJ) og 21/4 1 Karensby Bakker (ST). Over halvdelen blev set i forårsperioden.

Der blev indrapporteret 9-21 ynglepar mod sidste års 9-22 ynglepar. I år fordelt på NJ 0-1 par, ØJ 0-1, VJ 8-9, SJ 0-2, SVJ 1-4, SØJ 0-2, NSJ 0-1, B 0-1. De sandsynlige par dækker over par set i yngletiden samt syngende hanner på egnede steder. Arten træffes i dag hovedsagelig ynglende i Midtjylland.

På Borris Hede fandtes 7 par i redekasser, og her blev 53 unger ringmærket (Se DATSY).

Efterårstrækket indledtes den 15/8 med fund på hele 6

lokaliteter: Aflandshage (KBH), Sækken (KBH), Yderby (VSJ), Gedser Odde (ST), Ibsker (B) og Raghhammer (B), alle steder en fugl. Det varede ved med daglige obs. til 18/9.

De sidste blev set 30/9 1 Lejsø (VSJ), 2/10 1 RI Klintholm Havn (ST) og 9/10 og 14/10 1 Blåvands Huk (SVJ), hvilket var et meget sent fund.

Der blev ringmærket 1 Vendehals på forårstrækket (Gedser Odde) og 9 på efterårstrækket (heraf 2 på Anholt, 2 på Gedser Odde og 3 Blåvands Huk).

I Midtsverige følges et redekasseprojekt med besøg og ringmærkninger. I 2010 indgik 994 redekasser med 48 ynglepar. Der blev ringmærket 334 unger og 56 gamle fugle. Se [http:// www.arbinger.se](http://www.arbinger.se).

(Leif Novrup)

Vendehals, Skagen, 2. maj 2010. Foto: Knud Pedersen

Regional fordeling af Vendehals 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	27	27	17	8	1	10	15	19	25	19	31	19	218

Lille Flagspætte *Dendrocopus minor*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2009	1998	
349	NA	(31)	(57)	83	(104)	349	126	349	191	167	2868

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1988-89 og 2002. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne fra år til år og derfor undladt. Max-antal ynglepar er 1998: 64-74 par.

Med 349 rapporterede fugle var der tale om en klar rekord, idet der næsten var tale om en fordobling af antallet fra 2009. Lille Flagspætte blev iagttaget i alle landsdele på nær VJ. I 2009 blev arten ikke meldt fra 4 landsdele. De helt markante fremgange i rapporteringen var i NSJ og KBH. Mindre nedgange blev dog registreret i ST og B.

Antallet af rapporterede ynglepar var også klart opadgående. Der findes givet betydeligt flere par i landet end det i skemaet angivne, men meget tyder dog også på, at mange af de territoriehævdende fugle er enlige hanner. Arten blev dog ikke rapporteret ynglende i nye landsdele. Langt hovedparten blev fundet i NSJ med

24-25 par, hvor af de 17 par var fra Grib Skov, hvilket var en klar fremgang fra 6-8 par i 2008 og 9-11 par i 2009. Herefter fulgte KBH med 4 par.

Et par træfugle på usædvanlige lokaliteter skal også nævnes: 6/5 1 Grenen (NJ) og 7/11 1 Højsande, Læsø (NJ).

Der gøres opmærksom på, at antallet af fugle i skemaet ikke er det reelle antal forskellige fugle, men summen af antal forskellige rapporterede på enkeltdage. Således drejer 10 fugle fra NJ sig reelt om 3 forskellige individer.

(Hans Christophersen)

Regional fordeling af Lille Flagspætte 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	10	0	1	2	0	17	2	5	100	163	8	41	349

Lille Flagspætte, Vaserne, 18. april 2010. Foto: Helge Sørensen

Sortspætte, Bommerlund Plantage, 2010. Foto: Klaus Dichmann

Grønspætte *Picus viridis*

Grønspætte indgik i 2009 for første gang i Årsrapporten grundet tendens til vigende forekomst i landet. Denne nedgang understregedes i 2010, idet der var tale om en nedgang i antallet af rapporterede fugle på hele 27%. Antallet af Sortspætte i DOFbasen var i 2010 større end antallet af Grønspætte, hvilket må være første gang nogensinde.

Årsagen til nedgangen er fortsat ukendt, men den gjorde sig gældende i alle egne af landet. Mest markant var det i den østlige del af Jylland (33%) samt på Fyn (36%). Sidstnævnte meldte ellers om en positiv trend i 2009. Mest stabilt ser det ud til at have været i Sønderjylland (nedgang på 15%).

Som i 2009 var der kun ganske få sikre ynglefund. Skønt det reelle antal ynglefund var væsentligt større end det i skemaet angivne (hovedparten af fuglene regnes for potentielle ynglefugle), var der blandt de sikre ynglefund også en klar nedgang fra 24 i 2009 til 15-18 i år. Flest par blev rapporteret fra NJ (5-7 par) og SJ (4 par). De største koncentrationer var Rold Skov (NJ) med 2-4 par og Trehøje Golfbane (VJ) med 2-3 par. Det skal de kommende år blive spændende at se, om arten kan knække den negative kurve eller om der findes en forklaring på den faldende bestand.

(Hans Christophersen)

Regional fordeling af Grønspætte 2010. Antal fugle (øverst) og antal ynglepar (YP).

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010 fugle	178	89	58	96	99	127	72	0	0	0	0	0	719
2010 YP	5-7	2-3	1	1	1	4	1	0	0	0	0	0	15-18

Sortspætte *Dryocopus martius*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1988	1983	1981	
45	NA	(62)	97	(65)	(39)	45		133-163	102-111	101-111	-

Kommentar: Tabel omhandler kun antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1975-76, 1978, 1990, 1998, 2000, 2002-03, 2004 og 2006

Der var en pæn fremgang i antallet af rapporterede fugle på knap 20% i forhold til 2009. Det er dog vanskeligt at sige noget sikkert om forekomsten, da en stor del af rapporteringerne i DOFbasen sandsynligvis drejede sig om de samme fugle, der rapporteredes gentagne gange. F.eks. drejede 90% af de 95 rapporterede fugle fra Vestsjælland sig nok om de samme fugle fra Korshage-området.

En stigning i antallet af rapporterede ynglepar skyldes for en stor del en stabilisering af bestanden i Grib Skov

(NSJ) på 6-10 par og en mere grundig eftersøgning efter arten i Rold Skov (NJ), hvilket resulterede i 7-12 par. Bestanden kan dog også her være ved at stabilisere sig efter nogle års tilbagegang. Sortspætten synes nu definitivt at være forsvundet fra Bornholm, ligesom der heller ikke var fund fra Fyn og Lolland-Falster.

(Hans Christophersen)

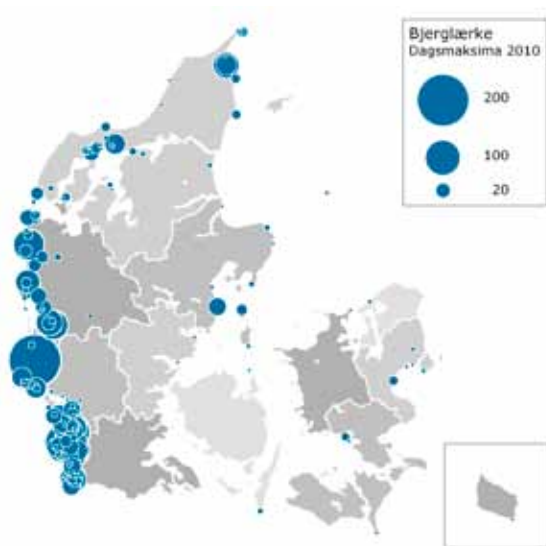
Regional fordeling af Sortspætte 2010. Antal fugle (øverst) og antal ynglepar (YP).

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010 fugle	89	12	18	184	28	179	0	95	105	265	34	0	1009
2010 YP	10-15	0	0	4	2	4	0	3	3	10-14	0	0	36-45

Bjerglærke *Eremophila alpestris*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1997	1995	1994	
4242	NA	(1289)	(866)	(5545)	(2574)	4242	NA	6956	5500	5359	(50.487)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-72, 1974-76, 1988-93 og 1999-2007.

Med over 4000 fugle blev forekomsten pænt over gennemsnittet. Som sædvanlig var den en vest- og nordjysk specialitet, hvorimod arten var ganske sjælden i hele Østdanmark.

De største tal fra første halvår var 6/1 96 Gl. Hviding Forland (SVJ), 9/1 120 Juvre Enge, Rømø (SJ) og 10/4 78 Bøvling Fjord (VJ). Forårets sidste blev 8/5 10 Sidselbjerg (VJ) og 11/5 1 Grenen (NJ).

Efterårets første blev set 24/9 1 Grenen + 4 Saltvandsøen (SJ), og fra 27/9 var der daglige observationer.

2. halvår største tal var: 22/10 200 Filsø godsmarker (SVJ) og samme dag 75 Ballum Sluse (SJ) samt 10/11 70 Skjern Enge (VJ). Den største flok uden for Nordjylland og den jyske vestkyst var 31/1 29 Kysing Næs (ØJ).

(Peter Lange)

Regional fordeling af Bjerglærke 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	388	956	1741	56	2	1065	5	1	14	2	11	1	4242

Bjerglærke, Grenå Havn, 18. December 2010. Foto: Kent Olsen

Hedelærke *Lullula arborea*

Hedelærken blev registreret i alle måneder og fordelt over hele landet. Sjælland og Fyn stod for de fleste af trækobservationerne, mens Nord-, Vest- og Østjylland var kerneområderne for ynglende Hedelærker. Med 2737 fugle lå totalantallet i år på kun lidt over halvdelen af antallet fra 2009. Antallet af registrerede ynglepar var dog ca. tre gange så høj som sidste år. Den bedste ynglelokalitet var Rold Skov (NJ) med 35 par, efterfulgt af Feldborg Plantage (VJ) med 6-9 par og Borris Hede (VJ) med 5-8 par. Flest syngende fugle indberettedes 22/3 12 Melby Overdrev (NSJ), 1/5 6 Sepstrup Sande (ØJ) og 19/6 8 Klelund Plantage (SVJ).

65 % af alle registrerede fugle var trækobservationer. Forårstrækket med i alt 827 fugle foregik i perioden 28/2-13/6 og kulminerede medio til ultimo marts. De største trækobservationer på en dag var 17/3 58 N Feddet (ST) og 25/3 61 Ø Gilbjerg Hoved (NSJ). Efterårstrækket med i alt 967 fugle foregik i perioden 11/9-30/11 og kulminerede ultimo september til ultimo oktober. De største observationer på en dag var 6/10 22 S Blåvands Huk (SVJ), 25/10 158 Kongelundsområdet (KBH) og 30/10 41 SV Gulstav (F).

(Ursula Burmann)

Regional fordeling af Hedelærke 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Fugle	228	64	171	128	26	83	441	138	762	330	318	48	2737
Ynglepar	49-50	19-28	0	17-20	1-4	2	0	0	0	5	3-6	0	94-115
Syngende fugle	52	25	34	52	7	6	0	3	0	18	9	3	209
Lokaliteter med syngende/ynglende fugle	40	17	18	34	4	6	0	3	0	6	5	3	136

Toplærke *Galerida cristata*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1980	1978	
2010	NA	562	(390)	(84)	11	12	9	715	705	676	5035
1	NA	85	(88)	(28)	4	1	2	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Toplærke er første gang med i Årsrapporten i 1978. Der mangler årstotaler fra 1988-90 og 1992. Største yngleforekomster er indrapporteret fra 1984: 119 par, 1986: 109 par og 1985: 107 par.

Med i alt 12 fugle var der fremgang at spore efter sidste års bundrekord. Danmarks eneste ynglepar i Hirtshals, fik mindst to unger i 2010. Som maksimum blev der set 6 fugle i Hirtshals i efteråret.

Uden for Hirtshals var der flg. obs: 13/5 1 R-V og sy. Hellebæk Avlsgård (NSJ), 6-9/6 1 Grenen (NJ), 17/6 1 set og hørt Billund (SVJ), 18/6 1 sy. Strandby (NJ),

20/6 1 fu. Thyborøn (VJ), 15/8-11/10 1 Fyldområde Rønne Havn (B).

Kun fund med beskrivende note eller anden form for dokumentation er medtaget.

(Peter Lange)

Rødrygget Svale *Cecropis daurica*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2003	2007	2009	
2010	3	< 1	> 1	3	8	7	8	16	16	13	132

Årets total blev på 7 fugle, og således tæt på gennemsnittet for det seneste tiår. Alle fund nævnes:

26/4 1 Gilbjerg Hoved (NSJ), 1/5 1 Vandet Sø (NJ), 2/5 1 Dovns Klint (F), 4/5 1 Ellesøen (KBH), 5/5 1 Dovns Klint (F), 29/5 1 Ballum Forland (SJ), 8/6 1

Grenen (NJ). Fundene ved Dovns Klint drejede sig om to forskellige fugle ud fra forskelle i dragtkarakterer.

(Peter Lange)

Rødrygget Soale, Grenen, 8. juni 2010. Foto: Knud Pedersen

Storpiber *Anthus richardi*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1994	2003	1988	
17	12	> 1	12	28	28	17	28	65	51	50	722

Efter det pæne resultat i 2009 var der en markant tilbagegang til langt under gennemsnittet i 2010, og det laveste resultat siden 2004. Som sædvanligt var det Sydvestjylland der kunne fremvise de fleste, og dermed tegnede sig for over en tredjedel af de observerede Storpibere. Igen var alle observationer fra efteråret med 4 i september, 10 i oktober, og 3 i november. De første blev 12/9 1 Vest Stadil Fjord (VJ) og 20/9 1

Faxe Ladeplads (ST). Kulmination lå igen i slutningen af september og første halvdel af oktober. De sidste var 6/11 1 Kronborg (NSJ), 6/11 1 Blåvands Huk (SVJ) og 7/11 1 Stige Ø (F). Der var ingen observationer af mere end 1 fugl, og den bedste lokalitet var Blåvands Huk med i alt 5 observationer, ingen andre lokaliteter havde mere end 1.

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Storpiber 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	2	2	6	0	0	0	1	1	1	2	1	1	17

Markpiber *Anthus campestris*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1985	1983	1981	
7	NA	(39)	76	(36)	18	7	16	115	110	90	(1482)
0-1	NA	NA	(16)	14	6	4		-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972-76 og 1997. Tre største år for yngleforekomst er 1982: 26-33 par, 1989: 29-31 par, 1998-99: 18-24 par.

Med kun 7 observerede fugle blev årets resultat det ringeste nogensinde og langt under gennemsnittet. Der er kun rapporteret 1 muligt ynglefund, se nærmere omtale under Truede og Sjældne Ynglefugle. Alle fund nævnes: 29/4 1 Køge Sydstrand (KBH), 30/4 1 Buse-

marke (ST), 29/5 og 7/6 1 Anholt (ØJ), 3/6 1 Jægerspris Skydeterræn (NSJ), 4/6 1 Velling (VJ) og 5/6 - 6/6 1 Melby Overdrev (NSJ).

(Ole Jensen)

Rødstrubet Piber *Anthus cervinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1991	1992	1994	
63	NA	(79)	137	184	65	63	60	355	307	260	(4237)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-73 og 1975-76.

Med i alt 63 observerede fugle blev det et resultat meget tæt på de seneste 10 års gennemsnit, og det bedste år siden 2006. Årene op til og med 2000 kunne dog udvise langt bedre resultater. Foråret gav i alt kun 6 fugle, heraf de 4 alene fra Nordjylland. De første blev 3/5 1 Klydesøen (KBH) og 5/5 1 Agerø (NJ). Forårets sidste var 21/5 1 hhv. Brovanderne (NJ), Grenen (NJ), Nordby (NJ) og Skagen By (NJ), her er formodentlig tale om den samme fugl, måske 2 fugle.

2. halvårs første viste sig 19/8 1 Gadeby (B), 22/8 1 Saksfjed (ST), 31/8 1 Gedser Odde (ST) og 31/8 1 Dueodde (B) som også var de eneste i august. September gav 31 fugle, heraf flest fra Bornholm med 10 fugle. I oktober blev det til 21 og i november kun 1 enkelt. De sidste blev 24/10 1 Mandø (SVJ) og 6/11 1 Fornæs (ØJ). Kun 3 lokaliteter kunne vise mere en fugl pr. observation: 13/9 og 17/9 2 Dueodde (B), 23/9 2 Omø Mose (VSJ) og 2/10 samt 4/10 2 Rønæs (VSJ).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Rødstrubet Piber 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	4	0	4	2	0	1	2	8	12	0	12	18	63

Skærpiber *Anthus petrosus* (yngleforekomst)

Der er i ynglesæsonen 1/5-15/8 meldt om observationer fra 11 lokaliteter af i alt 52 fugle. Mere end 1 fugl blev set på 7 lokaliteter: 17/5 2 YF Deget (NJ). 18/5 9 YF Græsholm (NJ), 30/5 2 YF (1 YP) Fovrfeldtbækkens Udløb (SVJ), 4/6 og 13/6 2 Hirsholmene (NJ), 9/6 20 YF (10 YP) Nordre Rønner (NJ) og 7/8 3 Hvide Sand Havn (VJ).

(Ole Jensen)

Skærpiber, 2010.

Foto: Klaus Dichmann

Bjergpiber *Anthus spinoletta*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2003	2009	2008	
2010	0	0	< 1	52	378	378	383	672	595	496	4676

Kommentar: Første find er fra 1989.

Oven på det høje antal i 2009 kan 378 observerede Bjergpibere synes lavt, men det er dog et meget normalt antal og ganske tæt på de seneste 10 års gennemsnit. En meget stor del af fuglenes sås i Nordjylland, og samlet set blev over 2/3 af observationerne gjort i årets 1. halvår. De største observationer i 1. halvår var (>10): 2/1 14 Vesløs/Arup Vejle (NJ), 3/1 10 Dødeå Enge (ØJ), 3/1 13 Ribe Østerå (SVJ) og 4/1 27 Klostermølle (SØJ). Halvårets eneste observation med mere end 1 fugl efter januar blev 30/4 6 Værnengene (VJ), denne var også foråret sidste.

Efteråret første kom 3/10 1 Tryggvælde Å udløb (KBH) og 4/10 1 Toftum Enge (SJ). De største observationer i efteråret blev (>5): 4/11 6 Grenen (NJ), 16/11 29 Østlige Vejler (NJ) og 17/11 5 Hestholm (VJ). Udenfor november blev det kun til 3 observationer med mere end 1 enkelt fugl: 4/12 3 Hornbæk Enge (ØJ), 9/12 2 Enge ved Odense Å udløb (F) og 12/12 3 Ribe Østerå (SVJ).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Bjergpiber 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	53	12	23	89	56	0	15	2	11	0	8	0	269
2. halvår	49	5	5	18	0	4	6	0	7	15	0	0	109
total 2010	102	17	28	57	56	4	21	2	18	15	8	0	378

Sortrygget Hvid Vipstjert *Motacilla alba yarrellii*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2001	2004	2007	
2010	NA	(2)	15	31	70	78	72	106	90	78	(1236)
1	-	-	-	-	2	1	2	-	-	-	

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar (incl. hybridpar). Der mangler årstotaler fra 1973-1979.

Et meget jævnt år for arten med et resultat lidt over de foregående 10 års gennemsnit, og markant over de dårlige resultater i 2008 og 2009. Nogle af de 78, der indgår i totaltallet kan være gengangere. De første blev set 17/3 1 Værnengene (VJ), 23/3 2-3 Skagen (NJ) og 24/3 1 Møgelbjerg Mark (NJ). Antallet af observationer toppede i slutningen af marts og begyndelsen af april og efter udgangen af maj blev det kun til 6 observationer af 7 fugle resten af året, de

sidste blev: 22/8 1 Grønningen (SVJ), 29/8 2 Strødamområdet (NSJ) og 3/10 1 Grønningen. Det gav en månedsfordeling med 24 i marts, 30 april, 16 maj, 1 juni, 2 juli, 4 august og 1 oktober. Ingen af årets observationer var på mere end 2 fugle. Der er kun registreret et enkelt ynglepar, idet 1 han sås 26/5 og 29/5 ved rede ved Hejresøen, Vestamager (KBH).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Sortrygget Hvid Vipstjert 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	19	10	9	5	0	6	3	2	10	10	4	0	78

Gulhovedet Gul Vipstjert *Motacilla flava flavissima/lutea*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1995	1986	1987	
2010	NA	(2)	8	6	6	10	7	13	12	12	217

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1974-1979.

Med i alt 10 fugle blev 2010 et af de bedste år, kun 2006 har de sidste 10 år været på samme niveau. Alle fund nævnes: 17/4 og 17/7 1 Falbækvej marker (VJ), 25/4 1 Kongeå slusen (SVJ), 30/4 1 Horn Sø (VJ), 1/5 1 Arup Vejle (NJ), 3/5 1 Pallisbjerg (VJ), 6/5 1 Skænken Sø (VJ),

10/5 1 Ulvedybet (NJ), 27/5-4/6 1 Aså (NJ) og 25/6 1 Gammel Frederikskog (SJ). Observationerne ved Aså drejede sig om en syngende og territoriehævdende han.

(Ole Jensen)

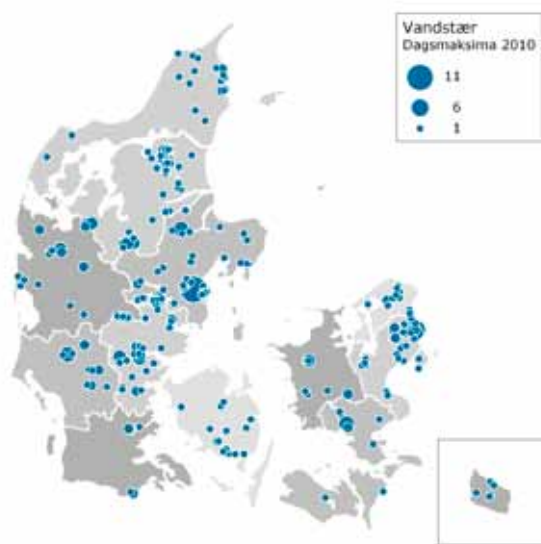
Vandstær *Cinclus cinclus*

Forekomsten var fortsat ret ringe på mange af lokaliteterne, og der var kun få egentlige optællinger, hvor observatøren har gået langs vandløbsstrækningen. Første halvårs største antal var 7/1 11 Århus Å fra Harlev Mølle til Edslev Mølle (ØJ) – en strækning på ca. 6 km. vandløb. Herudover var max. 8/1 6 Rådvdamm (KBH)

og 14/3 5 Guldbækken (NJ). Forårets sidste var 11/4 1 Mølleåen (KBH), 11/4 1 Vest Stadil Fjord (VJ) og 21/5 1 Stavehøl (B) – sidstnævnte kan være en mulig ynglefugl. Der var lige som i 2009 kun et enkelt sikkert ynglepar – se DATSY herom.

Efterårets første fund var 3/10 1 Holstebro (VJ) og 11/10 1 Mølleåen ved Raadvad (KBH). Herefter var der fund fra mange lokaliteter. Efterårets største tal var alle fra Mølleåen, hvor der ved flere lejligheder blev talt 6 fugle fra Raadvad til Strandmøllen (KBH). På flere af de klassiske lokaliteter, f.eks. Grejsdalen (SØJ), Lystrup Å (ØJ) og tildels Århus Å, var der meget få fund, især i 2. halvår. Årsagen hertil kendes ikke.

(Peter Lange)

Vandstær, Hald Sø, 18. januar 2010. Foto: Tonny Ravn Kristiansen

Regional fordeling af Vandstær 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	114	30	18	53	69	8	15	15	60	19	10	4	415
2. halvår	61	18	16	22	33	9	13	4	39	12	14	3	244
Total	175	48	34	75	102	17	28	19	99	31	24	7	659

Sydlig Nattergal *Luscinia megarhynchos*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2006	2004	2005	
2010	7	1	2	2	7	6	7	11	10	7	128

Der blev registreret 6 fugle på 6 lokaliteter i perioden 30/4-5/6 mod ingen fugle i 2009 og 10 fugle i 2008. Alle nævnes her: 30/4-2/5 1 sy. Skagen By (NJ), 1/5-18/5 1 sy. Kongelundsstrand (KBH), 13/5 1 sy. Mande-

marke Haver (ST), 16/5 1 R Christiansø (B), 4/6 1 sy. Kongshoved (SJ) og 5/6 1 RI Gedser Odde (ST).
(Arne Bo Larsen)

Sydlig Blåhals *Luscinia svecica cyanecula*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2010	2006	
195	NA	0	< 1	3	(89)	195	112	195	186	163	-

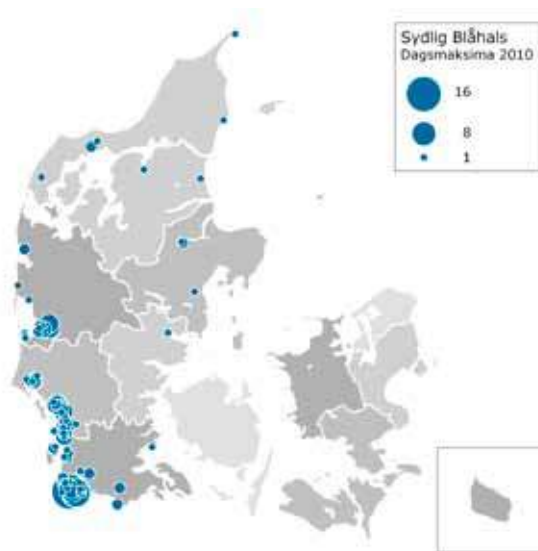
Kommentar: Tabel omfatter territoriehævdende fugle. Tidligere ynglefugl i 1800-tallet, første ynglefund efter 1970 er fra 1992. Der mangler årstotal fra 2003.

Ikke race-bestemte Blåhalse inden for de kendte yngleområder for Sydlig Blåhals i Sønderjylland og Vestjylland er behandlet som Sydlige Blåhalse.

Arten ser ud til at brede sig mod nord i landet, idet der i år var flere veldokumenterede fund i både Nord- og Østjylland, ligesom den optrådte på flere lokaliteter i Vestjylland.

Der blev registreret 195 fugle mod 163 i 2009 og 104 i 2008 (sum af lokalitets max.) i perioden 23/7-21/8. Heraf var der 166 territoriehævdende/syngende fugle på 74 lokaliteter, fordelt på 67 (SJ), 62 (SVJ), 1 (SØJ), 27 (VJ), 3 (ØJ) og 6 (NJ). Flest var der (lokalitets max. >6): 30/3 8 sy. Rudbøl Kog og Sønderkog (SJ) og 29/4 11 sy. Magisterkog (SJ). Det første fund var 27/3 1 R Røjede Enge (SVJ) og det sidste fund var 28/8 1 Gl. Hviding Engso (SVJ).

(Arne Bo Larsen)

Sydlig Blåhals, Rudbøl, 3. juli 2010. Foto: Klaus Dichmann

Sydlig Blåhals, Tøndermarsken, 24. April 2010. Foto: Johnny Madsen

Regional fordeling af Sydlig Blåhals 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	8	29	74	3	1	80	0	0	0	0	0	0	195

Nordlig Blåhals *Luscinia svecica svecica*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1980	1997	1995	
2010	NA	(73)	166	(136)	81	85	80	300	265	244	(4240)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76 og 1991.

Ikke race-bestemte Blåhalse uden for de kendte yngleområder for Sydlige Blåhals i Sønderjylland og Vestjylland er behandlet som Nordlige Blåhalse.

Der blev registreret 85 Nordlige Blåhalse i år mod 41 i 2009 og 42 i 2008. Det store antal skyldes en enkelt god dag på Christiansø.

Forårets forekomst indledtes med maner, med 8/5 2 han Bro Odde (B), 2 Salthammer (B) og 45 Christiansø (B), som også blev årets største indberetning. Hoved-

parten af indberetningerne var fra primo og medio maj. Forårets sidste var meget sent 27/6 1 han 2K RI Grenen (NJ), fuglen blev også set i området 28/6.

Efterårets fund var: 27/8 1 1k han og 1 ad hun begge RI Grenen (NJ), 12/9 1 hun Rønne (B), 18/9 1 Vestskov (KBH), 21/9 1 hun Galløken (B) samt 22/9 1 og 24/9 1 1K begge Christiansø (B).

(Arne Bo Larsen)

Regional fordeling af Nordlig Blåhals 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	15	2	3	0	0	0	0	0	1	0	7	51	79
2. halvår	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	6
Sum	17	2	3	0	0	0	0	0	2	0	7	54	85

Sortstrubet Bynkefugl *Saxicola torquata* (yngleforekomst)

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	2009	2008	
2010	NA	0-2	NA	(9)	25	59	33	59	53	47	-

Kommentar: Tabel omhandler antal ynglepar. Rapportgruppens materiale er mangelfuldt fra de tidlige år

Der blev indberettet 45-59 ynglepar mod 50-53 ynglepar i 2009 (diverse indtastninger af observationer med YF-kode og par med unger er omregnet til antal par) fordelt på ca. 32 lokaliteter. De bedste lokaliteter var Frøslev Mose (SJ) 4-5 par og Blåvands Huk (SVJ) 3 par. Forårets første større forekomst var 26/4 8 ynglefugle

Frøslev Mose (SJ). Den sidste større observation var 4/9 10 ynglefugle Melby Overdrev (VSJ). Med kun 10 fund i januar, et i februar og 2. halvårs sidste fugl 24/11 blev vinterforekomsten under vanlig standard.

(Arne Bo Larsen)

Regional fordeling af Sortstrubet Bynkefugl 2010 (ynglepar)

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Ynglepar	18-20	4	7-11	2	1	11-17	0	0	0	2-4	0	0	45-59

Grønlandsk Stenpikker *Oenanthe oenanthe leucorhoa*

Der var ingen godkendte fund. Kun fugle bestemt i hånden medtages i årsrapporten.

(Arne Bo Larsen)

Ringdrossel *Turdus torquatus*

Der var indberettet to sene forårsfund: 4/6 1 3K+ han og 1 2K+ Grenen (NJ), den næste observation var 20/9 4 S Nordmandshage (NJ).

(Arne Bo Larsen)

Vindrossel *Turdus iliacus*

Der var enkelte sommerfund i 2010: 3/6 1 2K+ RI Ellekrattet (NJ), 5/6 1 2K+ RI og 1 2K+ sy. Grenen (NJ), 16/6 1 2K+ sy. Grenen (NJ), 27/6 1 2K og 1 3K+ RI Gre-

nen (NJ). Der var ikke nogen tegn på yngel. Den første observation i efteråret var fra 12/9.

(Arne Bo Larsen)

Flodsanger *Locustella fluviatilis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1995	1992	2003	
2010	8	2	(6)	15	11	11	11	34	25	21	(361)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1989.

2010 bød på 11 fugle fordelt på 11 lokaliteter, hvilket var en let stigning i forhold til sidste år. Der var ingen observationer i den vestlige og sydlige del af Jylland og på Fyn. Selvom to Flodsangere i Østjylland opholdt sig på lokaliteterne i længere tid, var der ingen tegn på yngleaktivitet. Alle observationer nævnes: 12/5 og 13/5 1 Christiansø (B), 13/5 1 sy. Rønne (B), 21/5-6/6 1 sy. Søborg Sø (NSJ), 6/6 1 sy. Snogebæk (B), 8/6 1

sy. Holmegårds Mose (ST), 11/6 1 sy. Svaneke Fyr (B), 24/6-28/6 1 sy. Nørrekær Enge ved Alling Å (ØJ), 27/6-21/7 1 sy. Tebbestrup Kær (ØJ), 30/6 og 2/7 1 sy. Bolle og Try Enge (NJ), 20/7 1 sy. Lindenberg Ådal (NJ) og 22/9 1 Saksfjed Inddæmning (ST).

(Ursula Burmann)

Savisanger *Locustella luscinioides*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1989	2009	1988	
2010	26	(7)	26	26	22	24	25	50	41	40	(866)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1973 og 1975-76.

Med 24 fugle på 20 forskellige lokaliteter lå antallet kun lidt over gennemsnittet fra de sidste 10 år. Der indberettedes 5 ynglepar fra Magisterkogen (SJ). Øvrige lokaliteter, hvor syngende fugle opholdt sig i længere tid, var: 30/4-27/6 1 Fredmosen (F), 9/6-23/6 1 Faxe Ladeplads (ST), 16/6-1/7 1 Skænken Sø (VJ)

og 13/7-2/8 1 Bøtø Nor (ST). De første observationer var: 24/4 og 25/4 1 sy. Magisterkogen samt 26/4 1 sy. Ribe Østerå (SVJ). De sidste observationer var: 7/8 1 sy. Magisterkogen, 7/8 1 sy. Vorup Enge (ØJ) og 11/8 1 sy. Brabrand Sø (ØJ).

(Ursula Burmann)

Regional fordeling af Savisanger 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	2	1	1	2	0	6	2	2	2	0	6	0	24

Drosselrørsanger, Svaneke Fyr, 11. juni 2010. Foto: Sune Riis Sørensen

Drosselrørsanger *Acrocephalus arundinaceus*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1979	1984	1977-78	
2010	NA	(19)	17	13	15	12	15	35	24	22	(578)

Kommentar: Der mangler årstotal fra 1972-73 og 1975-76.

Året bød på kun 12 fugle fordelt på 12 lokaliteter, og der var ingen tegn på yngleaktivitet. Dermed var det 3. år i træk, at der ikke var ynglende Drosselrørsanger i Danmark. Alle observationer nævnes: 1/5 1 RI Anholt (ØJ), 10/5 1 sy. Rønne (B), 10/5 og 11/5 1 sy. Utterslev Mose (KBH), 11/5 1 Årdsdale (B), 13/5-16/5 1-2 sy. Hov-

vig, Odsherred (VSJ), 20/5 og 22/5 1 sy. Maglemosen (KBH), 21/5 1 Grundsømagle Sø (KBH), 28/5 1 sy. Maribo Sønder sø (ST), 1/6 1 Vorup Enge (ØJ), 2/6 1 sy. Pedersker (B), 6/6 1 sy. Trekanten (ØJ) samt 11/6-13/6 1 sy. Svaneke Fyr (B).

(Ursula Burmann)

Høgesanger *Sylvia nisoria*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1985	1970	1992	
2010	NA	(29)	38	28	18	11	18	58	56	50	(1063)
0	NA	NA	10	3	0	0	0	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Årstotaler mangler fra 1972 og 1975-76. Sidste ynglefund er fra 2003.

Med kun 11 fugle blev 2010 endnu et lille år for arten. Der var lige som i 2009 kun et fund i 1. halvår: 31/5 1 2K hun RI Gedser Odde (ST). Efteråret bød på 9 1K fugle og en adult, alle nævnes: 27/8 1 1K RI Grenen (NJ), 29/8, 31/8 og 7/9 1 ad. Galløkken (B), 2/9 1 Kongelundsstranden (KBH), 6/9 1 Hanstholm Fyrhaver (NJ), 22/9 1 Spodsbjerg (NSJ), 24/9 1 Nordstrand ved Grenen (NJ), 25/9 1 Mulbjerg

(NJ), 25/9 1 Nakke Hage (VSJ), 19/10-21/10 1 i området ved Stormengene, Rømø (SJ) samt 6/11-14/11 1 i området ved Gl. Vesløs (NJ). Sidstnævnte fund var en meget sen fugl, der tilmed 13/11 led den tort at blive fanget af katten "Lille My", den blev efterfølgende frigivet forsynet med en ring, men uden halefejerene, som den havde mistet, formentlig ved mødet med katten.

(Ursula Burmann)

Høgesanger, Vesløs, 10. november 2010. Foto: Peter Nielsen

Lundsanger *Phylloscopus trochiloides*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	2010	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	1992	1988	
6	5	7	13	28	14	6	14	57	53	42	624

Kommentar: Første ynglefund er fra 1985 og fortsat uregelmæssig. Max-antal ynglepar er 1997: 4 par, 2002: 3 par og 2004: 1-2 par.

2010 var et år med kun 5-6 fugle, alle nævnes: 23/5 1 sy. Årsdale (B), 10/6 1 han, 11/6 1 han og 12/6 1 alle Christiansø (B) samt 14/6-23/6 1 sy. Klinteskoven (ST)

og 17/7 1 2K+ RI Blåvands Huk (SVJ).

(Ursula Burmann)

Fuglekongesanger *Phylloscopus proregulus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	2010	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	1996	2000	
16	1	< 1	6	16	10	16	9	84	30	20	345

Der observeredes 14-16 fugle hvilket var en mindre stigning i forhold til sidste år. Med mindst 6 fund stod Sydvestjylland for en stor andel af alle observationer. Alle fund nævnes: 8/10 1 Højerup, Stevns (KBH), 9/10 1 RI Anholt (ØJ), 11/10-14/10 1-2 Ertholmene (B), 13/10, 18/10 og 19/10 1 ved Hanstholm (NJ), 15/10 1 RI Blåvands Huk (SVJ), 16/10 1 Toftum, Rømø

(SJ), 18/10 1 RI Gulstav (F), 19/10-24/10 1 i området ved Ho Plantage (SVJ), 20/10 1 Mandø (SVJ), 20/10 1 Christiansø (B), 25/10 og 31/10 1 Fanø Sydspids (SVJ), 30/10 1 Hesele Skov (ST), 31/10 1 Stevns Fyr (KBH), muligvis samme fugl som den 8/10, samt 31/10 1 Nordby (SVJ) og 3/11 1 Gl. Hviding Kirke (SVJ).

(Ursula Burmann)

Fuglekongesanger, Stevns, 31. oktober 2010.
Foto: Helge Sørensen

Fuglekongesanger, Fanø, 25. oktober 2010. Foto: Mikkel Høegh Post

Hvidbrynet Løvsanger *Phylloscopus inornatus*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2005	2007	1986	
26	17	2	18	12	32	26	33	60	57	52	711

Året bød på 70 observationer af 22-26 fugle på 20 lokaliteter, næsten samme antal som i 2009. De fleste observationer var fra Nord- og Sydvestjylland, især fra feltræffets område. Muligvis er denne østlige art overset i de østlige landsdele.

De første observationer var 20/9 og 21/9 1 Blåvands Huk (SVJ), 24/9 1 Ertholmene (B) samt 24/9 1 Grenen (NJ). Årets sidste fund var 24/10 1 Nakkehoved (NSJ), 1/11 1 1K RI Grenen og 2/11 1 Ho (SVJ).

(Ursula Burmann)

Regional fordeling af Hvidbrynet Løvsanger 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	6	2	10	1	0	0	0	1	1	2	1	2	26

Hvidbrynet Løvsanger, Sønderho, Fanø, 22. oktober 2010.
Foto: Mikkel Hoegh Post

Hvidbrynet Løvsanger, Højen Fyr, Skagen, 7. oktober 2010. Foto: Jørgen Kabel

Sibirisk Gransanger *Phylloscopus collybita tristis*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970 samlet	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1987	1984	1988	
3	0	< 1	3	< 1	1	3	1	9	6	5	52

Kommentar: Første fund er fra 1975.

Kun fugle der er bestemt i hånden (fanget til ringmærkning) medtages i Årsrapporten. Årets fund var 11/10 1 RI Blåvands Huk (SVJ), 16/10 1 1K RI Grenen (NJ) og 10/11 1 RI Gedser Odde (ST).

(Ursula Burmann)

Rødtoppet Fuglekonge *Regulus ignicapillus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2008	2003	2004	
2010	NA	(42)	36	60	(111)	125	117	214	136	135	(2492)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-76. Ynglefugleoplysninger er meget ujævne og derfor undladt. Max. yngleforekomst er 1999: 27-36 par. Årstotal for 2002 er mangelfuld.

Med 125 fugle lå 2010 lidt over antallet fra sidste år og over gennemsnittet fra de sidste 10 år.

Gribskov Området (NSJ) bød som i de andre år på flest ynglepar med 4-8 par. De øvrige yngleforekomster var: 0-3 par Rold Skov (NJ), 2 par Draved Skov (SJ) og 2 par Frøslev Plantage (SJ). Desuden sang 4-6 fugle i længere perioder på yderligere 4 lokaliteter: 3/4-15/4 1-2 Kongelunden (KBH), 26/3-6/4 1 Geelskov (KBH), 6/4-9/5 1 Levka (B) og 28/4-18/7 1-2 Nørlund Skov (NJ).

Der indberettedes 4 fund i januar: 1/1 1 Søgård Skov (SJ), 3/1 1 død Høgsbro Plantage (SVJ), 16/1 1 ad han Bro Odde-Dueodde (B) og 23/1 1 Brattingsborg Skov (ØJ). De første forårsobservationer var 19/3 1 Nordhavnstippen (KBH), 21/3 1 Lunden (F) og 21/3 1 han Højerup, Stevns (KBH). Efterårets sidste observationer var 31/10 1 Ho By og sommerhusområde (SVJ), 31/10 1 Stenstrup Lyng (VSJ), 31/10 1 1K han RI Grenen (NJ) og 1/11 1 1K han Vester Vedsted Vildplet (SVJ). Derefter fulgte 3 vinterfund: 15/11 1 Nordborg Sø (SJ),

Rødtoppet Fuglekonge, Grenen, 31. oktober 2010. Foto: Knud Pedersen

5/12 1 Ølsemagle Revle (KBH) samt 19/12 og 22/12 1 1K Bispebjerg Kirkegård (KBH).

(Ursula Burmann)

Regional fordeling af Rødtoppet Fuglekonge 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	8	1	11	4	1	13	3	6	17	16	36	9	125

Lille Fluesnapper *Ficedula parva*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1981	1989	1980	
2010	NA	(93)	261	144	120	113	121	572	349	330	(5915)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-77.

Lille Fluesnapper, Christiansø, 17. maj 2010. Foto: Bo L. Christiansen

Året bød på 113 fugle, hvilket var en let stigning i forhold til 2009. Igen bidrog Christiansø, med 14 fugle i 1. halvår og 46 fugle i 2. halvår, med mere end halvdelen af alle fund. Der var ingen indberetninger af ynglepar, og der observeredes kun 3 syngende fugle, alle nævnes: 18/5-22/5 1 Hammeren (B), 2/6 1 Klinteskoven (ST) og 2/6-8/6 1 Gribskov (NSJ).

De første observationer var 10/5, 11/5 og 14/5 1 Christiansø samt 14/5 1 Vestamager (KBH), de sidste fund var 13/10 1 2K+ han Ertholmene (B), 14/10 og 16/10 1 Gedser Odde (ST).

(Ursula Burmann)

Regional fordeling af Lille Fluesnapper 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	7	0	4	0	0	2	4	1	11	3	16	65	113

Hvidhalset Fluesnapper,
Harager Hegn, 14. maj 2010.
Foto: Thomas Kehlet

Hvidhalset Fluesnapper *Ficedula albicollis*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1996	1991	1999		
2010	8	NA	3	4	9	5	8	5	21	13	12	211

Et udmærket år med i alt 8 fugle. Der var 7 observationer af mindst 5 forskellige fugle på Christiansø og Bornholm, alle nævnes: 9/5 1 ad. han, 10/5 1 ad. han, 15/5 1 2K han, 16/5 1 ad. hun og 1 2K hun, 17/5 1 ad. han samt 22/5 1 2K han. Udenfor Christiansø sås 15/5

1 sy. Galløkken (B), 14/5 1 2K han Harager Hegn (NSJ), 1 2K han fundet død i krydset Tagensvej og Nørre Alle i København og 22/5 1 2K han Mandø (SJ).

(Jørgen Staarup Christensen/Ursula Burmann)

Fyrremejse *Parus montanus*

Fyrremejse, Filsø, 6. maj 2010. Foto: Klaus Malling Olsen

Regional fordeling af Fyrremejse 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Antal fugle	0	30	36	0	21	123	0	0	0	0	0	0	210
Lokaliteter	0	5	16	0	8	45	0	0	0	0	0	0	74

Forekomsten i 2010 var med 210 fugle på niveau med 2009. Der blev i 2010 registreret 16-24 ynglepar, mod 9-13 i 2009 og 6-7 i 2008, hvilket også peger på en stabilisering af bestanden. I kerneområdet Sønderjylland (SJ), der tegnede sig for mere end halvdelen af artens observationer, var antallet af fugle i 2010 på niveau med 2009, men til gengæld var der fund fra 10 lokaliteter mere.

De øvrige lokalområder havde ubetydelige udsving fra 2009, bortset fra Vestjylland, der gik fra 19 til 30 fugle på det samme antal lokaliteter. Der blev her registreret ynglefugle på 4 lokaliteter mod 1 i 2009.

Lidt forsigtigt kan man sige, at arten rykkede/stabiliserede sig en anelse nordligere i 2010. Et fund fra Østjylland er under behandling i SU.

(John Hansen)

Korttået Træløber *Certhia brachydactyla*

2010 bød på en minimal tilbagegang i antallet af lokaliteter med fund (150) men stor tilbagegang i antallet af fugle, fra 747 i 2009 til årets 560.

Kun Vestjylland (VJ) og Storstrøm (ST) havde status quo og størst tilbagegang tegnede Vestsjælland (VSJ), Nordsjælland (NSJ) og København (KBH) – det tidligere Sjælland (S) sig for: 581 fugle i 2009 mod 448 i 2010. I Jylland var tilbagegangen stor i Nordjylland (NJ), der

havde 64 fund i 2009 mod 24 i 2010 samt i Sydvestjylland (SVJ) med et fald fra 39 til 20.

Årets fund fordelte sig jævnt med typisk 1–3 fugle pr. observation. Dog var der 6/4 14 sy. Jægersborg Dyrehave (KBH) og 9/5 9 sy. Krenkerup Haveskov (ST). 12 af observationerne fra Storstrøm stammer fra ringmærkning i Ovstrup Skov.

(John Hansen)

Regional fordeling af Korttået Træløber 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Antal fugle	24	13	20	alm	alm	alm	alm	13	394	41	55	0	560
Lokaliteter	9	7	11					9	84	16	14	0	150

Pungmejse *Remiz pendulinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1990	1993	1992	
23	1	> 1	(27)	(39)	16	23	18	62-68	55-57	55	-

Kommentar: Tabel behandler kun ynglefund. Der mangler oplysninger fra 1978, 1984-87, 1992 og 1997.

I alt 11-23 ynglepar blev tallene for Pungmejse i 2010, og dermed var der en lille fremgang med 2 par i forhold til 2009. Til gengæld var der lidt færre observationer - 111 på 58 lokaliteter, hvor der i 2009 var 124 på 54 lokaliteter.

Der blev fundet et ynglepar i Han Vejle (NJ) og fremgang med fund af yngleaktiviteter i Skjern Enge (VJ), Skænken Sø (VJ), og Tarm Kær (VJ). Ligeledes var der ynglepar i Vorup Enge (ØJ), Hovvig, Odsherred (VSJ), Porsemosen (KBH) og Grønjordssøen (KBH).

Der blev ikke fundet nogen ynglende i Sølsted Mose (SØJ), som havde 3 par i 2009.

På 5 lokaliteter blev der observeret syngende hanner, men ingen egentlig yngleaktivitet.

Årets første Pungmejsler blev set 1/4 ved Hellebæk Avlsgård (NSJ), 2/4 Nørresø (SØJ) og 3/4 Brabrand Sø (ØJ), hvor en han blev ringmærket.

En overflyvende Pungmejse blev set 20/7 ved Blåvands Huk (SVJ), hvor den er en fåtallig trækgæst. De sidste blev set 29/9 ved Hovvig, Odsherred (VSJ), 4/10 Nørreballe Nor, Langeland (F) og 10/10 Bjerregrav Mose (ØJ).

(Ulla Munch Hansen)

Skægmejse, Gentofte Sø, 16. februar 2010. Foto: Helge Sørensen

Pungmejse, Skænken Sø, 24. juni 2010. Foto: Tonny Ravn Kristiansen

Regional fordeling af Pungmejse 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Antal fugle	12	7	14	15	0	11	6	6	27	5	8	0	111
Ynglepar	1-2	3-3	0-1	1-4	0	0-1	0-1	1-1	5-8	0-2	0	0	11-23

Skægmejse *Panurus biarmicus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1991	2008	2000	
2010	NA	(43)	95	4409	8002	4000	7475	10.000	9491	9273	

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76, 1992-95. Artstotal overstiger 100.000 fugle og sammenfattes derfor ikke.

Årstotalen for Skægmejse blev ca. 4000 fugle, hvilket er det halve af årstotalen for 2009. Som der blev skrevet i Fugle og Natur nr. 3 juli 2010, er der indtil april måned blevet registreret halvt så mange Skægmejser, som de tilsvarende perioder i de seneste milde vintre. Vinteren 2009-2010 var som bekendt den hårdeste i 14 år og mest markant var nedgangen i Sydvestjylland med 782 i 2009 til 185 i 2010. De større forekomster blev set 6/2 35 Nakskov (ST),

20/9 40 Han Vejle (NJ), 30/9 30 Sønderho Strand (SVJ), 10/10 30 Kærup Holme (NJ) og 16/11 43 Østlige Vejler (NJ). Skægmejserne kan strejfe en del rundt udenfor yngletiden, og således blev 4 rastende set 8/10 på Ertholmene (B).

(Ulla Munch Hansen)

Regional fordeling af Skægmejse 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	757	212	185	353	76	231	90	334	1123	249	378	12	4000

Stor Tornskade, Grenen, 10. oktober 2010. Foto: Jørgen Kabel

Stor Tornskade *Lanius excubitor*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	2010	2008	
893	NA	(429)	(461)	(305)	(600)	893		893	884	881	(10.392)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1970-73, 1975-76, 1978-79, 1988, 1991-95 og 2001-2006. Baggrundstabel skal derfor tages med nogen forbehold. Ynglefugleoplysninger er meget uregelmæssige og derfor undladt. Der henvises til DATSY.

Årets total for Stor Tornskade blev 893 fugle fordelt på 463 lokaliteter. De tilsvarende tal var i 2009 881 fugle fordelt på 540 lokaliteter.

Fordelingen på årstider var noget omvendt i forhold til 2009: 321 fugle blev observeret i første halvdel af året mod 566 i 2009 og i anden halvdel 572 mod 365 i 2009. Både januar og februar 2010 var to meget kolde måneder, med få fund.

Forårets sidste observation af formodede trækfugle var 11/5 Hulsig Hede (NJ), 24/5 Grovsø ved Langved

(SVJ) samt 29/5 Jægersborg Skov/Nordre Purker (NJ). De første egentlige trækkende efterårsfugle blev observeret 12/9 Skagen (NJ), i øvrigt Skagens tidligste gennem tiderne og samme dag en i Strødamområdet og Strødam Engsø (NSJ).

Der var igen en kedelig nedgang i ynglebestanden i 2010, hvor der blev registreret 5-6 ynglepar mod 7-10 i 2009, læs mere om dette i DATSY andetsteds i *Fugleåret 2010*.

(Ulla Munch Hansen)

Regional fordeling af Stor Tornskade 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	89	40	12	18	13	11	11	24	28	40	20	15	321
2. halvår	181	32	50	31	25	16	33	31	45	49	51	28	572

Pirol *Oriolus oriolus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	2010	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09		2010-19	1982	1983	
96	NA	(65)	131	100	71	96	73	179	171	150	(3312)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-77. Ynglefugleoplysninger er meget uregelmæssige og derfor undladt. Er senest optaget som DATSY-art (Caretaker).

Pirol, han, Skagen, 20. maj 2010. Foto: Jens Jørgen Andersen

Pirol 2010

Der blev gjort cirka 90-96 observationer af Pirol i 2010, hvilket var et højere antal end gennemsnittet for de sidste ti år. Der blev gjort flest observationer i Ska-gen (NJ) 15, på Langeland 12 og Bornholm 9-11. Der blev observeret Pirol i samtlige dele af landet, pånær Vestjylland.

Ifølge DATSY-rapporten var der muligvis et lille fald i antallet af ynglepar i forhold til 2009, idet der blev meldt om 5 sandsynlige og 6 mulige ynglepar af Pirol i 2010. Yngleparrene blev meldt ind fra lokaliteter i den sydlige del af Jylland, Fyn, Bornholm og Storstrøm. Årets første observation fandt sted 15/5 1 N Fyns Hoved (F), hvilket var den seneste ankomst-dato siden 2001. Årets første syngende Pirol blev hørt et par dage senere: 17/5 1 Hammer Fyr (B). Derefter blev der lø-bende observeret Pirol til og med august måned. Årets sidste observation fandt sted 29/8 1 grøn Nørresø ved Maribo (ST).

(Tina Høeg Hansen)

Regional fordeling af Pirol 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	16	0	1	1	1	3	34-36	3	2	2	18-20	9-11	90-96

Nøddekrige *Nucifraga caryocatactes*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1985	1995	1977	
43	NA	(289)	(542)	554	165	43	151	3676	1493	1297	(13851)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-76 og 1988. Der mangler opsummering fra invasion i 1988. Ynglefugleoplysninger er uregelmæssig, men max-antal er 1989: 2-5 par.

Årets antal observerede Nøddekriger blev et af de laveste, der er registreret siden de store invasionsår i begyndelsen af 1990'erne, og siden da har kun 2007 ligget lavere, mens 2006 havde samme antal som i 2010. Forårets sidste var 29/4 1 Fosdal Plantage (NJ) og 23/5 2 kaldende Ulvshaleskoven (ST). Sidstnævnte kunne være ynglefugle, men blev ikke set udover denne ene dato. En enkelt sommerobservation blev det også til: 2/7 1 Bagå (B).

2. halvår gav som sædvanligt flere observationer, men stadig i den meget lave ende, og med to for arten ret

store observationer, blev der ikke meget tilbage til andre. De første blev: 12/9 1 S Mandehoved (KBH), 22/9 6 V Hammerodde (B) og 22/9 3 Ø Rønne (B).

Udover de to sidstnævnte blev årets største observationer: 10/10 3 SV Helsingør (NSJ) og 30/11 6 R Balka (B). Ingen af de øvrige observationer var på mere end 2 fugle.

Kun en enkelt er racebestemt som værende af den tyknæbbede race (ssp. *caryocatactes*): 27/9 1 Strødamområdet (NSJ).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Nøddekrige 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	2	0	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	8
2. halvår	1	0	0	1	0	0	0	2	6	4	2	19	35
Sum	3	0	0	1	0	0	1	2	8	4	5	19	43

Sortkrage *Corvus corone*

Trods flere lokaliteter med observationer var der igen tale om en nedgang i antal observerede fugle, dog ikke noget alarmerende, og stadig over antallet fra 2007. Tallet dækker dog over en pæn stor fremgang i Sønderjylland, og en ret stor tilbagegang i Sydvestjylland. Der blev meldt i alt 23-33 ynglepar, heraf 21-28 i SJ, 0-1 Mandø Gammelkog (SVJ), 0-2 Høgsholt (SØJ), 1 Lidsø (ST) og 1 Trylleskoven (KBH).

Følgende lokaliteter har haft lok.max >100: 14/2 105 Kragesand (SJ), 1/11 100 Mjels Mark (SJ) og 1/12 140 Dynt Mark (SJ). Der var kun enkelte flokke >10 der kunne være trækkende fugle: 25/3 14 of Blomeskøbel (SJ), 18/4 15 N Tontoft Nakke (SJ), 6/6 12 S Juvre Forland (SJ) og 25/8 20 of Kongshoved (SJ).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Sortkrage 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
Månedsmax.	252	78	575	55	53	3335	273	21	32	25	367	10	5076
Antal lok. med obs.	56	47	95	24	22	336	71	12	20	12	91	6	792

Rosenstær *Sturnus roseus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	2005	2003	
3	NA	< 1	2	2	9	3	9	31	8	7	125

Der var observationer fra 5 lokaliteter, der kan dog meget vel være tale om den samme fugl, eller max. 2-3 fugle, da alle observationer var fra nærliggende lokaliteter og fra samme periode. Den første var 11/10 1 Blåvandshuk (SVJ) hvor fuglen sås indtil 13/10. Derefter 22/10 1 Klinkerne v. Polderne (VJ), 22/10

1 Vostrup (VJ), 22/10 1 Skaven Strand (VJ), 22/10 1 Skjern Enge (VJ), og 26/10 1 Blåvandshuk (SVJ). Ud over Blåvandshuk er de øvrige lokaliteter alle tæt beliggende i samme område. Desuden er alle rapporterede som 1K fugle.

(Ole Jensen)

Rosenstær, 1K, Blåvands Huk, 11. oktober 2010. Foto: Per Schiermacher-Hansen

Kvækerfinke *Fringilla montifringilla* (yngleforekomst)

Som sædvanligt var de fleste af observationerne i maj fra trækstederne, fortrinsvis Skagens området. Derudover var de sidste: 17/5 3 han og 2 hun Ryomgård (ØJ), 17/5 1 han sy. Hammeren (B) og 30/5 1 Ø Gilbjerg Hoved (NSJ). Desuden sås arten regelmæssigt i løbet af maj og juni med få individer på Grenen (NJ). I sommerperioden sås andre steder kun 2 fugle: 4/6 1 han sy.

Magleby Skov (KBH) og 6/6 1 T Gjerrild Nordstrand (ØJ).

Der var således ikke tegn på ynglende Kvækerfinker, og efterårets første sås 31/8 2 S Nordmandshage (NJ) og fra 3/9 var der næsten daglige fund. Det første store træktal var 13/9 1775 S Nordmandshage (NJ).

(Ole Jensen)

Bjergirisk *Carduelis flavirostris* (sommerfund)

Der var lige som de senere år ingen sommerfund i 2010. Forårets sidste fund var 2/5 3 NØ Liver Å's udløb (NJ) og efterårets første fund var 21/9 1 Saltvandsøen (SJ). De største rastforekomster var ikke så store

som de to foregående år, men igen var det Saltholm (KBH) der havde det største antal: 31/10 735 R.

(Peter Lange)

Gulirisk *Serinus serinus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2009	1996	1997	
125	NA	(40)	46	79	85	125	94	139	131	126	(2482)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972 og 1975-77, 1988, 1990-91 og 1993-94. Oplysninger om ynglepar er ujævne og lidt usikre fra år til år og derfor ikke opgjort.

Der blev observeret mindst 125 fugle, hvilket gør 2010 til det 4. bedste år nogensinde. Med undtagelse af VJ og SØJ meldes fund fra alle øvrige regioner. Særligt Gedser Odde (ST) med 23 fugle og Hyllekrog/Saksfjed (ST) med 15 fugle udmærkede sig, mens området ved Skagen (NJ) havde besøg af mindst 7 fugle. Ingen andre lokaliteter kunne frembyde mere end 4 fugle. De største dags observationer var: 21/3 sy. Sose (B) og 14/4 3 T Hyllekrog.

Der var ingen sikre ynglefund, men ved Snogebæk (B) blev der set op til 4 fugle, i perioden 29/4 – 29/7, uden

at der var sikre tegn på yngel. På andre lokaliteter blev der set syngende fugle i yngleperioden, men i de fleste tilfælde kun et par dage.

De første fugle ankom 21/3 på 2 lokaliteter, hvilket var normalt, men dog 9 dage senere end i 2009, mens den sidste fugl blev set ved Gedser Odde 28/11 1 TF. Fra medio april til primo juni var der næsten daglige observationer af arten.

(Rene Christensen)

Regional fordeling af Gulirisk 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	13	0	6	7	0	5	4	7	13	5	50	15	125

Hvidsiskan *Carduelis hornemanni*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1995	2005	1985	
38	NA	(14)	55	(61)	49	38	53	221	168	142	(1613)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1978-79 og 1990. Der var tilsyneladende invasion i 1990, men der mangler opsummering.

At der ikke blev set Hvidsiskener i 1. halvår var ikke særligt overraskende efter de meget få observationer i 2009. 2. halvår blev meget bedre med ca. 38 fugle, hvilket gav en årstotal lidt under middel. Fra ultimo okto-

ber var der stor bevægelse af Stor Gråsisken gennem Danmark, og i flokkene blev der fundet enkelte Hvidsiskener. De første var 26/10 1 SV Højerup (KBH), 30/10 1 Sprogø (VSJ) og 2/11 1 Spodsbjerg (NSJ). I løbet af

Hvidsirken, Kronborg, 27. december 2010. Foto: Helge Sørensen

Hvidsirken, 1K, Grenen, 11. november 2010.
Foto: Knud Pedersen

november klingede invasionen af, og i december blev blot 7 sikre Hvidsiskener set. Den sidste blev 28/12 Græse Bakkeby (NSJ), 31/12 1 hun Kongeåslusen (SVJ)

og en populær overvintrende fugl ved Kronborg (NSJ), der blev set på lokaliteten fra 23/12 og langt ind i 2011.
(Poul Ulrik)

Regional fordeling af Hvidsirken 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	9	1	1	3	0	0	0	3	6	5	7	3	38

Hvidvinget Korsnæb *Loxia leucoptera*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2002	2003	1998	
3	NA	(18)	36	134	132	3	132	670	590	394	(3192)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1975-76.

Med kun 3 observerede fugle blev årets resultat et af de dårligste længe, dog gav 2007 kun 1 fugl. Bortset derfra er resultatet det dårligste i mere end 10 år. Alle nævnes:

8/2 1 han Klelund Plantage (SVJ), 25/4 1 hørt Gjerrild Nordstrand (ØJ) og 10/10 1 Blåvands Huk (SVJ).
(Ole Jensen)

Stor Korsnæb *Loxia pytyopsittacus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1983	1990	1982	
563	NA	(40)	1668	(1222)	991	563	957	7893	5632	5034	38.346

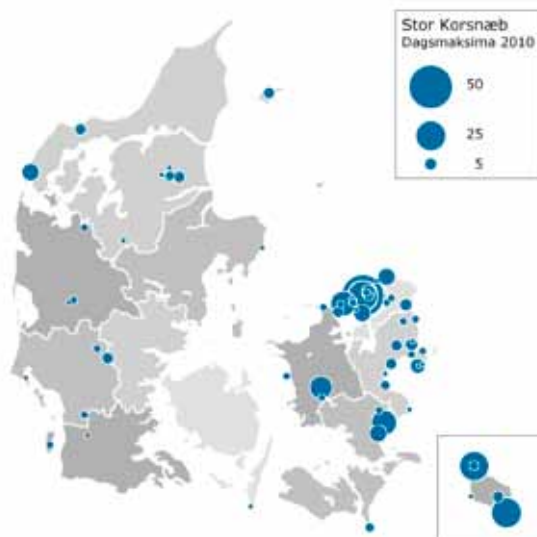
Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1971-73, 1975-76 og 1991.

I forhold til de seneste tre år blev der registreret et meget lavt antal. Arten svinger dog meget fra år til år, og total tallet har da også ligget lavere hele tre gange siden årtusindskiftet. Det var især årets sidste halvdel, der svigtede, ligesom især de nord- og vestjyske lokaliteter havde usædvanligt få observationer. Foråret største flokke sås (lok.max.>20): 13/1 47 As-

serbo Strand (NSJ), 15/1 48 Asserbo Plantage (NSJ), 13/2 24 Melby Overdrev (NSJ), 25/4 25 Dueodde (B) og 27/4 24 Hammerodde (B). De sidste to obs blev også foråret sidste, dog med en enkelt efternøler 2/5 1 Hønning Plantage (SØJ). Sommerfund var der ingen af, og de første i efteråret sås: 24/8 4 Hjørdemål Plantage (NJ), 17/9 4 Dueodde

(B) og 20/9 1 Rønne (B). Større flokke blev det ikke til i efteråret, alle >5 nævnes: 5/10 11 Korshage (VSJ), 14/10 9 Feddet (ST), 25/10 7 Kongelundsområdet (KBH), 30/10 15 Melby Overdrev og 8/11 8 Faxe Ladeplads (ST).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Stor Korsnæb 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	23	6	4	0	0	3	1	67	18	217	23	70	432
2. halvår	12	1	1	1	6	0	0	11	28	21	40	10	131
Sum	35	7	5	1	6	3	1	78	46	238	63	80	563

Månedsfordeling af Stor Korsnæb 2010 (månedsmax.)

JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC	Total
182	78	97	72	1	0	0	4	5	100	21	1	561

Karmindompap *Carpodacus erythrinus*

Årtotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1996	1992	1987	
2010	NA	(45)	(256)	(729)	(237)	396	227	1200	1000	976	(9505)
3-7	NA	NA	(27)	(55)	NA	7	NA	-	-	-	-

Kommentar: Første række angiver antal fugle og anden række antal ynglepar. Der mangler årstotaler fra 1972, 1975-77, 1988-90, 1993, 1995, 1998 og 2001-02. Oplysninger om ynglepar er meget uregelmæssige. Første ynglefund var i 1972. Max. antal ynglepar er fra 1998: 86-109 par, 2001: 80 par og 1991: ca. 62 par.

Efter det meget lave antal i 2009 var resultatet i 2010 tilbage på et mere normalt leje. De første observationer blev gjort 10/5 1 han sy. Birkemose (ST), 12/5 1 sy. Busemarke (ST) og 12/5 1 Christiansø (B). Der blev observeret fugle på 115 lokaliteter, hvilket i tråd med fremgangen i antal individer også er en fremgang siden året før. På de 94 var der syngende fugle, heraf følgende med mere end 3 (lok.max.): 18/5 4 Grenen (NJ), 23/5 6 Birkemose (ST), 24/5 5 Svaneke Fyr (B), 29/5 5 Røsnæs (VSJ) og 30/5 4 Hammeren (B). Yngelmæssigt var 2010 også lidt bedre end 2009, idet der blev meldt om 3-7 par: 1-2 par Vesborg Fyr (ØJ), 1-2 par Gedser Fyr (ST),

Karmindompap, Elsegårde Strand, 29. maj 2010. Foto: Kent Olsen

1 par Stevns Fyr (KBH), 0-1 par Næsby Strand (ST) og 0-1 par Hammeren (B).

De sidste i efteråret blev: 3/9 1 Hanstholm Fyrhaver

(NJ), 3/9 1 RI Blåvands Huk (SVJ), 22/9 1 Grenen (NJ) og i perioden 13/9-25/9 1, 17/9 dog 2 Ertholmene (B).

(Ole Jensen)

Regional fordeling af Karmindompap 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	177	2	22	29	0	0	17	32	10	2	43	62	396

Tallene er udregnet som sum af lok.max. med tillæg for evt. trækkende eller ringmærkede fugle.

Lapværpling *Calcarius lapponicus*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		2010	1987	1993		
2010	1885	NA	(113)	(644)	(453)	(177)	1885	NA	1885	1790	1146	(14.204)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972-73, 1975-76, 1988, 1999-2003 og 2005-06

2010 blev et rekordår for arten med anslået 1885 fugle. Det hidtil bedste år i Årsrapportens historie var 1987 med 1790 fugle. Der var dog intet i 1. halvår, der tydede i den retning. Vintervejret var givetvis årsagen til de meget få overvintrende fugle. Således blev der i alt kun 7 registreret på 5 lokaliteter i løbet af januar/februar. Forårstrækket 16/3-23/5 var ligeledes yderst sparsomt med blot ca. 29 Lapværplinger. Skagen (NJ) har 16/3-11/5 13 T/R. Den eneste dag med mere end én fugl var 26/4 2 T. Forårets sidste er ret sen: 23/5 1 hun R/T Kongelunden (KBH). De mange fugle i 2. halvår tyder på et rigtig godt yngleår for arten, selvom kun få af de rapporterede fugle

var aldersbestemt. Efterårstrækket startede ret tidligt med 31/8 1 R Hanstholm (NJ) og 1+3/9 1 R Skagen. I Nordjylland kulminerede trækket allerede i månedsskiftet september/oktober, hvorefter antallet af fugle steg ned langs den jyske vestkyst. Største observationer (lokaliteter med over 50): 30/9 75 Lakolk Strand, Rømø (SJ), hvilket var tidligt for en stor flok så langt mod syd, 21/10 120 Ballum Enge (SJ), 20/11 110 Nr. Farup Enge (SVJ), 3/12 100 Skjern Enge (VJ) og 9/12 68 Rømødæmningen (SJ).

(Poul Ulrik)

Regional fordeling af Lapværpling 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
1. halvår	16	0	3	0	0	1	1	6	3	3	2	1	36
2. halvår	614	164	415	12	0	476	11	36	56	26	21	18	1849

Hortulan *Emberiza hortulana*

Årstotal	Hyppighed						Sidste 10-års gns.	Tre største år			Artstotal fra 1970-2010	
	Før 1970	1970-79	1980-89	1990-99	2000-09	2010-19		1986	1978	1983		
2010	46	NA	(228)	(357)	(281)	(38)	46	NA	572	552	449	(7537)

Kommentar: Der mangler årstotaler fra 1972-73, 1975-76, 1988 og 1999-2003.

I alt blev der observeret 46 Hortulaner i Danmark i 2010, hvilket var noget over det seneste årtis gennemsnit. Antallet var dog stadig langt fra forrige årtiers gennemsnit. Den første Hortulan blev observeret ved Gilbjerg Hoved (NSJ) 29/4, efterfulgt af 7 observationer i intervallet 2/5 – 15/5 i Skagen (NJ). På Christiansø (B)

blev der observeret 3 Hortulaner 10/5, hvilket var det eneste fund herfra. I efteråret blev der i perioden 20/8 – 29/9 observeret 7 Hortulaner. Den sidste Hortulan blev set ved Køge Sydstrand (KBH).

(Inger F. Jensen)

Regional fordeling af Hortulan 2010

	NJ	VJ	SVJ	ØJ	SØJ	SJ	F	VSJ	KBH	NSJ	ST	B	Total
2010	22	1	0	1	0	1	1	2	7	2	6	3	46

Hortulan, 1K, Grenen,
20. august 2010.
Foto: Knud Pedersen

Hortulan, Bregnemede, 29. april 2010. Foto: Bo Tureby

Referencer

- Bergan, M. 2010: Snøgåsa som hekkefugl i Norge – en epoke er over. *Vår Fuglefauna* 33 nr. 2: 66-72.
- Christensen, Jørgen S. & Peter Lange (red.) 2010: Årsrapporten 2009. *Fugleåret 2009* s. 31-129. DOF.
- Madsen, J. 2009: Hurtige ændringer i udbredelse og bestand af Kortnæbbet Gås. *DOFT* 103: 35-37.
- Madsen, J. 2010: Gæs som aldrig før – giver nye udfordringer for forvaltningen. *DOFT* 104: 105-110.
- Mortensen, C. E. 2011: Etablering og udvikling af ynglebstanden af Bramgås på Saltholm 1992-2010. *DOFT* 105 s. 159-166.
- Noer, H.; Asferg, T.; Clausen, P.; Olesen, C.R.; Bregnballe, T.; Laursen, K.; Kahlert, J.; Teilmann, J.; Christensen T.C. og Haugaard, L. 2009: Vildtbestande og jagttider i Danmark: Det biologiske grundlag for jagttidsrevisionen 2010: Faglig rapport fra DMU nr. 742.
- SOF 2010: *Fågelåret 2009*. Sveriges Ornitologiska Förening, Halmstad.
- Olsen, K. M. 1992: Danmarks Fugle – en oversigt. DOF.
- DMU-NYT Årgang 14 nr. 16, 2. december 2010 (via www.dmu.dk).
- Tofft, J. 2011: Afrikansk indvandrer koloniserer Danmark. *Fugle i Felten* 2, 2011: 2-4.
- Hansen, Lars 2010: Sortgrå Ryle – det seje træk. *Fugle i Felten* nr. 1, 2010 s. 12-13. DOF.
- Grell, M. 1998: *Fuglenes Danmark*. Gads Forlag.
- Lange, Peter: *Fugle i Danmark 2003, Årsrapport*. *DOFT* 2005 nr. 3.
- Nyegaard, T. & M. B. Grell 2009: Truede og sjældne ynglefugle i Danmark 2008. *Fugleåret 2008*: 155-181. DOF.